

Ministerul Educației

Corina Istrate

Dora Măcean

Manuela Koszorus

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Manual pentru clasa a II-a

**Editura
EDU**

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.

Acest manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3418/19.03.2013

numărul 119 - număr unic de telefon la nivel național pentru cazurile de abuz împotriva copiilor

116.111 - numărul de telefon de asistență pentru copii

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ISTRATE, CORINA

Comunicare în limba română : manual pentru clasa a II-a / Corina Istrate, Dora Măcean, Manuela Koszorus. - Târgu Mureș : Edu, 2023
ISBN 978-606-9086-54-4

I. Măcean, Dora
II. Koszorus, Manuela

37

Ministerul Educației

Corina Istrate

Dora Măcean

Manuela Koszorus

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Manual pentru clasa a II-a

Manual școlar aprobat de Ministerul Educației prin Ordinul de ministru nr. 5268/04.08.2023
Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital,
începând din anul școlar 2023 – 2024.

Inspectoratul Școlar

Școala/Colegiul/Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*	
				format tipărit	
				la primire	la predare
1					
2					
3					
4					

* Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni:
nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Autori: Corina Istrate, Dora Măcean, Manuela Koszorus

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Mușata-Dacia Bocoș, Universitatea „Babeș-Bolyai”,
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Cluj-Napoca
Prof. dr. Ioana-Rodica Nemeș, Școala Gimnazială „Dacia”, Târgu Mureș

Coordonator: Daniela Ștefan

Grafică: Dana Vultur, Marian Vultur, Emese Medvés, Marcela Zăhan,
Hunor Fogarasi, Pașcan Mădălina

Digitalizare: Daniel Scurtu, Oana Lingurar

Voce: Dan Rădulescu

Grup editorial EDU

Tg. Mureș, str. Avram Iancu, nr. 43, jud. Mureș
tel. 0728176246

email: office@edituraedu.ro

www.edituraedu.ro; www.educrates.ro

Deșteaptă-te, române!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată, croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani.

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

...

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viața-n libertate ori moarte!” strigă toți.

...

Preoți, cu crucea-n frunte căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Cuprins

Unitatea 1 - Călătorii, călătorii

9

1. Invitație în călătorie, de Corina Istrate (*Acte de vorbire: a formula o idee/ o părere/ o opinie*).....10
2. Melcul școlar, de Vasile Versavia12
3. În drum spre școală, după Alexei Tolstoi14
- Iată cât știi! Evaluare inițială.....16

Unitatea 2 - În lumea cunoașterii

17

1. Cartea lui Andrei, de Manuela Oana.....18
2. Cartea. Cuprinsul unei cărți.....19
3. Comunicarea orală. Dialogul (*Inițierea, menținerea și încheierea unui dialog despre școală, prieteni, colegi, mediul înconjurător, igiena clasei și a locuinței, conduita în mijloacele de transport în comun, în sala de spectacol. Reguli de vorbire eficientă*)..... 21
4. Acte de vorbire: a se prezenta și a prezenta pe cineva (*Inițierea, menținerea și încheierea unui dialog despre familie și locuință*)..... 22
5. Acte de vorbire: a cere și a da informații (*Acte de vorbire: a formula o solicitare. Reguli de vorbire eficientă*)..... 23
6. Biblioteca lui Stardi, de Edmondo De Amicis (*Acte de vorbire: a identifica un obiect/ un loc. Introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu*)..... 24
7. Textul. Titlu, autor, alineate (*Așezarea textului în pagină*)..... 25
8. Povestea cărții de povești, după Emilia Căldăraru 26
9. Așezarea textului în pagina caietului (*Scrierea pe liniatură tip II, plasarea titlului, a autorului, folosirea alineatelor, respectarea spațiului dintre cuvinte. Copiere, transcriere*) 28
- Acum știi! Recapitulare..... 30
- Iată cât știi! Evaluare..... 32

Unitatea 3 - Pe cărările toamnei

33

1. Dimineată de toamnă, de Corina Istrate..... 34
2. Sunetul. Litera. Vocale și consoane..... 36
3. Alfabetul limbii române..... 37
4. Peisaj de toamnă, de Virgil Carianopol 38
5. Despărțirea cuvintelor în silabe 40
6. Puișorii, după Emil Gârleanu 41
7. Cuvântul. Propoziția. Enunțul 43
8. Poveste de toamnă, după Titel Constantinescu..... 46
9. Cuvinte cu sens asemănător 48
10. Cuvinte cu sens opus 49
- Acum știi! Recapitulare 50
- Iată cât știi! Evaluare..... 52

Unitatea 4 - Colindăm în lung și-n lat

53

1. Ghețuțele călătoare, de Corina Istrate (*Textul literar. Scrierea corectă a cuvintelor într-o/ într-un, dintr-o/ dintr-un*) 54
2. Poveste cu spiriduși, de Dora Măcean (*Textul narativ. Recunoașterea personajelor*)..... 56
3. Scrierea cuvintelor cu **î** și **â**..... 58
4. Intonarea propoziției. Semnul exclamării 59
5. Desaga cu fulgi, după Emilia Plugaru 60
6. Două puncte. Linia de dialog. Virgula (*Povestirea unor întâmplări trăite*)..... 62
7. Crăciunul copiilor, de Octavian Goga..... 65
8. Cuvinte cu aceeași formă și înțeles diferit 67
- Acum știi! Recapitulare 68
- Iată cât știi! Evaluare..... 70

Unitatea 5 - Cu iarna la drum

71

1. Un om de zăpadă neobișnuit. Descrierea orală a unui obiect (*Scrierea cuvintelor cu litera x*)..... 72
2. Grupurile de litere **ce, ci, che, chi**..... 74
3. Crăiasa Zăpezii, după Hans Christian Andersen 75
4. Scrierea cuvintelor cu **m** înainte de **b** și **p**..... 78
5. Apolodor, de Gellu Naum..... 79
6. Descrierea unei persoane 81

Acum știi! Recapitulare.....	82
Iată cât știi! Evaluare	84
Unitatea 6 - Călător printre stele	85
1. Fetița și steaua, după Octav Pancu-Iași	86
2. Grupurile de litere ge, gi, ghe, ghi	88
3. Textul nonliterar	89
4. Stele căzătoare, după Louis Slobodkin	91
5. Scrierea corectă a cuvintelor sa/ s-a	93
Acum știi! Recapitulare	94
Iată cât știi! Evaluare	96
Unitatea 7 - Pe aripile primăverii	97
1. De pe-o bună-dimineată, de Otilia Cazimir (<i>Textul liric</i>)	98
2. Grupurile de sunete (<i>Scrierea corectă a cuvintelor care conțin oa, ea, ia, ie, ua, uă. Scrierea pe liniatură dictando</i>)	100
3. Scrierea imaginativă după imagini	101
4. Cireșul înflorit, după Lidia Novac.....	102
5. Scrierea corectă a cuvintelor sau/ s-au	104
6. Concertul primăverii, de George Coșbuc.....	105
7. Afișul	107
Acum știi! Recapitulare	108
Iată cât știi! Evaluare.....	110
Unitatea 8 - Călătorim prin Țara Copilăriei	111
1. La aniversare, după Astrid Lindgren	112
2. Scrierea imaginativă pe baza unor benzi desenate	114
3. Felicitarea	115
4. Copiii din crâng, după Konstantin Ușinski	116
5. În ziua de Paști, de Elena Farago.....	119
Acum știi! Recapitulare	120
Iată cât știi! Evaluare.....	122
Unitatea 9 - Pe covorul fermecat	123
1. Aladin și covorul fermecat (basm arab) (<i>Repovestirea unor întâmplări citite</i>)	124
2. Bătrânică și spiridușul (poveste irlandeză) (<i>Povestirea orală</i>)	126
3. Biletul (<i>de mulțumire, de informare, de solicitare</i>).....	128
4. Degețica, după Hans Christian Andersen (<i>Scrierea imaginativă pe baza unui șir de întrebări</i>)....	129
Acum știi! Recapitulare	132
Iată cât știi! Evaluare.....	134
Unitatea 10 - În lumea invențiilor	135
1. Laboratorul lui Tino	136
2. Șurubel și Piuliță construiesc o mașină, după Nikolai Nosov	138
3. Revista clasei - proiect	140
4. Tilly și mașina timpului, după Adrian Edmondson	141
Autoevaluare	142
Unitatea 11 - În căutarea verii. Recapitulare finală	143
1. Somnoroase păsărele, de Mihai Eminescu	143
2. O seară de vară, după Astrid Lindgren	144
3. Aventurile lui Tom Sawyer, după Mark Twain	146
Investigația - Mai cunoaștem noi jocurile care îi încântau pe copiii de altădată?	148

Cum folosesc manualul?

Pagina de introducere a unei unități de învățare

Textul este însoțit de ilustrații sugestive

Simboluri folosite pe tot parcursul manualului

Unitatea 6

Călător printre stele

Vom porni acum într-o călătorie fascinantă alături de fetița care voia să ajungă la stele. Vom încerca să aflăm ce mistere ascund stelele căzătoare și îl vom însoți pe Habarnam până la Lună.

Împreună vom descifra:

- grupurile de litere *ge, gi, ghe, ghi*;
- textul nonliterar;
- scrierea corectă a cuvintelor *sa/ s-a*.

1 Fetița și steaua după Octav Panoș-Iași

Aceasta e povestea cu fetița care voia să ajungă la o stea. Era frumos că dorea așa ceva, pentru că nimeni nu mai ajunsese acolo.

Ca să ajungă la stea, fetița se urcă mai întâi pe masă. Acum era mult mai aproape de ea. De jos vedea steaua cât unghia de la degetul mic, iar de pe masă, cât unghia degetului mijlociu. Ca să o poată vedea cât unghia degetului mare, fetița se sui* pe bufet*. Acolo dădu peste borcanul cu dulceață de cireșe.

— Oprește-te aici, fetițo, îi spuse borcanul. Nu are rost să mergi mai departe. Te vor afuma norii și te va albăstri cerul. Mai bine mănâncă cireșe dulci!

Fetița își astupă* urechile și urcă pe acoperiș.

Vocabular

se sui - se urcă
bufet - dulap de bucătărie
astupă - acoperi

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- Ce își dorea fetița?
- De unde a pornit drumul ei spre stea?
- De unde vedea steaua cât unghia degetului mijlociu?
- Unde a dat peste borcanul cu dulceață?
- Cum se vedea steaua de acolo?

2 Cine a încercat să o oprească? Ce i-a oferit în schimb?

Invitație la lectură

Dacă vrei să afli informații interesante despre stele, planete și univers, îți recomandăm *Cărțile micului geniu: Spațiul cosmic*, de Ken Jennings.

2 Precizează:

- titlul, autorul și personajele textului;
- numărul de alineate;
- de ce **Fetița și steaua** este un text literar;
- cui îi aparține replica: *Mai bine mănâncă cireșe dulci!*

Argumentez

3 De ce...

- era frumoasă dorința fetiței de a ajunge la o stea?
- avea dreptate borcanul cu dulceață?

Îmi exprim părerea

4 De ce crezi că...

- nimeni nu mai ajunsese la o stea?
- fetița și-a astupat urechile?
- s-a urcat pe acoperiș?
- borcanul cu dulceață încerca să o oprească pe fetița din drumul ei?

Aplic

5 Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvintele de la vocabular.

6 Desparte în silabe cuvintele:

unghia | degetul | mergi | dulceață | ajunge | urechile | cireșe | mijlociu

7 Colorează grupul de litere din fiecare cuvânt.

8 Alcătuiește enunțuri în care cuvântul **stea** să aibă sensuri diferite.

9 Imaginează-ți cum se continuă drumul fetiței către stea și completează spațiile libere.

De pe acoperiș, steaua părea cât o alună de mare. De pe antena televizorului, o vedea cât Urcă, apoi, pe _____ de unde steaua părea cât un pepene galben. S-a urcat pe o scară de pompieri și a văzut steaua mare cât _____

10 Recitește al treilea enunț pe care îl rostește borcanul cu dulceață. De ce spune el că norii o vor afuma pe fetiță?

11 Pornind de la modelul **cerul te va albăstri**, imaginează-ți ce ar fi spus borcanul despre:

căpșună | lămâie | frunză | zăpadă | vânăta | noapte

12 Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvintele:

stea | stele | stelei | stelelor

Cuvintele noi sunt marcate în text și explicate la vocabular

Elevii sunt invitați să citească textul integral sau texte asemănătoare celui studiat

Rețin

Silaba este formată din unul sau mai multe sunete care se rostesc printr-o singură deschidere de gură.

Informațiile noi sunt sintetizate și explicate

Instrumente complementare de evaluare

Portofoliu

Desenează pe o foaie trunchiul unui copac. Folosind un tub de carton, fă câteva frunze colorate. Scrie pe frunze cât mai multe cuvinte care îți vin în minte atunci când auzi cuvântul *Soare*.

Joc de rol

Imaginează-ți dialogul dintre melc și doamna învățătoare la intrarea acestuia în clasă.

Lucrăm în echipă

Formați echipe pe cinste și construiți împreună o jucărie pe care s-o oferiți cadou.

3 Investigația

Mai cunoaștem noi jocurile care îi încântau pe copiii Ce veți face? Veți face o investigație în clasă.

De ce veți face? E un lucru bine știut că părinții copiilor de azi sunt în apariția jocurilor pe calculator a determinat scăderea întemici pentru jocurile de altădată. Mai cunosc copiii jocurile care îi încântau pe părinții dintre ei le mai joacă?

Temele recapitulative și de evaluare se regăsesc la sfârșitul fiecărei unități de învățare

Acum știu! **Recapitulare**

1 Citește cu atenție textul.

Habarnam intră în de Lună.
Prin hublouri vede și Luna argintie. Soar pe Pământ, în schim păru că vede pe sup nu privede niciodată pentru că e mai apr Deși racheta gr că stă pe loc.

2 Completează e Habarnam Prin că Luna se fă

3 Citește cu atenție textul.

Soarele nostru este o stea. Pentru noi e o stea foarte importantă. Datorită ei, se coc fructele cu care ne hrănim. Ea ne încălzește plajele și face natura să renască primăvara. Însă nu este, în niciun caz, singura stea.
Mergeți afară noaptea și uitați-vă pe cer! Vedeți o mulțime de stele, corect? Nu chiar. Nu există decât vreo trei mii de stele vizibile permanent pe cerul nopții. Dacă ați număra una pe secundă, ați termina în aproximativ patruzeci și cinci de minute.

1 Alege cele trei situații în care este precizată importanța soarelui în viața noastră.

Face natura să renască. Nu este singura stea.
Coace fructele. Încălzește plajele.
E una dintre cele trei mii de stele.

2 Identifică și scrie trei informații reale din text.

3 Transcrie doar propozițiile care ar putea face parte dintr-un text nonliterar.

- Miruna spuse că luna e o felie de pepene galben.
- Luna este satelitul natural al Pământului.
- Planetele din Sistemul Solar se rotesc în jurul Soarelui.
- Soarele, ca o minge de foc, se ascunde după dealuri.
- Florile își deschideau petalele să aplaude concertul păsărilor.
- Concertul de pian va avea loc luni, 2 martie, de la ora 20.

4 Completează propozițiile cu denumirile imaginilor.

- Gâtul este lung.
- Vulturul ține prada în
- Petalele sunt albe.
- lui George s-a dezumflat.

5 Completează cu sa ori s-a.

Soarele [] răsare.

96

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Alege corect în 3 situații.	Alege corect în 2 situații.	Alege o situație corectă.
2	Identifică corect 3 informații.	Identifică corect 2 informații.	Identifică corect o informație.
3	Identifică și transcrie corect 3 propoziții.	Identifică și transcrie corect 2 propoziții.	Identifică și transcrie corect o propoziție.
4	Completează și scrie corect 4 propoziții.	Completează și scrie corect 3 propoziții.	Completează și scrie corect 1-2 propoziții.
5	Completează corect în 4 situații.	Completează corect în 3 situații.	Completează corect în 1-2 situații.

Descriptori de performanță pentru fiecare item de evaluare

Cum folosesc manualul digital?

De-a lungul manualului digital vei întâlni aceste trei simboluri care te vor ajuta să găsești activitățile multimedia.

Deschide imaginea

AMII static
Cuprinde imagini, desene, fotografii

Pornește video

AMII animat
Cuprinde animații scurte pe care le poți controla prin Play, Stop și Pauză.

Interactivitate

AMII interactiv
Cuprinde jocuri educative care îți vor îmbogăți experiența de învățare.

Competențe generale și competențe specifice

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
- 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic
- 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine

3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază
- 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

Fișă de observare sistematică a activității și a comportamentului elevilor (model orientativ)

Nr. crt.	Comportamentul	Întotdeauna	Uneori	Niciodată
1.	A manifestat interes pentru tema unității de învățare.			
2.	A cerut ajutor/ explicații suplimentare la nevoie.			
3.	A realizat corect sarcinile de lucru.			
4.	A colaborat cu ceilalți colegi.			
5.	A găsit soluții inedite în realizarea sarcinilor de lucru.			
6.	A remediat problemele/ a depășit dificultățile ivite.			

Bine te-am găsit! Te invităm într-o călătorie frumoasă, cu miros de toamnă și povești minunate. Îl vei întâlni pe melcul care se grăbește spre școală și pe năzdrăvanul Buratino.

Împreună ne vom aminti:

- citirea cuvintelor, a enunțurilor, a textelor scurte;
- despărțirea cuvintelor în silabe;
- grupurile de litere;
- sensul cuvintelor;
- alcătuirea unor enunțuri după imagini.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la *pagina 8*.

Vacanța de vară a trecut.

Vai, dar ce mult ați crescut! Nici nu mă mir. Legumele, fructele și soarele au făcut să vă crească picioarele.

Ați citit, ați zburdat, iar uneori ați mers târziu în pat. Dar cine are chef să se culce? În vacanță, viața e așa de dulce!

O vară întreagă ați călătorit. Ați fost la munte, la mare, la bunici sau la plimbare. Cu eroii din cărți ați făcut călătorii... imaginare. Ați umplut un geamantan și jumătate cu amintiri minunate.

Acum toți cei care vor mai multe să știe, să vină cu mine în călătorie! Iar când aceasta se va sfârși, veți fi cei mai grozavi copii.

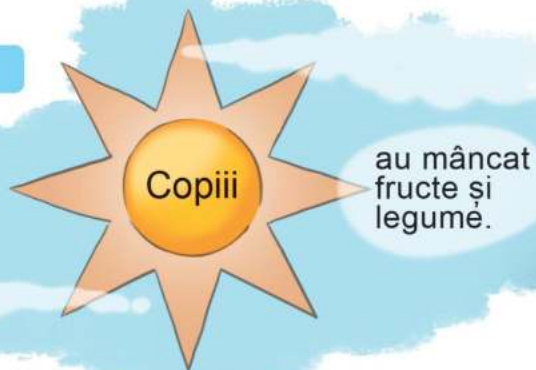

Descopăr textul

1 Alege varianta corectă de răspuns.

- S-a sfârșit vacanța... de iarnă. de vară. de primăvară.
- În geamantan copiii au pus... amintiri. haine. jucării.
- Cu eroii din cărți au pornit în călătorii...
 la munte. la mare. imaginare.

2 Desenează soarele pe caiet, apoi scrie pe razele lui ce au făcut copiii în vacanță.

Aplic

3 Transcrie propoziția din care ai aflat pe unde au călătorit copiii în vacanță.

4 Desparte în silabe cuvintele:

călătorie

geamantan

plimbare

amintiri

vacanță

munte

5 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

vară

târziu

dulce

se va sfârși

ați umplut

imaginare

6 Alcătuieste două propoziții în care cuvintele **mare** și **dulce** să aibă alte înțelesuri decât cele din text.

Argumentez

7 Completează propozițiile cu informații din text.

- Copiii au crescut mult *pentru că*
- Ei nu au avut chef să se culce *deoarece*
- Copiii vor pleca într-o nouă călătorie *fiindcă*

Îmi exprim părerea

8 În timpul vacanței copiii pot să se culce mai târziu? De ce?

9 De ce la sfârșitul noii călătorii veți fi mai grozavi și mai isteți?

Provocare

10 Alege-ți un erou dintr-o poveste și spune în ce călătorie imaginară ai vrea să mergi cu el.

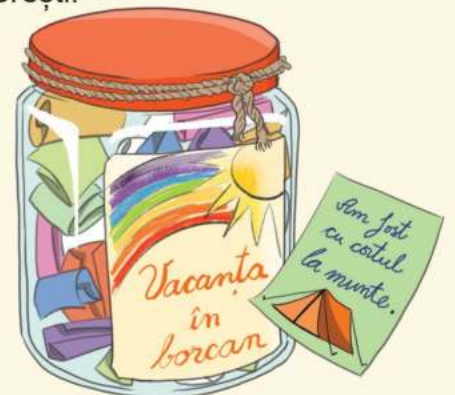
11 Prezintă-le colegilor o filă din jurnalul tău de vacanță.

Portofoliu

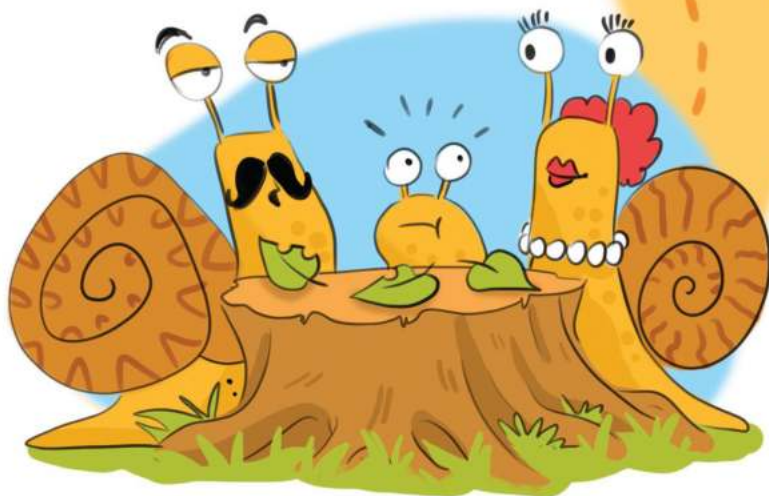
1

Pune amintirile din vacanță într-un borcan. Scrie pe hârtiute colorate cele mai interesante activități din această vară. Decorează borcanul cum dorești.

Melcul-mamă, melcul-tată,
 Stau la sfat cum stăm și noi,
 După cină, câteodată...
 – De, nevastă... ce să zic?!
 O fi vremea, nu-i tot mic...
 Nu mai stau la îndoială,
 Chiar la toamnă-l dau la școală!
 Tare mult aș vrea să știe
 Să citească și să scrie.
 Lunecând pe-o frunză pală,
 Melcul-mic plecă la școală.

Școala, dacă nu mă-nșel,...
 E la patru pași de el.
 Se grăbește, ce să facă?...
 Trece-o frunză, trece-o cracă...
 Străbătu până acum
 Vreo trei degete de drum,
 Și mai are... vai!... mai are,
 De trecut și-o piatră mare!
 Cu ghiozdanul în spinare,
 Străbătând așa distanță,
 Melcul a ajuns la școală
 Tocmai când s-a dat... vacanța!

Descopăr textul

1 Alege varianta corectă de răspuns.

- Melcul-tată se sfătuia cu...

mama lui. fiul său. soția sa.

- Tatăl a hotărât...

să stea la sfat. să îl trimită la școală pe fiul său. să ia cina.

- Melcul avea în spinare...

cochilia. ghiozdanul. o frunză pală.

2 Răspunde la întrebări:

- Ce dorea melcul-tată să învețe fiul său?
- La ce distanță se afla școala de casa melcului?
- Ce obstacole a întâlnit melcul în drum spre școală?
- Când a ajuns melcul la școală?

Aplic

3 Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

câteodată

vremea

a ajuns

spinare

să zic

4 Citește propozițiile și scrie în caiet cuvintele care denumesc imaginile.

• Melcul a pus în multe .	• a umplut stiloul cu .
• are și noi.	• aduce o colorată.

5 Realizează pe caiet un tabel asemănător și completează fiecare coloană cu încă trei cuvinte din text.

O silabă	Două silabe	Trei silabe
melc	școală	vacanță
...

6 Alcătuieste câte o propoziție potrivită fiecărei imagini.

Argumentez

7 De ce considera tatăl că era vremea ca melcul să meargă la școală?

8 De ce a ajuns el așa de târziu la școală?

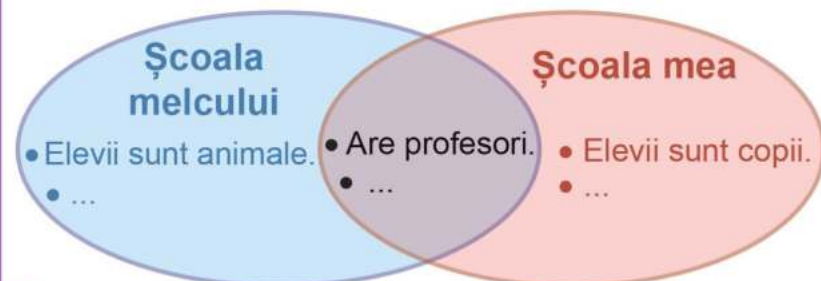
Invitație la lectură

Amuză-te citind poezia
La școala iepurașilor, de
Grigore Vieru.

Îmi exprim părerea

9 Care crezi că sunt asemănările și deosebirile dintre școala melcului și școala ta?

10 Ce calități are melcul-școlar? Dar tu?

Joc de rol

11 Imaginează-ți dialogul dintre melc și doamna învățătoare la intrarea acestuia în clasă.

Cu abecedarul nou la subsuoară*, Buratino o apucă pe ulița* care ducea la școală. Mergând pe drum își făcea în cap tot felul de planuri.

– Astăzi vreau să învăț să citesc, mâine să scriu și poimâine să socotesc.

Deodată auzi sunetul vesel al unei fanfare. Se opri să asculte.

– Ce să fie muzica asta? Păcat că trebuie să mă duc la școală.

Rămase pe loc încurcat. Într-un fel sau altul, trebuia să se hotărască: ori la școală, ori să asculte muzica.

– Astăzi merg să ascult fanfara și mâine la școală. Pentru școală am destulă vreme, zise ștregarul.

Zis și făcut. O luă pe ulița cea lungă și începuse să fugă de îi sfârâiau picioarele.

Descopăr textul

1 Alege variantele corecte de răspuns.

- Buratino avea sub braț...

un abecedar. un ghiozdan. o tobă.

- El și-a propus să învețe să citească, să scrie și să socotească...

într-o zi. astăzi. în trei zile.

- Auzind muzica, a hotărât...

să își continue drumul spre școală.

să meargă să asculte fanfara.

să meargă la școală a doua zi.

Vocabular

subsuoară - subbraț
uliță - drum îngust

2 Răspunde la întrebări:

- Ce făcea Buratino în drum spre școală?
- De ce s-a oprit din drum?
- Ce trebuia să hotărască?
- Cum era cântecul fanfarei?

Aplic

3 Completează enunțurile:

- Titlul textului este _____.
- Autorul este _____.
- Textul are _____ alineate.

4 Continuă șirurile cu încă trei însușiri.

abecedar nou,

copil năzdrăvan,

sunet vesel,

școală nouă,

5 Citește propozițiile și scrie în caiet cuvintele care denumesc imaginile.

Buratino se îndrepta spre .

Deodată a auzit sunetul unui .

 arată ora **9**.

Copilul a spart cu o .

6 Scrie perechile de cuvinte, după model.

- abecedar – abecedare
- sunet –
- școală –
- drum –

- umeri – umăr
- picioare –
- planuri –
- trompete –

7 Pune în ordine cuvintele pentru a obține propoziții.

depărtare. Sunetul în se trompetelor auzea

cel Buratino abecedarul vinde nou. își

Argumentez

8 De ce era încurcat Buratino când a auzit muzica fanfarei?

9 De ce credea băiețelul că în trei zile va învăța să scrie, să citească și să socotească?

Îmi exprim părerea

10 A procedat bine când a luat-o la fugă pentru a asculta fanfara?

Joc de rol

11 Imaginează-ți un dialog între Buratino și tatăl său, în care băiatul îi explică de ce nu a ajuns la școală.

Prima zi de școală

după Alexei Tolstoi

A doua zi, Buratino merse la școală. Văzând că intră în școală o păpușă, copiii începură să râdă în hohote. Unii îi făceau farse, alții îi luau șapca și îl trăgeau de haină. Încercau să îi facă repede cu cerneală două mustăți mari sub nas. Voiau să îi lege picioarele și mâinile cu sfoară, ca să îl poată mânui.

Ajuns la capătul răbdării, Buratino le spuse drept în față:

– Ia, vă rog să vă vedeți de treabă! Nu am venit aici ca să fiu caraghiosul vostru.

Eu îi respect pe alții și vreau să fiu și eu respectat.

Copiii se mirară văzând că păpușa vorbește.

1 Alege varianta corectă de răspuns.

• Văzându-l pe Buratino, colegii lui...

I-au salutat. au început să râdă. s-au prezentat.

• Copiii îi legau picioarele...

să nu poată fugi. ca să-l facă să cadă. ca să-l poată mânui.

• Buratino a cerut...

să fie respectat. să fie caraghios. să fie pedepsiți.

2 Completează enunțurile cu informații din text.

În prima zi, colegii au început să îi facă lui Buratino multe _____. Unii îi luau _____, alții îi făceau _____ cu cerneală. Păpușa de lemn a spus că nu vrea să fie _____ clasei.

3 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

intră

să lege

mari

să râdă

repede

față

4 Desparte în silabe cuvintele:

școală

făceau

caraghios

farse

sfoară

respect

5 Alcătuieste trei propoziții după imaginea dată.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Alege varianta corectă în 3 situații.	Alege varianta corectă în 2 situații.	Alege varianta corectă într-o situație.
2	Completează corect în 4 situații.	Completează corect în 3 situații.	Completează corect în 1-2 situații.
3	Rezolvă corect în 5-6 situații.	Rezolvă corect în 3-4 situații.	Rezolvă corect în 1-2 situații.
4	Rezolvă corect în 5-6 situații.	Rezolvă corect în 3-4 situații.	Rezolvă corect în 1-2 situații.
5	Scrie corect 3 propoziții, respectând cerința.	Scrie corect 2 propoziții, respectând cerința.	Scrie corect o propoziție, respectând cerința.

Ai ajuns într-un loc fermecat: în lumea cărților. Aici vei face cunoștință cu Andrei, un băiat care iubește cărțile, vei intra în biblioteca lui Stardi și vei afla *Povestea cărții de povești*.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la *pagina 8*.

Împreună vom învăța despre:

- carte și cuprinsul unei cărți;
- text (titlu, autor, alineate);
- așezarea textului în pagina caietului;
- scrierea pe liniatură tip II, transcrierea și copierea unui text;
- inițierea, menținerea și încheierea unui dialog;
- prezentarea proprie; prezentarea altor persoane;
- cererea și oferirea de informații;
- formularea unei solicitări;
- reguli de vorbire eficientă.

Andrei iubește cărțile. Toată lumea știe acest lucru. De aceea, de ziua lui a primit cel mai frumos cadou. E o carte uriașă, cu **coperți** groase și **imagini** minunate.

Băiatul deschide cartea și începe să o răsfoiască nerăbdător. Întoarce **filă** cu filă, fără oprire, de parcă ar căuta ceva anume.

– Andrei, nu îți place cartea? Întreabă mama.

– Ba da, îmi place foarte mult, însă vreau să văd ce povești se ascund în **paginile** ei. Sunt curios dacă printre ele este și *Punguța cu doi bani*, de Ion Creangă.

– Pentru asta nu trebuie să o răsfoiești pe toată. Găsești la **cuprins** titlurile poveștilor.

– Mulțumesc, mami! E mult mai simplu așa.

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări:

- Care este titlul textului?
- Ce știe toată lumea despre Andrei?
- Ce cadou a primit de ziua lui?
- Ce a făcut după ce a primit cartea?
- Ce l-a învățat mama?

2 Transcrie din text:

- titlul poveștii căutate de Andrei și autorul acesteia;
- propoziția din care afli unde se găsesc toate titlurile dintr-o carte;
- cuvintele marcate prin culoare. Ce legătură există între ele?

Argumentez

3 De ce i-a fost greu lui Andrei să găsească povestea pe care o căuta?

Îmi amintesc

O carte este alcătuită din mai multe **file (foi)** prinse într-un cotor. **Coperțile** au rolul de a proteja filele.

O filă are două **pagini**.

Aplic

1 Completează propozițiile cu forma corectă a cuvântului **carte**.

- Am citit _____ *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu.
- Titlul unei _____ apare pe copertă.
- Am alcătuit o listă cu titlurile _____ pe care le-am citit.
- De la bibliotecă am împrumutat trei _____.
- _____ pe care le-am primit în dar sunt minunate.
(cărți, cărților, cărțile, cartea, cărți)

2 Explică înțelesul proverbelor: **Cartea este izvor de înțelepciune.**

Ai carte, ai parte.

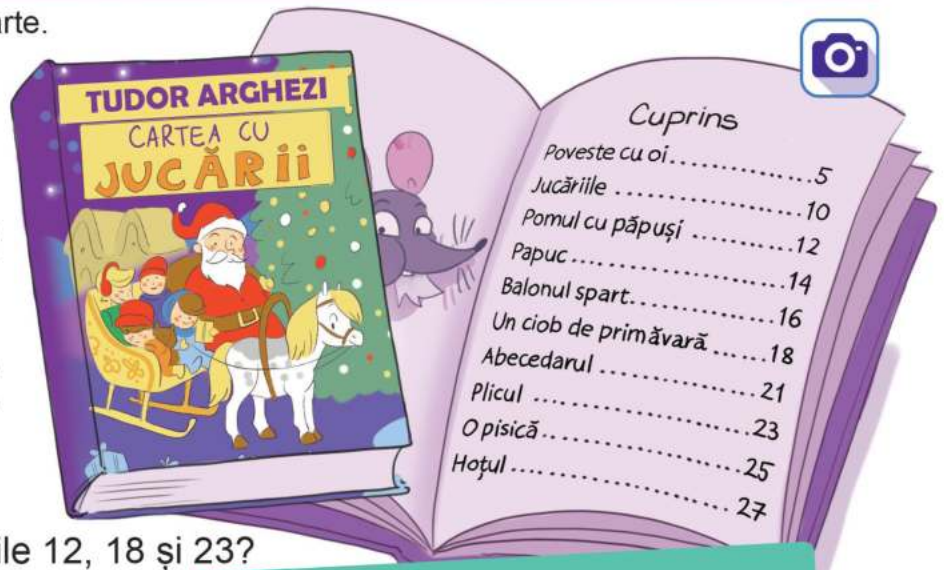
O carte este un dar pe care îl poți deschide iar și iar.

3 Caută și alte proverbe despre carte.

4 Privește imaginile alăturate. Numește titlul și autorul cărții.

5 Observă pagina de cuprins și răspunde la întrebările:

- La ce pagină se găsește povestirea **Abecedarul**?
Dar **Balonul spart**?
- Ce titluri găsești la paginile 12, 18 și 23?

Rețin

Cuprinsul unei cărți ne ajută să găsim cu ușurință numărul paginii la care se află fiecare **titlu**.

6 Caută la cuprinsul manualului pagina la care găsești **Melcul școlar**, de Vasile Versavia.

Lucrăm în perechi

- 7
- Cere-i colegului de bancă să găsească la cuprinsul manualului paginile la care se află titlurile alese de tine. Schimbați rolurile.
 - Realizați coperta cărții preferate și prezentați-o colegilor.

Îmi exprim părerea

- 8 De ce crezi că plânge cartea?
- 9 În ce alte situații ar mai fi supărată o carte?

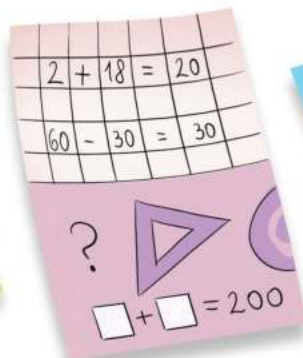
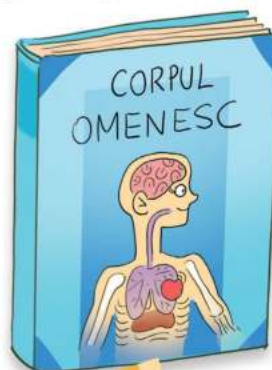
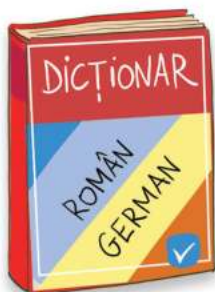

Provocare

- 10 Găsește câte un titlu potrivit fiecăreia dintre cărțile din imagine.

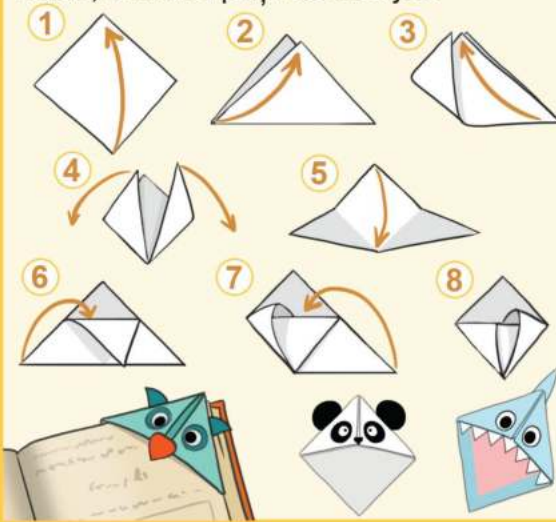
- 11 Găsește cartea din care face parte fiecare pagină. Ce alte tipuri de cărți cunoști?

Portofoliu

2

Pornind de la un pătrat de hârtie, confecționează-ți un simpatic semn de carte, urmând pașii de mai jos.

Descopăr

Găsești la cuprins titlurile poveștilor.

Mulțumesc!
Acum e mult mai ușor.

1

Răspunde la întrebări:

- Cine vorbește?
- Ce spune mama?

Rețin

Oamenii comunică **oral** sau **în scris**.
Comunicarea dintre două sau mai multe persoane se numește **dialog**.

Aplic

2 Identifică în fiecare situație cine vorbește și cine ascultă. Ce crezi că îi spune mama Scufiței Roșii?

• Care dintre următorii copii crezi că au răspuns la întrebarea doamnei învățătoare?

Vorbim pe rând.

Îl ascultăm pe cel care vorbește și îi respectăm părerea.

E toamnă.

Transmitem mesajul clar și corect.

3 Privește imaginile de mai jos și, împreună cu colegii, alcătuiți scurte dialoguri pe temele sugerate.

În autobuz

Acasă

La spectacol

În parc

4 Ce reguli de igienă respecti în sala de clasă?

Descopăr

1 Citește dialogul dintre Lizuca și răchită.

Bună ziua, mătușă răchită! Eu sunt Lizuca, o fetiță din sat.

Mă bucur să te cunosc, draga mătușii!

Încotro ai pornit singură, copilă?

Am pornit spre casa bunicilor și nu sunt singură. Mă însoțește bunul meu prieten. El este Patrocle, cel mai curajos câțel.

Mătușă răchită, ne dai voie să intrăm în casă la dumneata?

Cu mare drag! Sunteți bineveniți!

Îți mulțumim! E cald și bine în casă la mata.

Aplic

2 Citiți pe roluri replicile de la exercițiul anterior, cu intonația adecvată.

3 Transcrie enunțurile în care Lizuca:

- se prezintă;
- îl prezintă pe Patrocle;
- 22 • îi mulțumește răchitei pentru găzduire.

Joc de rol

- 4
- Un coleg a venit în vizită la tine. Prezintă-i un membru al familiei tale.
 - Purtați un dialog despre camera ta.
 - Prezintă-i jucăria sau jocul tău preferat.
 - Discutați despre o carte pe care ați citit-o amândoi.

Descopăr

1 Citește dialogul și observă cum se adresează Matei doamnei bibliotecare.

Aplic

2 Transcrie din replicile de mai sus formulele de politețe folosite de personaje.

3 Explică proverbul **Vorba dulce mult aduce.**

Joc de rol

4 Imaginează-ți că ești la casa de bilete a unui cinematograf. Poartă un dialog cu unul dintre colegii tăi, aflat în rolul casierului. Folosiți formule de politețe.

M-am dus ieri la Stardi. Casa lui este peste drum de școală. Mi-e rușine să spun, dar trebuie să mărturisesc*. Mi-a fost necaz pe el, când i-am văzut cărțile. Ce bine le păstrează! N-a prăpădit* nici măcar una din cărțile din care a învățat. Le are pe toate și eu nu mai am niciuna.

Are un dulăpior cu trei rânduri de cărți de diferite culori, bine așezate, curate și cu titlurile scrise cu litere poleite*. Are cărți de povești, călătorii, poezii.

Ce bucurie e pe el când își cumpără câte o carte! O mângâie, îi face loc în bibliotecă și se uită la ea ca la o comoară.

Vocabular

a mărturisi - a recunoaște

a prăpădi - a distruge

poleite - acoperite cu un strat subțire de metal: aur, argint, staniol

Descopăr textul

- Răspunde la întrebări:
 - Unde se află casa lui Stardi?
 - Cum își păstrează el cărțile?
 - Unde își ține băiatul cărțile?
 - Ce fel de cărți are în bibliotecă?
 - Ce simte când își cumpără o carte?
- Citește enunțurile din care afli:
 - cum sunt așezate cărțile;
 - ce simte povestitorul când vede cărțile lui Stardi;
 - ce face băiatul când își cumpără o carte nouă.
- Folosește cuvintele de la vocabular pentru a completa enunțurile de mai jos.

Campionul a primit o diplomă și o cupă cu aur.

George că el a spart geamul.

Bruma florile din grădină.

 - Formulează alte propoziții cu aceste cuvinte.
- Transcrie rândurile în care este descrisă biblioteca lui Stardi.

titlul

Abecedarul

autorul

de Carlo Collodi

alineatele

Cu haina pe umeri, bătrânul meșter ieși din odaie. Se întoarce după câteva clipe, fără haină. În mână ținea o carte cu litere mari și poze atrăgătoare.

— Iată, acum ai și abecedar! Învață sănătos!

— Dar unde îți e haina? întrebă păpușa de lemn.

Meșterul îi spuse că a vândut-o ca să îi cumpere abecedarul.

numărul paginii

12

Rețin

*Mai multe propoziții legate prin înțeles alcătuiesc un **text**.*

Descopăr textul

1 Observă așezarea textului în pagina cărții și spune:

- unde sunt scrise titlul și autorul;
- câte alineate are textul;
- câte propoziții are primul alineat.

Rețin

Într-un text **alineatele** apar:

- la începutul textului;
- când se trece la o idee nouă;
- în dialog.

Aplic

2 Ordonează propozițiile de mai jos pentru a obține un text. Citește textul obținut.

- Ceru și el câțiva pești.
- Într-o zi, vulpea se înfrupta cu pește în vizuina ei.
- Îl sfătui să stea cu coada în apă până dimineața.
- Cumătra îi spuse să îi prindă singur din lac.
- Trecând pe acolo, ursului i se făcu poftă.

3 Citește textul și identifică propoziția care nu face parte din el. Scrie-o în caiet.

Ursul plecă în grabă spre lac. Se așeză pe mal și își vârî coada în apă.

Peste noapte se lăsă un ger năprasnic. Ursului îi place mult mierea. Apa lacului îngheță și îi prinse coada ca într-un clește. Dimineața, ursul trase cu putere până își rupse coada.

Zilele trecute, Gheorghită a primit în dar o carte de povești. Să tot stai să privești pozele minunat desenate, în fel și chip colorate.

Lui Gheorghită îi citește mama-mare seara, la culcare. Îndată ce bunica a isprăvit de citit, Gheorghită, de carte, s-a și plictisit. A rupt din ea o foaie să-și facă o jucărie.

– Ce nerozie! auzi el de îndată.
Se uită împrejur pe furiș... nimeni în odaie.

– Ce nerozie! repetă foaia de hârtie.

– A, tu erai? se miră Gheorghită.

– Eu sau mai bine zis o rămășiță din cartea ce stă pe jos aruncată. Hei, dac-ai ști povestea cărții de povești...

– Povestea ei? se întoarce Gheorghită, cu o privire mirată. Vrei să mi-o povestești?

Vocabular

a isprăvi - a termina
nerozie - prostie
pe furiș - pe ascuns
rămășiță - rest, parte rămasă din ceva

Descopăr textul

1

Răspunde la întrebări:

- Cine a primit în dar o carte de povești?
- Cine îi citea poveștile?
- De ce a rupt Gheorghită o foaie din carte?

- Cine i-a vorbit băiatului?
- Ce vrea să afle Gheorghită de la foaia ruptă?

2

Completează spațiile libere cu informații despre text.

_____ textului este *Povestea cărții de povești*, iar _____ este Emilia Căldăraru.
Textul cuprinde _____ alineate. Al doilea alineat are _____ enunțuri.

3

Completează pe caiet un tabel asemănător.

carte			foaie	copertă	titlu
cărți	povești	poze			

Îmi exprim părerea

4

Ce a greșit Gheorghiță?

5

Cum crezi că s-a simțit foaia ruptă?

6

Ce ar putea face pentru a-și repara greșeala?

Invitație la lectură

Citește tot textul **Povestea cărții de povești**, de Emilia Căldăraru.

7 Observă etapele prin care trece o carte până să ajungă în mâinile cititorilor.

În pădure,
tăietorii doboară
trunchiuri mari.

În fabrică, meșterii iscusiți
transformă lemnul în hârtie.

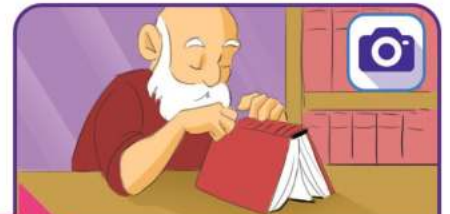
Zile și nopți, scriitorul
trudește să scrie poveștile.

Ilustratorul
zugrăvește
poveștile în culori.

Tipograful tipărește cu
litere mari și mici rânduri
și pagini întregi.

Legătorul unește
împreună foaie cu
foaie, o carte întregă.

Prezentare de carte

8 Realizează o prezentare de carte, respectând pașii de mai jos.

- Alege cartea preferată și adu-o la școală.
- Prezintă cartea colegilor, precizând titlul și autorul.
- Spune-le ce ți-a plăcut mai mult în această carte și de ce le-o recomanzi și lor.
- Citește în fața clasei câteva enunțuri.
- Amenajați colțul de lectură al clasei.

Descopăr

1 Observă cum pot fi transmise mesajele scrise.

2 Găsește alte moduri de a transmite mesajele scrise.

3 Observă tema Cristinei.

14 octombrie

Cartea preferată

Când vine vorba despre cartea preferată, e greu să fac o alegere. Eu sunt o cititoare pasionată. Când încep o carte, nu o las din mână până nu o termin. Îmi plac cărțile de aventuri în care acțiunea te ține cu sufletul la gură până la final.

Cărțile pentru copii ale lui Tudor Arghezi nu sunt cărți de aventuri. Totuși, Mîtu și Baruțu sunt niște copii atât de drăgălași, încât nu poți să nu îi iubești.

Răspunde la întrebări.

- În ce dată a fost scrisă această temă?
- Care este titlul și unde este scris acesta?
- Câte alineate conține textul?
- Ce fel de cărți preferă Cristina?
- De ce cărțile lui Tudor Arghezi se numără printre preferatele ei?

4 Citește cerințele temelor pe care cei doi elevi trebuie să le rezolve. Ce diferențe observi între ele?

1 **Transcrie textul.**

Școala
de Marcela Peneș

Școala este o cetate, în care urcă fiecare cât poate. Urcușul începe într-o zi de toamnă cu frunze argintii, când o mulțime de copii, la porțile cetății se adună și o așteaptă pe Zâna cea Bună.
– Aveți șase ani și ceva? Dacă da, atunci puteți intra.

Școala 23 mai
de Marcela Peneș

Școala este o cetate, în care urcă fiecare cât poate. Urcușul începe într-o zi de toamnă cu frunze argintii, când o mulțime de copii, la porțile cetății se adună și o așteaptă pe Zâna

Rețin

Transcrierea este scrierea cu litere de mână după un text scris cu litere de tipar.

2 **Copiază textul.**

Școala
de Marcela Peneș

Școala nu e grea, începe cu litera A.
Nu vă speriați, că nu se trage cu tunul.
Dacă numărăți, începeți de la unu.
– Vă plac poveștile? Aici în cetate le veți cunoaște pe toate.

Școala 23 mai
de Marcela Peneș

Școala nu e grea, începe

Rețin

Copierea este scrierea cu litere de mână după un text scris de mână.

Aplic

- 5 Transcrie în caiet primul alineat din textul **Povestea cărții de povești**, de Emilia Căldăraru.
- 6 Copiază primele patru propoziții din textul de la **exercițiul 3**, de la pagina 28.

1 Citește cu atenție textul.

Secretul
de Ina Dumitrescu

Miruna deschise încetișor ușa și intră tiptil în camera Dianei. Era sigură că sora ei ascunde ceva, pentru că nu o lăsa niciodată să intre la ea.

Se uită de jur-împrejur, dar nimic nu părea în neregulă. Când vru să iasă, auzi un glas subțire care venea de sub pat.

– Se pare că Diana are totuși un secret, spuse Miruna și se aplecă să vadă despre ce e vorba.

20

Spre uimirea ei, sub pat se afla doar o carte deschisă. Întinse mâna să o ia, dar o retrase repede speriată. Din carte, o fetiță drăgălașă, care plutea pe o coajă de nucă, îi făcu un semn.

– Sunt eu, Degețica. Nu mă recunoști?

Asta chiar era ceva ciudat!

21

2 Răspunde la întrebări:

- De ce credea Miruna că sora ei are un secret?
- Ce a auzit ea când a vrut să iasă din camera Dianei?
- Ce se afla sub pat?
- Ce a speriat-o pe Miruna?

3 Precizează:

titlul textului

autorul

numărul alineatelor

numărul paginii din stânga

4 Transcrie primul alineat.

5 Completează enunțurile și scrie-le pe caiet.

- este învelișul protector al cărții.
- Toate titlurile dintr-o carte se găsesc la .
- O filă are două .
- Mai multe propoziții legate prin înțeles formează un .

30 6 Citește propoziția în care fetița din carte se prezintă.

7 Jucați rolul Mirunei și al surorii ei și purtați un dialog în care Miruna o convinge pe Diana să îi împrumute cartea. Folosiți formulele de exprimare politicoasă.

8 Miruna și Diana au scris câteva propoziții despre carte. Precizează care dintre fete a scris un text și copiază-l în caiet.

Cartea magică

Aș dori cartea magică a Dianei.

Când eram mică, nu aveam grijă de cărți. Le lăsam împrăștiate peste tot.

La bibliotecă sunt multe cărți.

Cartea magică

Lora mea ar vrea să îi dau cartea magică. Știu că ea nu prea are grijă de cărți așa că am refuzat.

Cartea aceasta înseamnă foarte mult pentru mine. A fost prima pe care am reușit să o citesc.

9 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele: **file**, **scriitor**, **tipografie**, **coperti**, **bibliotecă**.

10 Observă imaginile și precizează sensul cuvântului **carte** în fiecare propoziție.

- Mai aveam nevoie de o **carte** ca să câștig jocul.
- Nică a mers la școală să învețe **carte**.
- Avocatul îi oferă o **carte de vizită**.
- Din tabără, Ana le trimite prietenelor sale o **carte poștală**.
- Am făcut o copie după **cartea de identitate**.

Matilda

de Roald Dahl

Matilda porni singură spre biblioteca din oraș.

– Bună ziua! Mă numesc Matilda, spuse ea pășind înăuntru. Îmi permiteți să stau să citesc o carte?

Biblioteca rămasese puțin surprinsă de apariția acestei prichindeuțe, neînsoțită de niciun adult, însă îi spuse că este binevenită.

– Îmi puteți spune, vă rog, unde găsesc cărți pentru copii? întrebă Matilda.

– Sunt acolo, pe rafturile de jos, răspuse bibliotecara.

Din acea zi, fetița continuă să vină mereu la bibliotecă.

1 Transcrie doar propozițiile adevărate.

- Numele fetiței este Matilda.
- Ea se află la librărie.
- Bibliotecara a fost mirată că fetița a venit singură.
- Matilda vrea să afle unde se găsesc cărțile pentru copii.
- Fetița nu s-a mai întors niciodată la bibliotecă.

2 Scrie titlul textului, autorul și numărul alineatelor.

3 Scrie trei enunțuri în care să folosești formule de adresare politicoasă.

4 Citește cuprinsul de mai jos și scrie titlurile poveștilor de la paginile 11, 23 și 40.

Cuprins	
Dănilă Prepeleac.....	4
Capra cu trei iezi.....	11
Povestea lui Harap-Alb.....	23
Punguța cu doi bani.....	35
Povestea unui om leneș.....	40

5 Pune în ordine propozițiile pentru a obține un text. Desenează pe caiet bulinele colorate, respectând această ordine.

- Acesta luă fetița și ieși cu ea pe geam.
- Degețica dormea liniștită în pătuțul ei.
- Dimineața, Degețica se trezi în mijlocul lacului, pe o frunză de nufăr.
- În camera ei intră un broscoi.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Transcrie corect 3 propoziții.	Transcrie corect 2 propoziții.	Transcrie corect o propoziție.
2	Rezolvă corect în 3 situații.	Rezolvă corect în 2 situații.	Rezolvă corect într-o situație.
3	Scrie 3 enunțuri corecte.	Scrie 2 enunțuri corecte.	Scrie un enunț corect.
4	Scrie corect 3 titluri.	Scrie corect 2 titluri.	Scrie corect un titlu.
5	Stabilește corect ordinea celor 4 enunțuri.	Stabilește corect ordinea a 3 enunțuri.	Stabilește corect ordinea a 1-2 enunțuri.

Haide să facem o plimbare pe cărările toamnei!
Vom admira gingașele crizanteme și ne vom lua rămas
bun de la rândunele.

Vom descoperi și vom exersa:

- sunetul, litera, vocalele și consoanele;
- alfabetul limbii române;
- cuvintele noi pe care le introducem în vocabularul propriu;
- despărțirea cuvintelor în silabe la capăt de rând;
- cuvântul, propoziția, enunțul;
- cuvintele cu sens asemănător;
- cuvintele cu sens opus.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la pagina 8.

Era o dimineață răcoroasă de toamnă. Ramona se îndrepta spre școală. Pornise târziu de acasă și astăzi. Gândul că va trebui să își ceară scuze din nou o făcea să grăbească pasul. Călca apăsător peste frunzele roșcate căzute pe trotuar. Picăturile mărunte și reci de ploaie îi loveau obrajii îmbujorați.

Deodată auzi un foșnet de aripi. Se opri o clipă și privi în sus. Un stol de păsări gălăgioase își începuse călătoria spre îndepărtatele ținuturi calde.

Pleacă în vacanță, gândi Ramona și simți că o cuprinde invidia. Ce n-ar fi dat să poată pleca cu ele! Nu ar mai fi nevoie să se trezească cu noaptea în cap să ajungă la școală.

Descopăr textul

1

Răspunde la întrebări.

- Încotro se îndrepta Ramona?
- Cum era vremea în acea dimineață?
- Ce a făcut-o pe Ramona să se oprească din drum?
- Unde pleca stolul de păsări?

- 2 Spune care dintre propozițiile următoare sunt adevărate și care sunt false.
- Întâmplarea se petrece într-o dimineață senină de toamnă.
 - Trotuarul era acoperit cu frunze roșcate.
 - Nu era prima dată când Ramona pleca târziu spre școală.
 - Fetei îi plăcea să se trezească de dimineață.

3 Citește enunțurile în care descoperi semnele toamnei.

4 Descoperă în text cuvinte cu sens opus pentru:

tăcute

ridicate

ziua

călduță

mari

să adoarmă

reci

devreme

5 Identifică în text cui i se potrivește fiecare însușire.

6 Alcătuieste enunțuri în care să folosești expresiile descoperite la exercițiul anterior.

7 Găsește câte trei însușiri potrivite pentru:

aripi

frunze

noapte

brumă

toamnă

pădure

8 Alege explicația potrivită expresiei **cu noaptea în cap**:

la miezul nopții

dis-de-dimineață

somnoros

Argumentez

9 De ce și-ar fi dorit fetița să plece cu păsările?

3

Portofoliu

Desenează pe o foaie trunchiul unui copac. Folosind un tub de carton, fă câteva frunze colorate. Scrie pe frunze cât mai multe cuvinte care îți vin în minte atunci când auzi cuvântul **toamna**.

Descopăr

1 Citește propoziția.

Ramona se îndreaptă spre școală.

2 Precizează:

- numărul de cuvinte din care este alcătuită propoziția;
- câte silabe are ultimul cuvânt;
- sunetele care alcătuiesc prima silabă a acestui cuvânt.

3 Scrie literele corespunzătoare sunetelor pe care le-ai precizat la exercițiul anterior.

Rețin

Sunetul este partea cea mai mică a unui cuvânt. Sunetele se rostesc și se aud.

Litera este semnul scris al sunetului. Literele se scriu și se citesc.

Sunetele **a, e, i, o, u, y, ă, â/ î** se pronunță ușor, fără ajutorul altor sunete. Ele se numesc **vocale**.

Sunetele **b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, ș, t, ț, v, w, x, z** se rostesc cu ajutorul unor vocale și se numesc **consoane**.

Aplic

4 Selectează din textul **Dimineață de toamnă** câte cinci cuvinte care au sunet inițial o vocală, respectiv o consoană.

5 Desparte în silabe cuvintele: **toamnă**, **ploaie**, **trotuar**, **frunze**, **mărunte**, **vacanță**, apoi precizează vocalele și consoanele, ca în model.

pă-sări
CV-CVCV

6 Continuă șirurile cu încă trei cuvinte, respectând schemele.

cvc nor

vcv apă

vv ou

cvcv casă

cvvcv soare

ccvc stol

7 Înlocuiește vocala colorată din fiecare cuvânt cu altă vocală pentru a obține cuvinte noi, după model.

carte - curte

stil

rod

zale

armă

soc

Descopăr

- Citește literele de pe fiecare etichetă.
- Ce fel de litere sunt scrise?
- Care sunt asemănările și deosebirile dintre ele?

a m t n ă o

N Ă T O M A

ă n a m o t

M A T Ă N O

Rețin

Literele sunt mari și mici, de mână și de tipar.

Toate literele folosite în limba română, așezate într-o anumită ordine, alcătuiesc **alfabetul limbii române**.

Alfabetul limbii române: a, A; ă, Ă; â, Â; b, B; c, C; d, D; e, E; f, F; g, G; h, H; i, I; î, Î; j, J; k, K; l, L; m, M; n, N; o, O; p, P; q, Q; r, R; s, S; ș, Ș; t, T; ț, Ț; u, U; v, V; w, W; x, X; y, Y; z, Z.

Aplic

- 1 Scrie alfabetul limbii române cu litere mici și mari de mână.
- 2 Descoperă regula și continuă șirul de cuvinte până la ultima literă a alfabetului. *arici, barză, carte...*
- 3 Ordonează alfabetic:
 - literele: **m e t a z r i o d u f**
 - cuvintele: **nuci gutui struguri prune mere dovleac ardei**
 - cuvintele: **ploaie vânt ceață polei nori brumă noroi**
- 4 Descoperă în fiecare șir cuvântul care nu respectă ordinea alfabetică și așază-l la locul potrivit.
 - august martie octombrie noiembrie septembrie
 - bulion compot zacuscă dulceață murături
 - palton pantofi pelerină pulover pijama
- 5 Transcrie doar cuvintele care, așezate în ordine alfabetică, se află înaintea cuvântului **parc**.

bicicletă role copii joacă râde prieteni tobogan aleargă leagăn minge

Crizantema, floare rară,
Cu petale diafane*,
A-nflorit. Și floarea toată
Și-a-mbrăcat-o cu volane*.

Stă în rond* și nu-i e teamă
Chiar de-al toamnei carnaval.
Cum e albă ca zăpada,
Parcă s-a gătit de bal.

Dar văzând-o așa frumoasă
Și-mbrăcată ca o stea,
Vântul a venit, a luat-o
Și-a pornit în dans cu ea.

Și dansează acum, dansează,
Vântu-o ține-n braț de stei*,
Pomii azvârle* cu confetti,
Frunze galbene de tei ...

Vocabular

- diafane** - fine, subțiri
volane (aici) - fâșii de țesătură încrețită, aplicate pe rochie
rond - strat rotund de flori
stei - colț ascuțit de stâncă
a azvârli - a arunca

Descopăr textul

- 1 Răspunde la întrebări.
- Despre ce floare de toamnă vorbește poetul?
 - Unde a crescut ea?
 - Ce culoare au petalele crizantemei din text?
 - Cine a luat-o la dans?
 - Cu ce aruncă pomii?

- 2 Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele de la vocabular.

- 3 Alege dintre informațiile de mai jos pe cele care se referă la crizantemă și scrie-le în caiet.
- E o floare rară. ✓
 - Are petale albe și diafane.
 - Împrăștie confetti.
 - Se mișcă în bătaia vântului de parcă ar dansa.
 - Petalele ei se aseamănă cu volanele unei rochii.
 - Aruncă frunze galbene.

Aplic

4 Pornind de la versurile de mai jos, realizează în caiet desene sugestive.

Versuri	Desen
... floarea toată Și-a-mbrăcat-o cu volane.	
Vântul a venit, a luat-o Și-a pornit în dans cu ea.	
Pomii azvârle cu confetti, Frunze galbene de tei...	

6 Alcătuieste enunțuri în care să folosești expresiile:

floare rară petale diafane frunze galbene

5 Găsește comparații după modelul:

- floare albă *ca zăpada*
- obraji roșii ca
- ochi albaștri ca
- frunze galbene ca
- păr ca abanosul
- flăcău ca un brad
- vorbă ca mierea

7 Scrie cuvintele cu sens opus celor date:

- rară a îmbrăcat albă
frumoasă a venit a pornit
teamă înnorat ține

8 Citește enunțurile și spune care e sensul cuvintelor colorate, în fiecare situație.

Crizantema **s-a gătit** de bal.

Mama **a gătit** cina.

9 Alcătuieste enunțuri în care cuvintele **volane** și **brațe** să aibă sensuri diferite. Ajută-te de imagini.

10 Memorează, la alegere, două strofe din poezie.

Aplic

- 1 Recită prima strofă a poeziei.
- 2 Rostește primele două versuri, despărțind cuvintele în silabe.
- 3 Transcrie ultimele două versuri, despărțind cuvintele în silabe. Scrie sub fiecare cuvânt numărul de silabe.

Rețin

Silaba este un sunet sau un grup de sunete care se rostesc printr-o singură deschidere a gurii.

- 4 Transcrie din șirul de cuvinte doar pe cele care sunt formate dintr-o silabă.

albă dans rară bal toamnă tei stea
acum braț rond teamă floare ea cum

- 5 Desparte în silabe cuvintele care denumesc imaginile. Scrie **v** pentru vocale și **c** pentru consoane.

e-van-tai
v-CVC-CVV

Rețin

În fiecare silabă există cel puțin o vocală.
Vocalele pot alcătui singure o silabă.

- 6 Găsește cuvinte după schemele următoare:

Model: **v-CV** o-ră

CV-CV-CV

CVC-CV

VV-CV

CV-VV

- 7 Observă despărțirea în silabe a cuvintelor la capăt de rând.

E luna octombrie. Zile-
le sunt tot mai scur-
te și nopțile mai lungi.
Vântul împrăștie frum-
zele uscate.

Rețin

Când un cuvânt nu încapă în întregime la sfârșitul rândului, îl despărțim în silabe, trecând pe rândul următor doar silabe întregi. Un cuvânt poate avea mai multe variante de despărțire la capăt de rând.

Exemplu: oc-tombrie,
octom-brie, octombri-e.

E toamnă. Un popor de rândunele se pregătește de plecare.

Pe prispă* casei, copilașul urmărește jocul stolului de păsări. Printre ele se află și cei trei pui ai săi, din cuibul de sub streașină*. Îi căpătase* în dar de la mămuca lui.

De câte ori era neastâmpărat, mămuca îi zicea:

– Fii cuminte, dacă vrei să îți dau puii când vor crește mari!

Și el a fost cuminte, puii au crescut și până la urmă au zburat. Dar parcă niciodată nu zburaseră mai mult ca astăzi.

Câteva dintre rândunele s-au despărțit o clipă din stol. Au atins ușor streașina casei, apoi s-au pierdut iarăși în mulțimea celorlalte.

Puișorii copilașului își luau rămas bun de la el.

Descopăr

1 Răspunde la întrebări.

- În ce anotimp se petrece întâmplarea?
- Unde se afla copilașul?
- Ce făceau rândunelele?
- Cum și-au luat rămas bun puișorii?

Vocabular

prispă - terasă îngustă în fața caselor țărănești

streașină - prelungire a acoperișului servind la scurgerea ploii

a căpăta - a primi

- 2 Selectează din text și citește:
- cuvintele mamei;
 - enunțul din care afli ce făcea copilașul pe prispă.

3 Caută în text cuvintele care au înțeles asemănător cu:

se găsesc cadou primise ascultător
 nicicând din nou cârd zvăpăiat

4 Formulează enunțuri în care să folosești cuvintele:

- prispa casei
- puișorii copilașului
- cuibul de sub streășină

5 Realizează corespondența între expresiile date și explicația lor.

- jocul stolului de păsări
- un popor de rândunele
- s-au pierdut în mulțimea celorlalte
- mulțimea de rândunele
- s-au amestecat cu celelalte
- pregătirea de plecare a păsărilor

Îmi exprim părerea

6 Cum crezi că se simțea copilul la despărțirea de puișori? De ce?

Aplic

7 Transcrie din text câte trei cuvinte care au:

o silabă două silabe trei silabe patru silabe

8 Transcrie al doilea alineat.

9 Ordonează alfabetic cuvintele:

rândunele copilaș cuib păsări
 streășină stol zbor plecare

10 Dintre cuvintele: copilaș, cocor, corabie, scor, cort, cortină, decor, ancoră, acordeon, cornet, cocori, coroană, alege-le doar pe cele care conțin silaba **cor**. Scrie-le în caiet.

11 Alcătuieste câte o propoziție în care toate cuvintele să fie formate din:

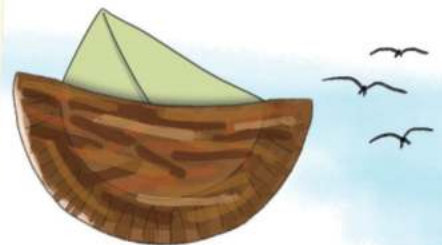
- două silabe
- trei silabe
- o silabă

Portofoliu

4

Realizează un cuib dintr-o jumătate de farfurie de carton. Decorează-l cu fire de lână sau fâșii de hârtie creponată. Pune în el un mesaj pentru rândunele, atunci când se vor întoarce.

Descopăr

1 Citește propoziția.

O rândunică se pregătește de plecare.

2 Precizează numărul de cuvinte din care e formată. Care este al treilea cuvânt din propoziție?

Rețin

Propoziția sau **enunțul** este o comunicare formată din unul sau mai multe **cuvinte** legate prin înțeles.

Aplic

3 Transcrie în caiet doar propozițiile.

Plouă.

Maria

Stolul de păsări se înalță.

stol de păsări

E luna octombrie.

În octombrie

4 Alcătuieste propoziții formate din unul, două sau trei cuvinte.

5 Completează propozițiile, adăugând câte un cuvânt în locul spațiilor punctate.

- Toamna a venit.
- Copilul privea zborul lor
- Puișorii au zburat
- Frunzele și se desprind din copac.

6 Cu ce fel de literă este scris primul cuvânt din fiecare propoziție?

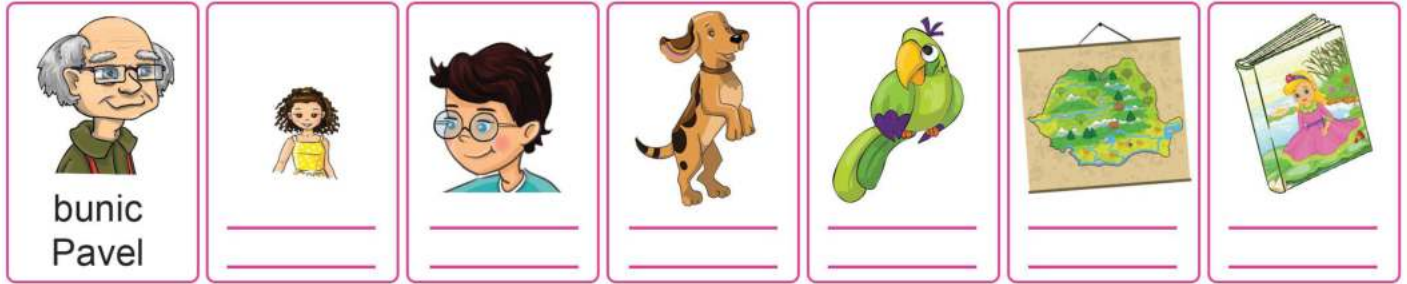
Îmi amintesc

Primul cuvânt din propoziție se scrie întotdeauna cu **literă inițială mare**. Numele se scriu întotdeauna cu literă mare (Carmen, București, România, Azorel, Mureș, Europa).

7 Explică scrierea cu majusculă a cuvintelor din propozițiile următoare:

- Mama îi dăruiește lui Nicușor trei pui de rândunică.
- Paul pleacă cu mama lui în excursie.
- Capitala României este orașul București.
- Septembrie, octombrie și noiembrie sunt lunile toamnei.

8 Denumeste imaginile în două moduri, după model.

9 Citiți pe roluri dialogul de mai jos cu intonația corespunzătoare semnelor de punctuație.

10 Cine adresează întrebările? Cine răspunde?

Îmi amintesc

La sfârșitul unei propoziții prin care transmitem o informație scriem **punct (.)**.

Semnul întrebării (?) se scrie la sfârșitul propozițiilor prin care se cere o informație (se adresează o întrebare).

11 Citește propozițiile respectând semnele de punctuație.

Maria se întoarce marți.

Maria se întoarce marți?

Au plecat păsările?

Au plecat păsările.

Puișorii au ciugulit toate boabele.

Puișorii au ciugulit toate boabele?

12 Scrie semnul de punctuație potrivit în fiecare caz.

- Unde e ascuns Grivei
- Când plouă, deschid umbrela
- Cine se trezește de dimineață, departe ajunge
- Nu îmi amintesc unde am pus caietul
- Când am nevoie de umbrelă
- Cine ajunge departe

13 Observă toate variantele de despărțire în silabe la sfârșitul rândului. Completează pe caiet un tabel asemănător pentru cuvintele:

pregătirile

neastâmpărat

puișorilor

copilașului

Cuvânt	Despărțirea în silabe			
rândunelele	rân-dunelele	rându-nelele	rândune-lele	rândunele-le

Portofoliu

5

ȘTIAI
CĂ...?

Barza comunică prin clămpănitul ciocului. Ea deschide și închide rapid ciocul, producând un pocnet. Sunetul este amplificat de punga de la gât, care acționează ca o boxă.

Caută curiozități despre păsările călătoare și notează-le pe o fișă. Adaugă imagini sugestive și prezintă-le colegilor fișa ta.

Invitație la lectură

Citește **Poveste de toamnă** de Jill Barklem și descoperă lumea fantastică a șoricelilor din Desișul de Muri. Ilustrează secvența sau personajul care ți-a plăcut cel mai mult.

În fața ferestrei e un măr. Copiii îl văd din clasă și îi ascultă poveștile.

Mărul e supărat pe rândunele. Prea sunt guralive*. Din cauza lor copiii nu sunt atenți la lecții. Rândunelele se supără și ele pe măr. Frunzele lui foșnesc, iar copiii...

– Trebuie să plecăm! i-au spus rândunelele mărului într-o seară. Altfel, copiii nu vor mai învăța din cauza noastră.

Mărul a foșnit trist:

– Cred că și frunzele mele trebuie să plece. Foșnesc prea tare. Copiii au nevoie de liniște.

Rândunelele s-au strâns în stol și au plecat. Frunzele au privit cum se îndepărtează. Apoi au început să se desprindă una câte una, să se legene prin aer și să cadă în liniște pe pământ.

Vocabular

guralive - gălăgioase

Descopăr textul

1 Formulează întrebări referitoare la text pornind de la cuvintele din colțurile stelei.

Cine ...?

Ce...?

Unde ...?

Cu cine ...?

De ce ...?

2 Alege varianta corectă de răspuns.

• Mărul se afla...

în livadă.

lângă școală.

în curtea bunicilor.

• Mărul era supărat...

pe copii.

pe frunze.

pe rândunele.

• Rândunelele au decis să plece pentru că...

le deranjau copiii.

îl deranjau pe măr.

îi deranjau pe copii.

3 Răspunde la întrebări.

- Ce credea mărul despre rândunele?
- Când i-au spus rândunelele mărului că vor pleca?
- Ce au făcut frunzele după plecarea păsărilor?

4 Continuă enunțurile cu informații din text.

Rândunelele i-au spus mărului că .
Altfel, copiii .

Mărul a răspuns că pentru că
, iar copiii .

Aplic

5 Transcrie din text:

- o propoziție formată din cinci cuvinte;
- două cuvinte formate din patru silabe;
- cinci cuvinte care încep și se termină cu vocală.

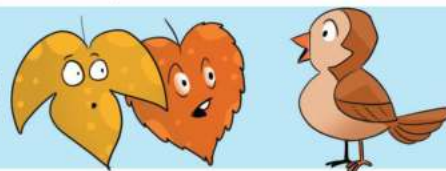
6 Copiii aveau de scris cuvinte formate dintr-o silabă. Pentru că nu au fost atenți, au scris și cuvinte care nu respectă regula. Descoperă-le.

măr prea aer sunt strâns stol seară seri una trist

7 Citește enunțurile de mai jos cu intonația potrivită semnelor de punctuație.

– De ce ați plecat? a întrebat o vrabie.

– Foșnim prea tare, au răspuns frunzele, iar copiii nu mai pot învăța. Altfel, noi n-am fi plecat niciodată.

8 Ordonează cuvintele de pe frunze pentru a obține o propoziție.

Îmi exprim părerea

9 Cum crezi că ar putea continua următorul enunț?

Frunzele lui foșnesc, iar copiii ...

10 Care este adevăratul motiv pentru care copiii nu erau atenți la lecții?

11 De ce pleacă toamna rândunelele și frunzele mărului cad?

Descopăr

- 1 Citește cele două mesaje și spune ce observi.
- 2 Ce poți spune despre perechile de cuvinte marcate cu aceeași culoare?
- 3 Alege simbolul potrivit cuvântului **supărată**, apoi pe cel potrivit cuvântului **tristă**. Ce observi?

Sunt **tristă** că trebuie să te **părăsesc**.

Sunt **supărată** că trebuie să te **las**.

Rețin

Cuvintele au formă și înțeles (sens).
Unele cuvinte au forme diferite și **sens asemănător**.

Cuvintele **supărată - tristă** au înțeles asemănător.

Aplic

- 4 Scrie în caiet perechile de cuvinte cu sens asemănător.

ogradă

zăpadă

drum

cadou

copac

fricos

prieten

cale

arbore

curte

dar

omăt

amic

laș

- 5 Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

gălăgie

harnic

oaspeți

ajunge

locuință

veșminte

codru

aleargă

- 6 Transcrie propozițiile, înlocuind cuvintele marcate cu altele cu sens asemănător.

În fața **ferestrei** e un măr. Copiii îl **văd** din clasă și îi ascultă **poveștile**. Mărul e supărat pe rândunelele **guralive**.

Rândunelele **spun** că **foșnetul** frunzelor îi deranjează pe **elevi**.

Îmi exprim părerea

- 7 Citește textul de mai jos și spune ce ți se pare supărător în exprimare.

Veverița se îndrepta veselă spre scorbura ei. Se întâlnește cu ciocănitoarea.

- De ce ești atât de veselă astăzi? Întrebă pasărea.
- Sunt foarte veselă pentru că am camera plină de alune, îi spuse ea veselă și plecă mai departe.

Rețin

Pentru a evita repetarea supărătoare a aceluiași cuvânt într-un text, este bine să folosim cuvinte cu sens asemănător.

- 48 8 Rescrie textul de la exercițiul 7, înlocuind cuvântul **veselă** cu altele care au înțeles asemănător.

Descopăr

1 Găsește însușirile sugerate de imagini.

 alb	 negru	 _____	 _____	 _____	 _____	 _____	 _____
 _____	 _____	 _____	 _____	 Rețin <p>Cuvintele din perechile alb-negru, vesel-trist, lung-scurt au înțeles opus (contrar).</p>			

Aplic

2 Scrie cuvinte cu înțeles opus pentru:

vine

plânge

vară

dimineață

sus

întrebare

coboară

pierde

tânăr

afară

largă

3 Transcrie textul de mai jos, înlocuind cuvintele subliniate cu altele, cu înțeles opus.

Toamna

E început de toamnă.

Cerul e mai mult senin, iar vântul suflă încet printre crengile subțiri ale copacilor. Plouă rar și căldura te face să ieși din casă.

Iarna este departe. Nimeni nu se gândește la ea.

– Bun venit, toamnă!

4 Găsește cuvintele cu sens opus care completează versurile. Astfel vei descoperi cum este Poc.

Pic și Poc sunt doi băieți
Tare frumoși și isteți.
Dar băieții, ce să spun?
Nu au nimic în comun.
Pic e **slab** ca un creion,
Poc e ca un balon.

Pic mănâncă miezul **moale**,
Poc preferă coaja
Pic este tare **fricos**,
Însă Poc e
Pic e **mare**, Poc e
Nu seamănă niciun pic.

1 Citește cu atenție textul.

Ciuboțele* ogarului

după Călin Gruia

Într-o toamnă, Iepurele pornise spre un iarmaroc* vestit. Se grăbea să își cumpere ceva pentru încălțat, că era desculț. Începuseră ploile de toamnă. Vântul împrăștia frunzele pe poteci și frigul prinse să-l strângă de picioare. De aceea, își înfundă pălăria veche până peste urechi. Își strânse haina pe trup și iuți pasul, ca să ajungă mai repede la iarmaroc.

Iepurele mergea uitându-se când în dreapta, când în stânga. Ciulea urechile la orice foșnet. Iată că mai spre seară se întâlni pe o potecă cu Ogarul... Ogarul era gras, voinic, îmbrăcat într-o șubă* călduroasă. Purta în picioare niște ciuboțele nou-nouțe.

Vocabular

ciuboțele - ghete

iarmaroc - târg

a ciuli urechile - a asculta cu atenție, cu urechile ridicate

șubă - haină groasă

2 Citește enunțul din care afli:

- cum era vremea;
- cum era Ogarul.

3 Răspunde la întrebări.

- În ce anotimp se petrece întâmplarea?
- Unde pornise Iepurele?
- Ce voia să își cumpere?
- Cu cine s-a întâlnit el?
- Cu ce era încălțat Ogarul?

4 Scrie cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

vestit

trup

poteci

iuți

pornise

voinic

iarmaroc

foșnet

5 Scrie cuvintele cu sens opus celor date:

să cumpere desculț dreapta veche călduroasă gras împrăștia seară

6 Desparte în silabe cuvintele:

toamnă

desculț

ciulind

frig

foșnet

seară

trup

7 Transcrie cuvintele în caiet, apoi scrie **v** sub vocale și **c** sub consoane.

iepure

ogar

vânt

stânga

iarnă

voinic

trup

haină

8 Ordonează alfabetic cuvintele:

pălărie

haină

repede

dreapta

voinic

stânga

urechi

șubă

9 Alcătuieste cinci propoziții după imaginea de mai jos.

10 Completează propozițiile cu forma corectă a cuvântului **ogar**.

- Iepurele a întâlnit un
- Ciuboțelele erau nou-nouțe.
- era îmbrăcat cu o șubă călduroasă.
- Vânătorul avea doi

11 Precizează ce semne de punctuație completează propozițiile.

Nu vrei să rămânem peste noapte la han

Nu pot Am bani doar pentru încălțări

Dar cine a zis că trebuie să plătești

Popasul

după Călin Gruia

Cei doi drumeți au poposit la Hanul Ursului.

Ursul își puse șorțul și aduse bunătățile. Ogarul începu să mănânce cu lăcomie bucată după bucată. Iepurele se rușină și abia gustă și el puțină plăcintă cu varză.

Ogarul parcă nu mâncase de o lună, așa-i trosneau fălcile și-i umbla limba în gură. Înfulecă toată mâncarea din han. La urmă ceru o cană cu vin de stafide, pe care o bău pe nerăsuflăte. Iepurele se uită mirat.

Se minună și Moș Martin:

– Măi, măi, încă n-am văzut un drumeț mai flămând ca dumneata.

1 Răspunde la întrebări.

- Unde au poposit cei doi drumeți?
- Cine îi servea la masă?
- Ce a mâncat Iepurele?

2 Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

drumeți

mirat

la urmă

se uită

mâncare

înfometat

3 Rescrie propozițiile, înlocuind cuvintele subliniate cu altele cu sens opus.

- Vinul de stafide era dulce.
- Ciuboțelele erau tare scumpe.
- Moș Martin umplu paharul Ogarului.
- De atunci, Iepurele și Ogarul sunt prieteni.

4 Scrie toate variantele de despărțire în silabe la capăt de rând a cuvântului **bunătățile**.

5 Ordonează alfabetic cuvintele din al doilea alineat, care încep cu vocală.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Răspunde corect la 3 întrebări.	Răspunde corect la 2 întrebări.	Răspunde corect la o întrebare.
2	Găsește corect 5-6 cuvinte cu sens asemănător.	Găsește corect 3-4 cuvinte cu sens asemănător.	Găsește corect 1-2 cuvinte cu sens asemănător.
3	Rezolvă corect în 4 situații.	Rezolvă corect în 3 situații.	Rezolvă corect în 1-2 situații.
4	Desparte corect în 4 situații.	Desparte corect în 3 situații.	Desparte corect în 1-2 situații.
5	Ordonează corect 7-8 cuvinte.	Ordonează corect 4-6 cuvinte.	Ordonează corect 2-3 cuvinte.

Cu mari emoții, pășim într-o perioadă deosebită a anului alături de *ghetuțele călătoare*. Vom ajunge până la spiridușii moșului și vom umple desaga cu fulgi. Vom colinda și ne vom bucura de sărbătoarea Crăciunului.

Împreună vom învăța despre:

- textul literar;
- scrierea corectă a cuvintelor *într-o/ într-un, dintr-o/ dintr-un*;
- textul narativ, recunoașterea personajelor;
- scrierea corectă a cuvintelor care conțin literele *î* sau *â*;
- semnul exclamării și intonarea propozițiilor exclamative;
- linia de dialog, două puncte, virgula;
- cuvinte care au aceeași formă și înțeles diferit;
- povestirea unor întâmplări trăite.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la *pagina 8*.

Aceasta e strania* poveste a unor ghetuțe verzi care au colindat lumea în lung și în lat.

Ghetuțele acestea umblau singure. Se strecurau prin case, se amestecau printre celelalte ghete și așteptau să fie umplute cu daruri de la Moș Nicolae. Moșul le punea cadouri mereu, dar ele nu erau niciodată mulțumite.

– Doar fructe? Cine se mai bucură de fructe în ziua de azi? Se vede că Moșul a cam îmbătrânit, spuneau ele nemulțumite și alergau la altă casă.

Dar nici dulciurile, nici jucărioara, nici fularul sau mănușile nu au fost pe placul ghetuțelor verzi.

Și au continuat să alerge după cadouri. Într-o zi, Moșul a înțeles toată tărașenia* și le-a dăruit o nuielușă colorată.

Vocabular

stranie - ciudată, neobișnuită
tărașenie - vicleșug

Descopăr textul

- Răspunde la întrebări.
 - Ce culoare aveau ghetuțele din poveste?
 - Pe unde umblau ele?
 - Ce le-a lăsat Moș Nicolae mai întâi?
 - Dar în cele din urmă?

- Citește enunțurile din care afli ce cadouri a lăsat Moșul în ghetuțele verzi.
- Ce au făcut ghetuțele? Continuă lista.
 - Au colindat lumea în lung și în lat.
 - Umblau singure.
 - ...

Argumentez

- 4
- În ce anotimp se petrece acțiunea din text? Justifică răspunsul.
 - De ce se strecurau ghetuțele verzi printre alte ghete?
 - De ce erau mereu nemulțumite?

Îmi exprim părerea

- 5
- Ce crezi că și-ar fi dorit ghetuțele să primească?
 - De ce crezi că în final au primit o nuielușă?
 - Ce lecție au învățat ghetuțele din această întâmplare?
 - Crezi că întâmplările din text sunt reale?

Rețin

Povestea **Ghetuțele călătoare** este un **text literar** deoarece prezintă **întâmplări imaginate de autor**.

- 6 Amintește-ți câteva titluri ale unor texte literare pe care le-ai citit.

Aplic

- 7 Completează pe caiet un tabel asemănător.

ghete	poveste	fular			casă
ghetuțe			nuielușă	jucărioară	

- 8 Citește dialogul dintre ghetuțe și Moș Nicolae. Observă scrierea cuvintelor colorate.

Eu vin cu daruri **într-o** singură seară din an.

Iar noi am alergat **într-un** suflet să te găsim. Venim **dintr-un** oraș îndepărtat.

Ar fi bine să nu mai alergați **dintr-o** parte în alta.

Rețin

Cuvintele **într-o**, **într-un**, **dintr-o**, **dintr-un** se scriu întotdeauna cu liniuță de unire (cratimă).

Exemple: **într-o** zi, **într-o** casă, **într-un** an, **într-un** basm, **dintr-o** casă, **dintr-o** pădure, **dintr-un** copac, **dintr-un** sac

- 9 Completează propozițiile cu **într-o**, **într-un**, **dintr-o**, **dintr-un** și scrie-le pe caiet.

- cutie era o păpușă.
- A scos creioanele sertar.
- sat trăia un meșter bătrân.
- scorbura a ieșit o veveriță.
- Moșul a pus darurile sac.
- A găsit povestea carte.
- Am coborât mașină.
- Ana sare picior.

- 10 Alcătuieste câte trei propoziții în care să folosești **într-o**, **într-un**, **dintr-o**, **dintr-un**.

E Ajunul* Crăciunului. În atelierul Moșului e mare agitație. S-a pierdut un cadou.
– E numai vina ta, Nas-Roșu, răbufnește* spiridușul Oli. Sunt sigur că te-ai încurcat la numărătoare.

Nas-Roșu se înroșește până în vârful nasului.

– Ai dreptate, Oli. E vina mea.

Oli se întoarce spre al treilea spiriduș și spune:

– Dodo, să-l scoatem pe Nas-Roșu din încurcătură! Trebuie să găsim ceva pe aici din care să facem un cadou.

Cei trei încep să scotocească* prin atelier.

– Am găsit! strigă Dodo, scoțând de după cuptor o bucată de lemn.

Oli cioplește un unicorn pe care Nas-Roșu îl vopsește în culori vesele.

– Mulțumesc, prieteni! spune spiridușul. Ați fost minunați! Facem o echipă pe cinste.

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- De ce era agitație în atelierul lui Moș Crăciun?
- Cine se încurcase la numărătoare?
- Unde a găsit Dodo bucată de lemn?
- Ce jucărie au făcut spiridușii din ea?

Vocabular

ajun - ziua de dinaintea unui eveniment sau a unei sărbători

a răbufni - a izbucni

a scotoci - a cotrobăi, a căuta peste tot

2 Transcrie din text cuvintele care arată:

- când se petrece acțiunea;
- unde se petrece acțiunea;
- cine participă la întâmplări.

Rețin

Textul **Poveste cu spiriduși** este un **text narativ** deoarece prezintă un șir de întâmplări în ordinea în care s-au petrecut.

Nas-Roșu, Dodo și Oli sunt **personajele** acestei povestiri.

Aplic

3 Recunoaște personajul după replică.

– E vina mea.

– Am găsit.

– E vina ta.

– Să-l scoatem din încurcătură!

– Mulțumesc, prieteni!

– Facem o echipă pe cinste.

4 Citiți textul pe roluri.

5 Transcrie întâmplările în ordinea în care s-au petrecut.

- Dodo găsește o bucată de lemn.
- Nas-Roșu și-a recunoscut vina.
- Oli cioplește un unicorn.
- Din atelierul Moșului s-a pierdut un cadou.
- Nas-Roșu vopsește unicornul.
- Oli îl cheamă pe Dodo în ajutor.

Îmi exprim părerea

6 Crezi că Oli e un bun prieten pentru Nas-Roșu? Justifică răspunsul.

7 De ce crede Nas-Roșu că formează o echipă pe cinste împreună cu prietenii lui?

Lucrăm în echipă

8 Formați echipe pe cinste și construiți împreună o jucărie pe care s-o oferiți cadou.

Fiți creativi!

Descopăr

1 Citește propozițiile și observă folosirea literelor *î* și *â*.

Nas-Roșu se **înroși** până în vârful nasului.

Dodo **își** vârî mâna în sacul moșului.

2 În ce situații s-a folosit litera *î*? Dar *â*?

Rețin

Litera *î* se scrie la începutul și la sfârșitul cuvintelor (*încercare, început, coborî, izvorî*).

Litera *â* se scrie **doar** în interiorul cuvintelor (*pâine, sâmbătă, fântână, cântă*).

Aplic

3 Identifică în textul poveștii cuvintele care conțin literele *î* și *â* și completează pe caiet un tabel asemănător cu cel alăturat.

î	â
încurcat	vârful

4 Completează fiecare coloană din tabel cu încă cinci cuvinte.

5 Completează cuvintele de mai jos cu *î* sau *â*.

st_nga

bătr_n

_nghețată

t_r_

r_de

cobor_

_nc_ntat

_nt_mplare

hotăr_

p_r_iaș

_nt_lnire

m_r_ie

6 Scrie cuvinte cu sens opus celor date.

adună

cumpăr

răspuns

pierde

afară

înainte

termină

se ceartă

7 Desparte în silabe cuvintele:

încarcă

înot

învârte

întinerește

înainte

învață

întâmplare

înapoi

î nec

încordat

8 Observă situațiile în care litera *î* se află în interiorul cuvântului. Formează cuvinte noi, după model.

început - neînceput

învins -

întrecut -

închipuit -

întors - reîntors

înscriș -

învârtit -

învățat -

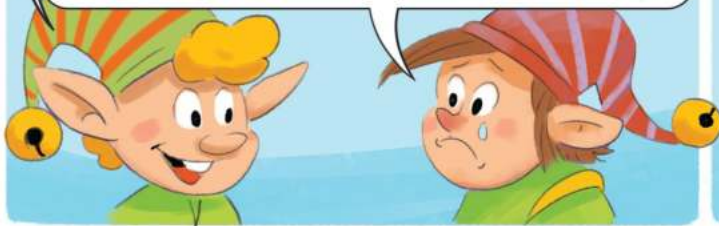

Descopăr

1 Citește dialogul dintre cele două personaje.

Bună dimineața! Ce supărat ești! Ce ai pățit?

Salut! Am făcut iar o trăsnaie. Am pierdut un cadou. Te rog să mă ajuți!

Nu te mai necăji!
Împreună vom găsi
o soluție.

Îți mulțumesc! Știam eu
că mă pot baza pe tine.

2 Citește propozițiile în care cei doi prieteni se salută. Observă semnul de punctuație scris la sfârșitul lor.

Rețin

La sfârșitul propoziției care exprimă un salut se scrie **semnul exclamării (!)**.

Aplic

3 Transcrie doar propozițiile care exprimă un salut și scrie semnul de punctuație potrivit.

Bună ziua E seară La revedere Se lasă noaptea
Am ajuns Bună seara Copiii se bucură de revedere Noapte bună

4 Citește celelalte replici de la *exercițiul 1* care au la sfârșit semnul exclamării, punându-te în locul personajelor. Folosește intonația potrivită.

Rețin

Semnul exclamării se mai folosește la sfârșitul enunțurilor care exprimă:

- o exclamare (mirare sau bucurie) - *Ce talentat ești!*
- o rugămintă - *Te rog să mă ajuți!*
- un sfat - *Nu te mai necăji!*
- o poruncă - *Adună jucăriile!*
- o urare - *Sărbători fericite!*

5 Formulează propoziții care exprimă:

	un salut
	o mirare
	o rugămintă
	un sfat
	o poruncă
	o urare

– Diiii, renuții mei! zice Moșul, gata să tragă de hățuri*. Brusc se oprește. Nepoțico, am uitat pe cineva?

– Am uitat de Pârlică, își amintește Crăciunița. Cred că doarme pe cuptor. Mă duc să-l trezesc.

Dar nu mai e nevoie. Dinspre căsuța Moșului alerga o zvârlugă* de iepuraș.

– Stați, nu plecați! țipă urecheatul. Am adunat fulgi pentru Vasilică. Ați vrut să-l lăsați fără cadou?

Iepurașul urcă în sanie și începe să sforăie. Renii așteaptă cuminiți.

Ninge lin. De jur-împrejur e o imensă întindere albă. Asta e țara în care locuiesc moșulică, nepoțica și iepurașul Pârlică.

Desaga plină cu fulgi e la locul ei, cadourile nu lipsesc. Nepoțica și Pârlică stau alături, deci se poate porni la drum.

Vocabular

desagă - traistă formată din două părți care se poartă pe umăr

hăț - parte a hamului alcătuită din curele

zvârlugă - persoană vioaie, sprintenă

Descopăr textul

1

Precizează:

- titlul și autorul textului;
- unde și când se petrece acțiunea;
- personajele întâmplării.

2 Răspunde la întrebări.

- De ce a oprit Moșul sania?
- Cine este Pârlică? Dar Crăciunița?
- Pentru cine a adunat iepurașul fulgi?
- Unde obișnuia Pârlică să doarmă?

3 Citește enunțul din care afli cum era țara în care locuiau cele trei personaje.

4 Citește cu intonația potrivită propozițiile care au la sfârșit semnul exclamării. Spune ce exprimă fiecare.

5 Citește replicile:

- Moșului
- Crăciuniței
- iepurașului

Argumentez

6 Care era obiceiul lui Pârlică? De unde ți-ai dat seama?

Îmi exprim părerea

7 De ce crezi că urecheatul a adunat fulgi pentru Vasilică?

8 De ce crezi că iepurele se numea Pârlică?

Aplic

9 Transcrie din text cuvintele care conțin literele *î* / *â*. Alcătuieste propoziții cu acestea.

10 Găsește cuvinte cu același înțeles pentru:

alerga

brusc

cadouri

cuminiți

lin

alături

porni

imensă

11 Transcrie propozițiile în care cuvântul **fulgi** are sens diferit de cel din text.

- Ana a decorat tortul cu **fulgi** de ciocolată.
- Perna umplută cu **fulgi** de gâscă e foarte moale.
- Rochia Crăiesei Zăpezii era țesută din **fulgi** strălucitori.
- Dimineața mănânc lapte cu **fulgi** de porumb.

12 Citește propozițiile de mai jos cu intonația potrivită.

Ninge.

Ninge!

Ninge?

A sosit Moș Crăciun.

A sosit Moș Crăciun!

A sosit Moș Crăciun?

Invitație la lectură

Când Moș Crăciun a căzut din cer de Cornelia Funke

este o poveste distractivă despre un alt fel de moș. Acesta împarte daruri care nu pot fi cumpărate cu bani.

La colindat

E Ajunul Crăciunului. Copiii au pornit la colindat. Tocmai au ajuns la casa învățătorului lor.

Ionică strigă:

– Primiți cu colindul?

Domnul învățător iese în prag și le răspunde:

– Vă primim cu drag! Abia aștept să ascult colinda voastră.

Copiii se așază sub fereastră și vestesc nașterea lui Isus.

Gazda îi răsplătește cu multe bunătăți: colaci proaspeți, cozonac, mere, nuci și portocale.

– Crăciun fericit! îi urează colindătorii.

– Sărbători fericite, copii!

Descopăr textul

1

Răspunde la întrebări.

- Când se petrece întâmplarea?
- Care sunt personajele?

- Ce obicei de Crăciun este prezentat în text?
- Ce urare îi adresează copiii domnului învățător? Dar învățătorul copiilor?

2 Povestește o întâmplare de la colindat. Precizează:

- unde te aflai;
- cine mai era cu tine;
- cum s-a petrecut întâmplarea;
- cum te-ai simțit.

3 Citește propozițiile marcate în text și observă semnele de punctuație folosite.

Rețin

La sfârșitul unei propoziții care anunță vorbirea unui personaj folosim semnul de punctuație **două puncte (:)**.

La începutul propoziției care redă cuvintele unui personaj se folosește **linia de dialog (–)**. Aceasta se scrie întotdeauna cu alineat.

Aplic

4 Citește, apoi transcrie dialogul. Explică folosirea semnelor de punctuație.

Radu o întreabă pe mama:

– De ce întârzie Moș Crăciun?

Mama îi răspunde zâmbind:

– Moșul are drum lung în seara aceasta. Va ajunge în curând și la tine.

– Sunt așa de emoționat! Oare ce cadou îmi va aduce?

Portofoliu

6

Caută informații despre tradițiile și obiceiurile de Crăciun din zona unde locuiești tu sau bunicii tăi. Notează-le pe o fișă și prezintă-le colegilor tăi.

5 Transcrie textul și completează cu semnele de punctuație potrivite.

Vlăduț și Irina sunt nerăbdători să vadă ce au primit de la Moș Crăciun

Vlăduț exclamă fericit

Ce căluț frumos E exact așa cum mi-am dorit

Irina îl întreabă

Vrei să vezi ce am primit eu

Descopăr

- 6 Recitește din textul **La colindat** propoziția din care afli ce au primit copiii de la învățătorul lor. Observă semnele de punctuație folosite.

Gazda îi răsplătește cu multe bunătăți: colaci, cozonac, mere, nuci și portocale.

Rețin

Scriem **două puncte (:)** înaintea unei enumerări.
Între cuvintele enumerării se folosește **virgula (,)**.

Copii, ați colindat foarte frumos!

Mulțumim, **domnule învățător!**

Să veniți, **Ionică**, și la anul!

Rețin

Virgula separă formula de adresare de restul propoziției.

- **Copii, ...**
- **..., domnule învățător**
- **..., Ionică, ...**

Joc de rol

- 7 Formați echipe din 4-5 colegi și jucați rolurile de gazde și de colindători. Aveți grijă ca fiecare membru al echipei să spună câteva replici.

Aplic

- 8 Completează propozițiile cu semnele de punctuație care lipsesc.

- Bradul e încărcat cu multe podoabe globuri beteață steluțe și beculețe
- Moșule de unde vii
- Andrei Paul Marius și Tamara au plecat la colindat
- Vino Teodora să împodobim bradul
- Sărut mâna bunico

- 9 Alcătuieste propoziții în care să folosești **două puncte** și **virgula** în situații diferite.

Dragi copii din țara asta,
Vă mirați voi cum se poate,
Moș Crăciun, din cer de-acolo,
Să le știe toate, toate.

Uite cum: Vă spune Badea...
Iarna-n noapte, pe zăpadă,
El trimite câte-un înger
La fereastră ca să vadă...

Îngerii se uită-n casă
Văd și spun, iar moșul are
Colo-n cer, la el în tindă*,
Pe genunchi o carte mare.

Cu condei* de-argint el scrie
Ce copil și ce purtare...
Și de-acolo știe Moșul,
Că-i șiret el, lucru mare.

Vocabular

tindă - încăpere mică, situată
la intrarea în casele
țărănești

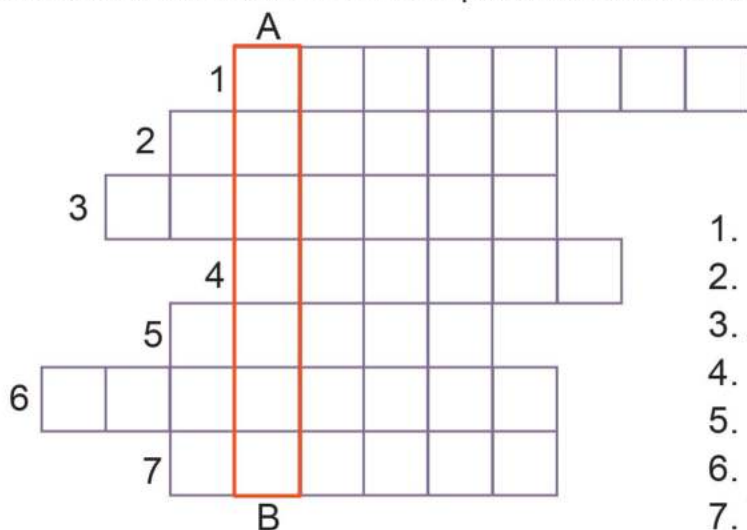
condei - instrument de
scris cu peniță

Descopăr

1 Completează rebusul cu informații din text. Vei descoperi pe verticala **A-B** numele celei mai importante sărbători de iarnă.

1. Lor li se adresează poetul.
2. Condeiu moșului este din
3. Atunci vin îngerii la fereastră.
4. Instrument cu care scrie Moș Crăciun
5. Locul în care stă moșul când scrie
6. El ține cartea pe
7. Îi spun moșului cum se poartă copiii.

Aplic

- 2 Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele: **noapte**, **zăpadă**, **Crăciun**, **înger**.
- 3 Scrie cuvinte cu înțeles asemănător pentru: **spune**, **fereastră**, **se uită**, **purtare**, **șiret**.
- 4 Transcrie strofa care ți-a plăcut cel mai mult. Argumentează-ți alegerea.
- 5 Elimină intrușii din fiecare șir.

într-o țară iarnă sac noapte carte

într-un sat sac iarnă timp vis

dintr-o desagă cutie parte loc cameră

dintr-un colț horn privire tufiș sertar

Portofoliu

7

Desenează, apoi decupează un brăduț. Taie-l în două părți simetrice. Lipește-l pe o hârtie cartonată și vei obține o felicitare de Crăciun. Scrie o urare frumoasă și dăruiește-o unui coleg.

Argumentez

6 De ce trimite Moș Crăciun îngerii la ferestrele copiilor?

Îmi exprim părerea

- 7
 - De ce cartea în care își notează moșul e una mare?
 - Care crezi că ar fi cel mai frumos cadou de Crăciun?

Descopăr

1 Observă sensul cuvântului **cer** în fiecare enunț.

Îngerii din **cer** coboară la ferestrele copiilor.

Copiii îi **cer** moșului daruri multe.

Îmi amintesc

Unele cuvinte au aceeași formă, dar înțelesuri diferite. Sensurile acestora le înțelegem din propoziție.

Aplic

2 Transcrie propozițiile în care cuvintele subliniate au înțeles diferit față de cel din poezie.

Andrei se uită în carte.

Moșul nu uită niciun copil.

Iarna nu mergem la mare.

Iarna-i grea, omătu-i mare.

George s-a împiedicat în șiret.

Vulpoiul șiret a păcălit corbul.

3 Alcătuieste propoziții în care cuvintele: **poartă**, **bancă**, **toc**, **port**, **pană** și **umbrele** să aibă sensuri diferite.

4 Scrie propozițiile pe caiet și precizează sensul cuvântului colorat în fiecare situație.

Liliacul înflorește primăvara. (floare) Liliacul preferă întunericul. (animal)

- La zoo am văzut o **lamă**. (...) Tata cumpără o **lamă** nouă. (...)
- Vulpea aruncă peștii din **car**. (...) Eu **car** ghiozdanul în spate. (...)
- Creionul costă un **leu**. (...) În fața lui au apărut un **leu** și o leoaică. (...)

5 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele sugerate de imagini.

1 Citește cu atenție textul.

Povestea lui Moș Crăciun

Într-un oraș îndepărtat trăia un meșter bătrân. El făcea jucării: căluți de lemn, soldăți argintii, păpuși drăgălașe, căsuțe colorate.

Într-o seară de iarnă, meșterul plecă prin oraș să își vândă jucăriile. Trecând pe lângă o casă cu lumânări la ferestre, auzi glasul unui băiețel care spunea:

– Ce bine ar fi dacă am avea și **noi** măcar un soldățel de plumb! Ne-am juca împreună și nu ne-am **mai** certa niciodată.

– Eu îmi doresc o broscuță cu cheie. Atunci când **sare**, pare o **broască** adevărată.

Meșterul se hotărî să le dăruiască celor doi frați jucăriile pe care și le doreau. Bătu ușor în fereastră și spuse:

– Copii, în seara aceasta toate dorințele se împlinesc! Iată darurile pentru voi!

2 Citește enunțul care conține o enumerare și explică folosirea semnelor de punctuație.

3 Citește o propoziție la sfârșitul căreia e scris semnul exclamării.

4 Precizează care sunt personajele întâmplării.

5 Alege varianta corectă a cuvintelor marcate în fiecare propoziție.

- Jucăria era pusă **dintr-o/ într-o** cutie.
- Diana scoate stiloul **dintr-un/ într-un** penar.
- **Într-o/ Într-un** basm sunt personaje imagine.
- Casa piticilor era construită **dintr-un/ dintr-o** bucată de lemn.

6 Răspunde la întrebări.

- De ce a plecat meșterul în oraș?
- Ce jucării își dorea fiecare dintre cei doi copii?
- Ce le-a spus meșterul copiilor?

7 Descoperă în text cuvintele care conțin *i/â* și scrie-le într-un tabel asemănător celui alăturat.

î	â
împinesc	cândva

8 Completează textul cu semnele de punctuație potrivite și scrie-l în caiet.

Maria Matei Eva și Șerban au pornit la colindat
 Șerban strigă
 Haideți mai repede Trebuie să ajungem la bunici înainte
 de lăsarea serii
 Maria cât mai avem până ajungem întreabă Eva

9 Alcătuieste propoziții în care cuvintele marcate în text să aibă înțelesuri diferite.

10 Citește cu intonația potrivită următoarele propoziții.

Am primit un ursuleț de pluș.

Am primit un ursuleț de pluș?

Am primit un ursuleț de pluș!

A început să ningă?

A început să ningă!

A început să ningă.

11 Scrie 5-6 enunțuri după imaginea dată. Folosește semnele de punctuație învățate.

Darurile

după Ernst Theodor Amadeus Hoffmann

În seara de Crăciun, Fritz și Maria așteptau cu nerăbdare în odaia lor. Părinții împodobeau bradul cu globuri, bomboane, lumânări și o stea strălucitoare în vârf.

După câteva minute, mama și tata se îndreptară spre ușă. Luându-i de mână, le spuseră:

– Veniți, dragi copii!

Copiii se opriră în prag muți de uimire.

Maria izbuti să exclame:

– Vai, ce frumos! Vai, ce frumos!

- 1 Răspunde la întrebări.
- Unde se petrece întâmplarea?
 - Când are loc acțiunea?
 - Care sunt personajele povestirii?

2 Transcrie propoziția care:

- exprimă o mirare
- conține o enumerare
- exprimă un îndemn

3 Completează enunțul cu semnele de punctuație potrivite.

Maria sunt atât de fericiți Am primit ce mi-am dorit un căluț de lemn soldăței un carusel și o carte cu poze

4 Alcătuieste câte o propoziție în care să folosești cuvintele:

într-o, **într-un**, **dintr-o** și **dintr-un**.

5 Scrie trei enunțuri în care cuvântul **nouă** să aibă sensuri diferite.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Răspunde corect la 3 întrebări.	Răspunde corect la 2 întrebări.	Răspunde corect la o întrebare.
2	Transcrie 3 propoziții corecte.	Transcrie 2 propoziții corecte.	Transcrie o propoziție corectă.
3	Completează corect 6-7 semne de punctuație.	Completează corect 4-5 semne de punctuație.	Completează corect 2-3 semne de punctuație.
4	Alcătuieste 4 propoziții corecte.	Alcătuieste 3 propoziții corecte.	Alcătuieste 1-2 propoziții corecte.
5	Scrie 3 enunțuri corecte respectând cerința.	Scrie 2 enunțuri corecte respectând cerința.	Scrie un enunț corect respectând cerința.

Suntem pregătiți cu toții să descoperim bucuriile iernii. Îl vom întâlni pe cel mai neobișnuit om de zăpadă și ne vom lega săniușele de sania fermecată a Crăieșei Zăpezii, iar talentatul Apolodor ne va dezvălui dorința sa.

Împreună vom studia:

- descrierea orală a unui obiect;
- descrierea unei persoane;
- scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera **x**;
- grupurile de litere **ce, ci, che, chi**;
- scrierea corectă a cuvintelor care conțin consoana **m** înainte de **b** și **p**;
- formularea de idei, păreri, opinii.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la pagina 8.

E iarnă. De câteva zile ninge neîncetat. Stratul de omăt strălucitor, gros ca un cojoc de lână, acoperă pământul.

În curtea lui Ștefan s-a ridicat în mai puțin de o oră un om de zăpadă. Numele lui e Zăpădilă, dar mai potrivit ar fi Zăpăcilă. De când a apărut, face doar boacăne. Din morcov și-a făcut un cucui, iar din cărbuni, câțiva dinți stricați. Părul încâlcit e o mătură veche, cu coada lungă și subțire, ca o antenă de extraterestru. Gătit așa, pare mai degrabă o sperietoare de ciori.

Dar nu pe ciori vrea să le sperie. Zăpădilă vrea să alunge soarele, ca să stea departe și să nu îl transforme într-un ochi de apă.

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- De cât timp ninge?
- Cu ce seamănă stratul de omăt?
- Din ce și-a făcut Zăpădilă cucuiul?
- La ce a folosit mătura? Dar cărbunii?
- Cum este coada măturii?

2 Transcrie în caiet doar propozițiile adevărate.

- E iarnă.
- Pământul e acoperit de un cojoc gros de lână.
- Omul de zăpadă se numește Zăpăcilă.
- În curtea lui Ștefan a apărut un om de zăpadă.
- Zăpădilă seamănă cu o sperietoare de ciori.
- Morcovul îi servește drept gură.
- Are nasturi din cărbuni.

Argumentez

3

De ce ...

- Zăpădilă a ales această înfățișare?
- numele lui ar putea fi Zăpăcilă?
- omul de zăpadă voia să alunge soarele?

Aplic

4 Caută în text și completează expresiile, după model.

strat **gros** omăt mătură dinți coadă și păr

strat de **omăt** cojoc de om de antenă de sperietoare de

5 Citește din text enunțurile în care este prezentată înfățișarea lui Zăpădilă.

6 Observă imaginea și descrie omul de zăpadă prezentat. Folosește în descriere cât mai multe cuvinte care exprimă însușiri.

Zăpădilă pare un om de zăpadă **extraterestru**.

E **exact** ca sperietoarea de ciori din lanul de porumb.

7 Desparte în silabe cuvintele marcate în replicile celor doi copii. Ce sunete redă litera **x** în fiecare situație?

Rețin

Litera **x** se pronunță:

- **cs** - *fix, explică, xilofon;*
- **gz** - *exemplu, examen, exercițiu.*

Observă scrierea următoarelor cuvinte:

rucsac sconcs ticsit Alecsandri

8 Scrie câte trei cuvinte în care litera **x** se pronunță **cs**, respectiv **gz**.

9 Desparte în silabe cuvintele:

excursie

toxic

există

text

axă

mixer

exemplar

mexican

excavator

exotic

10 Formează perechi de cuvinte cu sens opus.

minim interior destinatar mobil rigid

fix maxim expeditor fax flexibil exterior

11 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele care conțin litera **x**, de la exercițiul 10.

Aplic

1 Recitește textul *Un om de zăpadă neobișnuit* și transcrie cuvintele care conțin grupurile de litere *ce, ci, che, chi*.

3 Transcrie propozițiile, scriind în locul imaginilor cuvintele potrivite.

• are o pereche de de cauciuc.

• Marcel a desenat cele cinci olimpice.

• bate într-un de cireș.

• albastră a Ceciliei are culoarea ei.

• uriașă nu putea fi scoasă fără ajutorul unei și al unui .

4 Înlocuiește cuvintele marcate cu altele cu sens asemănător.

Lucian și Cerasela sunt prieteni.

Ursul nu a înțeles vicleșugul vulpii.

Cioara ținea în plisc o bucată de brânză.

Geaca are fermoarul desfăcut.

Copiii lucrează în liniște.

I-am dăruit mamei un mănunchi de ghiocei.

Curierul a adus un colet.

Bucătarul spune rețeta de la capăt.

2 Descoperă ce grup de litere conțin cuvintele sugerate de imagini. Continuă fiecare șir cu încă cinci cuvinte.

Lucrăm în echipă

Formați echipe de 4-5 copii și desenați un om de zăpadă. Scrieți pe el cât mai multe cuvinte care conțin grupurile de litere învățate.

5 Formează perechi de cuvinte, după model:

ridiche - ridichi

pereche - ac -

ureche - nucă -

ciupercă - cojoc -

panglică - capac -

În piață, băieții își prindeau uneori săniuțele de câte o căruță. Alunecau împreună o bucată de drum.

De data asta trecu pe acolo o sanie mare, albă. În sanie ședea cineva îmbrăcat într-o blană albă, cu o căciuliță albă pe cap. Făcu înconjurul pieței, iar Karl își prinse săniuța de ea.

Sania cea mare aluneca tot mai repede. Vizitiul întorcea uneori capul și-i făcea semn prietenește lui Karl. Când băiatul voia să-și desprindă săniuța, vizitiul făcea din cap și Karl rămânea așa cum era.

Au ieșit din oraș. Ninsorea s-a întesit*. Băiețașul nu-și mai vedea nici mâinile. Alunecau tot mai repede. Karl încercă iar să se desprindă, dar nu izbuti*. Săniuța alerga ca vântul.

Vocabular

a se întesii - a deveni mai mare,
mai puternic, mai intens

a izbuti - a reuși

Descopăr textul

- 1 Răspunde la întrebări.
- În ce anotimp se petrece acțiunea din text? Justifică răspunsul.
 - Care era obiceiul băieților?
 - Cine și-a prins săniuța de sania cea mare?
 - Cum era îmbrăcat vizitiul?

- 2 Despre **cine/ ce** ai aflat din text că ...
- a făcut înconjurul pieței?
 - își legau săniuțele de câte o căruță?
 - alerga ca vântul?
 - era tot mai deasă?
 - făcea semne prietenești din cap?
 - au ieșit din oraș?

Argumentez

- 3 De ce ...
- Karl a avut încredere în vizitiu?
 - el nu a mai reușit să-și desprindă săniuța?
 - băiatul nu își mai vedea mâinile?

Îmi exprim părerea

- 4 Procedau corect băieții legându-și săniuțele de căruțe?
- 5 Cine crezi că era vizitiul?
- 6 De ce nu voia ca băiatul să își desprindă sania?

Aplic

- 7 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele de la vocabular.
- 8 Transcrie al doilea alineat și subliniază cuvintele care exprimă însușiri.
- 9 Aranjează evenimentele în ordinea în care s-au petrecut și transcrie enunțurile pe caiet.
- Săniile au ieșit din oraș.
 - Băieții se dădeau cu sania în piață.
 - Băiatul nu a mai reușit să își desprindă sania.
- 76 • Karl și-a legat săniuța de sania albă.

Portofoliu

8

Karl și Crăiasa Zăpezii au ajuns la un palat de gheață. Realizează un desen așa cum ți-l imaginezi tu.

Prezintă colegilor desenul și descrie palatul cât mai detaliat.

- 10 Găsește forma potrivită a cuvintelor **alb**, **negru**, **frumos**, **ușor** pentru fiecare din obiectele ilustrate.

albă

neagră

frumoasă

ușoară

- 11 Alcătuieste enunțuri în care să folosești expresiile:

blană albă

sanie ușoară

semn prietenesc

ninsoare deasă

alerga ca vântul

- 12 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

prindeau

mare

albă

repede

îmbrăcat

au ieșit

deasă

s-a întetit

- 13 Descoperă în text cuvintele cu sens asemănător pentru:

câteodată

agățau

stătea

îmbrăcat

dorea

iute

să desfacă

reuși

- 14 Desparte în silabe cuvintele:

prindeau

piață

sanie

deasă

căciuliță

întorcea

ninsoarea

crăiasă

- 15 Completează cuvintele cu grupurile de litere potrivite și scrie-le în caiet.

ară

străluitor

sor

răală

zmulite

brit

briță

deembrie

ai

roie

orapi

amă

înș

ie

- 16 Transformă după model: săniuță ușoară - săniuțe ușoare

blană albă

fulg ușor

băiat curajos

semn prietenesc

ninsoare deasă

oraș înzăpezit

Invitație la lectură

Caută pe internet și citește **Povestea omului de zăpadă**. Vei afla cum a răsplătit Zâna Iarnă dărnicia omului de nea.

Descopăr

1 Citește propozițiile și observă scrierea cuvintelor marcate.

- Vizitiul era **îmbrăcat** în straie albe.
- Săniile alunecau **împreună** cu căruțele.

Ce literă este scrisă înainte de **b**? Dar înainte de **p**?

Rețin

Înainte de consoanelor **b** și **p** se scrie consoana **m**.

Exemple: **umbră**, **ambalaj**,
campion, **împărat**

Aplic

2 Scrie în caiet cuvintele sugerate de imagini.

3 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele de la exercițiul anterior.

4 Completează enunțurile și scrie-le în caiet.

- Am citit povestea lui Aladin.
- Nadia Comăneci a fost olimpică.
- Miruna se cu o rochie roz.
- Am deschis pentru că începuse să plouă.
- La școală învățăm engleză.
- A șasea zi din săptămână este

5 Completează cu **m** sau **n**.

câ_ pie câ_ tec î_ prumut i_ vitație sâ_ bure sămâ_ ță î_ viorare
co_ fort co_ pot co_ bină co_ cert pli_ bare î_ doit î_ pingre

6 Formează cuvinte noi, după model. **pachet - împachetat**

prieten boboc bătrân podoabă barcă piatră piedică belșug

7 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

vinde dezbrăcat sărăcit trage complicat golit par ceartă

8 Alcătuieste două propoziții în care cuvântul **combină** să aibă sensuri diferite.

La circ, în Târgul Moșilor*,
Pe gheața unui răcitor*,
Trăia voios și zâmbitor
Un pinguin din Labrador*.

- Cum se numea?
- Apolodor.
- Și ce făcea?
- Cânta la cor.

Deci, nu era nici scamator,
Nici acrobat, nici dansator;
Făcea și el ce-i mai ușor:
Cânta la cor. (Era tenor*)

Grăsuț, curat, atrăgător
În fracul lui strălucitor
Așa era Apolodor.
Dar într-o zi, Apolodor,
Spre deznădejdea* tuturor,
A spus așa:

- Sunt foarte trist!
- Îmi place viața de corist,
Dar ce să fac? Mi-e dor, mi-e dor
De frații mei din Labrador!

.....
Maestrul Domilasolfa
S-a așezat pe canapea, oftând:
– Sărmanul meu tenor...
Se poate prăpădi* de dor!
Să plece, deci, spre Labrador...
Și a plecat Apolodor.

Vocabular

- Târgul Moșilor** - un mare târg din București unde se organizează diferite activități
- răcitor** - instalație care menține o temperatură scăzută
- Labrador** - regiune rece din Canada
- tenor** - cântăreț cu o voce înaltă
- deznădejde** - disperare
- a se prăpădi** - (aici) a muri

Descopăr textul

- 1 Răspunde la întrebări.
 - Unde se petrece întâmplarea?
 - Care sunt personajele?
 - Unde trăia Apolodor?
 - Ce făcea el la circ?
 - Ce le-a spus într-o zi celorlalți?
 - Ce a hotărât maestrul Domilasolfa?
- 2 Citește versurile în care sunt redată:
 - cuvintele lui Apolodor;
 - cuvintele maestrului Domilasolfa.
- 3 Transcrie versurile din care afli despre alți artiști de la circ.

Argumentez

- 4 De ce ...
 - era trist Apolodor?
 - maestrul Domilasolfa a hotărât să-l trimită în Labrador?

Îmi exprim părerea

- 5 Cum crezi că a ajuns Apolodor în Târgul Moșilor?
- 6 De ce stătea el pe gheața unui răcitor?
- 7 Autorul spune că pinguinul poartă un frac. La ce crezi că se referă?
- 8 Colegii lui de la circ au fost deznădăjduiți când au aflat că pinguinului îi e dor de frații lui. De ce crezi că au reacționat așa?
- 9 De ce maestrul se numea Domilasolfa?

Aplic

- 10 Completează enunțurile pentru a obține descrierea lui Apolodor.
 - Apolodor era un de la Acolo, el cânta la cor, era
 - Purta un strălucitor. Era grăsuț, și
 - La început era și zâmbitor, dar dorul de frații lui din Labrador l-a făcut să devină

Descopăr

1 Alege din lista de mai jos ce se potrivește fiecărui personaj.

păpușă din lemn părul negru ca abanosul nasul lung părul încâlcit

nas încovoiat poartă pantalonași verzi pălărie ascuțită și o pelerină neagră

buzele roșii ca sângele hăinuță cafenie și o tichie roșie cu ciucure naiv și jucăuș

privire caldă și zâmbet prietenos pielea albă ca zăpada privire înfricoșătoare

2 Completează lista unuia dintre personaje cu încă trei însușiri.

3 Descrie oral personajul ales.

Rețin

Când descriem o persoană ne referim la:

- **cum arată** (culoarea ochilor, a părului, forma feței, înălțimea, îmbrăcămintea);
- **ce îi place să facă;**
- **cum se comportă.**

Joc de rol

4 Descrie în fața clasei un coleg, enumerându-i calitățile, iar ceilalți vor încerca să ghicească despre cine este vorba.

Aplic

5 Desenează un personaj care să corespundă descrierii de mai jos.

Pippi Șosețica este o fetiță înaltă și subțire. Părul de culoarea morcovului îi este împletit în două codițe. Ochii albaștri și obrajii pistruiți îi dau un farmec aparte.

Poartă o rochiță în carouri, șosete lungi, verzi și pantofiori cafenii.

1 Citește textul.

Pif, Paf, Puf

de Cezar Petrescu

Pif, Paf și Puf erau prieteni la cataramă. Toți trei erau deștepți.

Pif era un băiețel obișnuit, nu prea înalt, cu ochii mari, albaștri. Era cel mai des căpetenia jocului. Puf și Paf îi ascultau poruncile și mergeau după el.

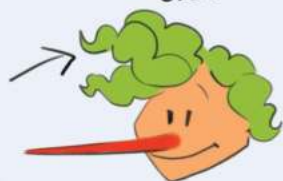
Câteodată, Puf prelua conducerea. Atunci, băiatul și piaița* se supuneau cățelușului.

Paf era o piaiță plină de haz, fără pereche. Dacă te uitai la ea, râdea. Avea o haină vărgată* în toate culorile și un nas lung, ascuțit și roșu ca un ardei iute. Un moț* de păr verde îi ieșea de sub scufie*. Dacă îl luai în brațe și îl strângeai la piept, începea să se dea peste cap.

Puf spunea că Paf nu știa să fie niciodată serios.

VOCABULAR

piaiță - personaj comic în spectacolele de circ; clown

moț - șuviță de păr mai lung din frunte

(haină) vărgată - (haină) cu dungi verticale colorate

scufie - (aici) căciulă ascuțită cu ciucure în capăt

2 Completează enunțurile cu informații din text.

Paița se numea, Puf era, iar Pif era, Toți trei erau, Cel care conducea de obicei jocul era, Dar și prelua uneori conducerea.

Paf râdea când și se dădea peste cap când

Puf spunea despre Paf că

3 Identifică personajul despre care este vorba în fiecare enunț.

- Purta o haină vărgată, în toate culorile.
- Avea un nas lung, ascuțit și roșu ca un ardei iute.
- Avea ochii mari, albaștri.
- De sub scufie îi ieșea un moț de păr verde.
- Nu era prea înalt.
- Era amuzant.
- Se dădea peste cap și râdea.
- Era tot timpul serios.

4 Citește propoziția în care este prezentat Pif, apoi completează descrierea lui ajutându-te de imagine.

5 Descoperă în text cuvintele care conțin grupurile de litere **ce**, **ci**, **che**, **chi** și desparte-le în silabe.

6 Completează fiecare cuvânt cu grupul de litere potrivit.

upercă ob un ul or în arcă
ară ridi a smo ne lie uvertă

7 Completează cuvintele care arată însușirile lui Puf cu **m** sau **n**.

si patic, poz aș, î bufnat, blă os, priete os, î blă zit, i portant

8 Formează cuvinte noi, după model.

prieten - împrietenit brațe pereche plin pădure bogat bun pânză bolnav

9 Grupează cuvintele de mai jos în funcție de prima silabă.

e - _____

ex - _____

explicație există exemplu exact explozie experiment examen excelent

Alex și Marcela sunt campioni la schi. Se pregătesc mult pentru fiecare competiție. Exersează zilnic pentru a fi cei mai buni.

Marcela a îmbrăcat astăzi un costum nou.

Speră că îi va aduce noroc.

Lui Alex îi place să facă slalom printre jaloanele fixate în zăpadă.

– Succes, copii! le urează antrenorul lor.

1 Transcrie în caiet doar propozițiile adevărate.

- Alex și Marcela sunt campioni la schi.
- Ei se antrenează o dată pe săptămână.
- Marcela e îmbrăcată cu vechiul ei costum.
- Lui Alex îi place să facă slalom.
- Jaloanele sunt fixate în zăpadă.

2 Scrie denumirile imaginilor.

3 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

ieftin nou coboară despachetat inspiră întinerește

4 Recunoaște personajele din textele studiate și completează spațiile libere cu numele lor.

- purta o blană albă și o căciuliță albă pe cap.
- era grasuț, curat și atrăgător. Purta un frac strălucitor.
- avea un cucui dintr-un morcov, iar din cărbuni își făcuse câțiva dinți stricați.

5 Formulează 4-5 enunțuri pornind de la imaginea de sus.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Transcrie 3 propoziții adevărate.	Transcrie 2 propoziții adevărate.	Transcrie o propoziție adevărată.
2	Scrie corect 5-6 cuvinte.	Scrie corect 3-4 cuvinte.	Scrie corect 1-2 cuvinte.
3	Scrie corect 5-6 cuvinte.	Scrie corect 3-4 cuvinte.	Scrie corect 1-2 cuvinte.
4	Recunoaște 3 personaje.	Recunoaște 2 personaje.	Recunoaște un personaj.
5	Formulează corect 4-5 enunțuri.	Formulează corect 2-3 enunțuri.	Formulează corect un enunț.

Vom porni acum într-o călătorie fascinantă alături de fetița care voia să ajungă la stele. Vom încerca să aflăm ce mistere ascund stelele căzătoare și îl vom însoți pe Habarnam până la Lună.

Împreună vom descifra:

- grupurile de litere **ge, gi, ghe, ghi;**
- textul nonliterar;
- scrierea corectă a cuvintelor **sa/ s-a.**

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la pagina 8.

Aceasta e povestea cu fetița care voia să ajungă la o stea. Era frumos că dorea așa ceva, pentru că nimeni nu mai ajunsese acolo.

Ca să ajungă la stea, fetița se urcă mai întâi pe masă. Acum era mult mai aproape de ea. De jos vedea steaua cât unghia de la degetul mic, iar de pe masă, cât unghia degetului mijlociu. Ca să o poată vedea cât unghia degetului mare, fetița se sui* pe bufet*. Acolo dădu peste borcanul cu dulceață de cireșe.

– Oprește-te aici, fetițo, îi spuse borcanul. Nu are rost să mergi mai departe. Te vor afuma norii și te va albăstri cerul. Mai bine mănâncă cireșe dulci!

Fetița își astupă* urechile și urcă pe acoperiș.

Vocabular

se sui - se urcă
bufet - dulap de bucătărie
astupă - acoperi

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- Ce își dorea fetița?
- De unde a pornit drumul ei spre stea?
- De unde vedea steaua cât unghia degetului mijlociu?
- Unde a dat peste borcanul cu dulceață?
- Cum se vedea steaua de acolo?
- Cine a încercat să o oprească? Ce i-a oferit în schimb?

Invitație la lectură

Dacă vrei să afli informații interesante despre stele, planete și univers, îți recomandăm **Cărțile micului geniu: Spațiul cosmic**, de Ken Jennings.

2 Precizează:

- titlul, autorul și personajele textului;
- numărul de alineate;
- de ce **Fetița și steaua** este un text literar;
- cui îi aparține replica: *Mai bine mănâncă cireșe dulci!*

Argumentez

3 De ce...

- era frumoasă dorința fetei de a ajunge la o stea?
- avea dreptate borcanul cu dulceață?

Îmi exprim părerea

4 De ce crezi că...

- nimeni nu mai ajunsese la o stea?
- fetița și-a astupat urechile?
- s-a urcat pe acoperiș?
- borcanul cu dulceață încerca să o oprească pe fetiță din drumul ei?

Aplic

5 Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele de la vocabular.

6 Desparte în silabe cuvintele:

unghia degetul mergi dulceață ajunge urechile cireșe mijlociu

Colorează grupul de litere din fiecare cuvânt.

7 Alcătuieste enunțuri în care cuvântul **stea** să aibă sensuri diferite.

8 Imaginează-ți cum se continuă drumul fetei către stea și completează spațiile libere.

De pe acoperiș, steaua părea cât o alună de mare. De pe antena televizorului, o vedea cât _____.
Urcă, apoi, pe _____ de unde steaua părea cât un pepene galben. S-a urcat pe o scară de pompieri și a văzut steaua mare cât _____.

9 Recitește al treilea enunț pe care îl rostește borcanul cu dulceață. De ce spune el că norii o vor afuma pe fetiță?

10 Pornind de la modelul **cerul te va albăstri**, imaginează-ți ce ar fi spus borcanul despre:

căpșună

lămâie

frunză

zăpadă

vânăta

noapte

11 Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele:

stea

stele

stelei

stelelor

Aplic

- 1 Citește enunțurile de mai jos și transcrie cuvintele care conțin grupurile de litere *ge, gi, ghe, ghi*.

Ca să scape de borcanul cu gem de cireșe, fetița fugi în podul casei. Se ghemui după un ghiveci ciobit. De acolo privea prin geamul deschis la steaua ei.

- 2 Descoperă ce grupuri de litere conțin cuvintele sugerate de imagini. Continuă fiecare șir cu încă cinci cuvinte.

- 3 Găsește cuvintele potrivite pentru a completa propozițiile.

- Pisica se joacă cu un de lână.
- Gina plantează o lalea într-un
- O filă are două
- Nadia Comăneci a fost o renumită.
- Îmi pun în paharul cu suc două cuburi de
- Andrei și Tudor sunt frați

- 4 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

înghețat

aprinde

noroc

zgârcit

râde

mijloc

tragi

arșiță

- 5 Completează cuvintele cu grupul de litere potrivit.

în suit nunchi ful r fra l fra d ndă în țată latină
 rlandă ară re nă privi toare ană spa te lun me antă

- 6 Înlocuiește grupul de litere din fiecare cuvânt cu alt grup, pentru a obține cuvinte noi, după modelul: *cer - ger*.

unchi

chem

ceată

ceară

gheață

rece

veche

circ

gem

gel

Gina

Portofoliu

9

Decupează stelute și lipește-le pe o foaie astfel încât să formezi o ghirlandă. Scrie pe fiecare câte un cuvânt care conține grupurile de litere învățate.

Ce formă au stelele?

Când desenăm o stea, o facem de obicei cu cinci colțuri. În realitate, stelele sunt rotunde. Ele apar pe cer ca niște puncte *colțuroase*. Aceste colțuri se datorează scipirii de raze. Ni se pare că stelele *tremură*, deoarece lumina lor trece prin straturi cu temperaturi diferite.

Există atât de multe stele, încât numărul lor îl depășește pe cel al firelor de nisip de pe plajele Pământului. Doar vreo 20 de stele sunt foarte strălucitoare.

Ochiul omului vede pe cerul nopții cam șase mii de stele, iar cu telescopul, sute de mii. Celelalte nu se văd pentru că sunt ori prea departe, ori prea mici.

Deoarece Pământul se rotește, stelele și constelațiile* par să se rotească pe cer în timpul nopții.

(din volumul *Câte-n lună și-n stele*, de Ala Bujor)

Vocabular

telescop - instrument folosit pentru observarea corpurilor cerești

constelație - grup de stele

Descopăr textul

1 Stabilește care dintre propozițiile următoare sunt adevărate și care sunt false.

- Textul ne oferă informații despre stele.
- De regulă, stelele au cinci colțuri.
- Lumina lor trece prin straturi cu temperaturi diferite.
- Toate stelele sunt foarte strălucitoare.
- Constelațiile sunt grupuri de stele.
- Cu ajutorul telescopului se pot vedea sute de mii de stele.
- Unele stele nu se văd pentru că sunt prea mici ori prea departe de Pământ.

Rețin

Textul **Ce formă au stelele?** ne oferă informații despre stele.
Textele care prezintă cititorului **informații reale** despre diferite lucruri, ființe, fenomene ale naturii sau evenimente sunt texte **nonliterare**.

Aplic

2 Completează pe caiet un tabel asemănător.

Știam despre stele	Am aflat din text
• Pot fi observate noaptea pe cer.	• În realitate, stelele sunt rotunde.

Rețin

Articolele din ziare sau reviste, etichetele produselor, enunțurile problemelor, rețetele culinare, prospectele medicamentelor, afișele și altele sunt **texte nonliterare**.

3 Descoperă din ce texte nonliterare fac parte fragmentele de mai jos.

Brăjitură cu mere
 3 ouă
 un pahar de ulei
 5 mere

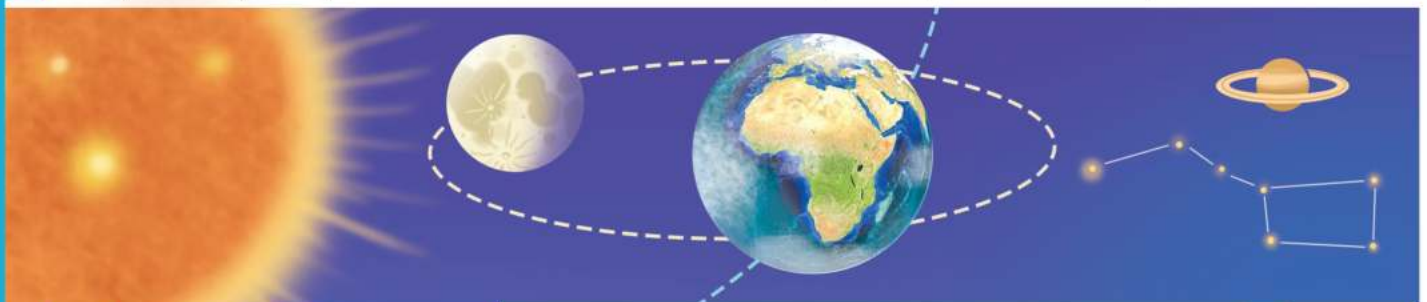

*Se ia o tabletă dimineața, după
mâncare. A nu se depăși doza indicată!*

Suma a două numere este **100**. Primul termen este **43**. Care este al doilea termen?

Ingrediente: făină de porumb, ulei, sare.
Termen de valabilitate: 30 martie 2024

4 Citește enunțurile și scrie în dreptul fiecăruia simbolul potrivit, ghidându-te după tabel.

✓	Informații cunoscute	• Luna este satelitul natural al Pământului. ☐
+	Informații noi	• Pământul se învârtă în jurul Soarelui. ☐
—	Informații care contrazic ceea ce știi	• Carul Mare este o constelație. ☐
?	Vrei să afli mai mult	• Saturn este planeta cu inele. ☐
		• Soarele este cea mai apropiată stea de Pământ. ☐
		• Pământului i se mai spune și Terra sau Planeta Albastră. ☐

Într-o seară, înainte să se culce, Edi stătea pe terasă și se uita la cerul înstelat.

– În seara asta sunt o sumedenie* de stele căzătoare, bunico, spuse el. Vino să vezi, sunt foarte multe!

– Pune-ți o dorință, Edi, i-a răspuns bunica sa.

– De ce să-mi pun o dorință? s-a mirat băiatul.

– Așa se face când vezi o stea căzătoare.

– Asta-i o superstiție*! Stelele căzătoare sunt meteoriți, bucăți de rocă fierbinte ce se prăbușesc prin spațiu. Trec așa arzând, tot timpul. Uneori nu ard de tot și cad pe pământ unde fac niște gropi mari.

– Dacă ar fi să-mi pun o dorință, ar fi să nu cadă în livadă pe mărul bunicului, spuse bunica.

Vocabular

sumedenie - mulțime, grămadă
superstiție - credință în semne prevestitoare

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- De ce a chemat-o Edi pe bunica pe terasă?
- Ce spunea ea că trebuie să faci când vezi o stea căzătoare?
- Ce părere avea Edi despre acest obicei?
- Ce știa băiatul despre stelele căzătoare?
- Ce dorință și-ar fi pus bunica?

2 Realizează harta povestirii completând chenarele cu informațiile cerute.

Titlul []	Locul []
Autorul []	Timpul []
Informații despre meteoriți []	Personajele []
	Desen []

Argumentez

- 3 De ce...
- nu credea Edi în superstiția bunicii?
 - unii meteoriți ajung pe pământ?

Îmi exprim părerea

- 4 De ce bunica era superstițioasă?
- 5 Recitește enunțul din care afli dorința bunicii. De ce crezi că și-ar fi pus această dorință?
- 6 Tu ce superstiții cunoști?

Aplic

7 Precizează personajul care spune replica:

– Așa se face când vezi o stea căzătoare.

– Asta-i o superstiție!

– Vino să vezi, sunt foarte multe!

8 Alcătuieste propoziții în care să folosești expresiile:

stele căzătoare

cerul înstelat

rocă fierbinte

9 Rezolvă după model: **stea - stele**

rocă

terasă

măr

livadă

seară

bunică

10 Formulează întrebări referitoare la text.

11 Cine/ ce poate fi?

- fierbinte - lavă, ceai, dorință, ...
- căzătoare -
- mari -
- aprinse -

12 Stabilește numărul de silabe al cuvintelor din fiecare șir și descoperă intrusul.

vezi sunt stea prin așa gropi

bunica stătea terasă livadă dorință

spațiu arzând bucăți fierbinte pământ

Descopăr

1 Citește textul de mai jos și observă scrierea cuvintelor evidențiate.

Edi și bunica **sa** privesc stelele căzătoare. Bunica **s-a** gândit că ar trebui să își pună o dorință. Dorința **sa** era ca steaua să nu cadă în livada **ei** de meri.

Edi **s-a** mirat că bunica **lui** este superstițioasă.

2 Cu ce cuvânt a fost înlocuit cuvântul **sa** în ultimul enunț?

bunica **sa**bunica

3 Cu ce cuvânt poți înlocui cuvântul **sa** din al treilea enunț?

dorința **sa**dorința

Rețin

Scriem **sa** atunci când se poate înlocui cu **lui** sau **ei**. În celelalte situații se scrie **s-a**.

Exemple:

- livada sa, steaua sa, camera sa, părerea sa
- s-a mirat, s-a gândit, s-a urcat, s-a întors, s-a îmbrăcat

Aplie

4 Scrie într-un tabel asemănător celui alăturat câte cinci exemple pentru fiecare situație.

..... sa	s-a
cartea sa	s-a trezit

5 Transformă după model: **se joacă - s-a jucat**

se supără

se ofilește

se încarcă

se grăbește

se apleacă

se oprește

se întâlnește

se împiedică

- Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele pe care le-ai obținut.

6 Alege varianta corectă și transcrie enunțurile.

Andrei sa / s-a înscris la cursul de înot.

Tema sa / s-a nu are nicio greșeală.

Mama sa / s-a tocmai sa / s-a întors acasă.

Mircea sa / s-a așezat în banca sa / s-a.

7 Completează propozițiile cu **sa** ori **s-a**.

Cerul umplut de stele strălucitoare. Din camera , Edi le privea fascinat. A luat telescopul și apropiat de fereastră. Citise în cartea despre univers că în nopțile senine se pot observa mii de stele. bucurat când a descoperit Carul Mare cu Steaua Polară.

1 Citește cu atenție textul.

Habarnam se apropie de Lună

după Nikolai Nosov

Habarnam intră în cabina astronomică să vadă cât s-a apropiat nava cosmică de Lună.

Prin hublouri^{*} vedea cerul negru cu stele, discul puternic strălucitor al Soarelui și Luna argintie. Soarele avea aceeași dimensiune care se vede în mod obișnuit de pe Pământ. În schimb Luna se făcuse de două ori mai mare. Lui Habarnam i se păru că vede pe suprafața sa detalii^{*} pe care înainte nu le observase. E adevărat că nu privise niciodată cu atenție Luna. Nu putea fi sigur că vede aceste detalii pentru că e mai aproape de ea sau pentru că acum o privea mai atent.

Deși racheta gonea prin spațiu cu o viteză amețitoare, lui Habarnam i se părea că stă pe loc.

Vocabular

hublou - fereastra rotundă a rachetelor sau a avioanelor
detaliu - amănunt

2 Completează enunțurile cu informații din text.

Habarnam a intrat în _____ astronomică. Voia să vadă cât s-a apropiat de _____ . Prin _____ vedea cerul negru cu _____ , _____ și _____ . Observă că Luna se făcuse de _____ mai mare. Pe măsură ce se apropia, descoperi pe suprafața ei tot felul de _____ .
Racheta gonea cu o _____ amețitoare, dar lui Habarnam i se părea că _____ .

3 Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

navă

adevărat

cosmică

dimensiune

sa

privise

4 Precizează sensul cuvintelor subliniate din propozițiile:

- Luna se făcuse de două ori mai mare.
- Racheta gonea cu o viteză amețitoare prin spațiu.
- Habarnam nu observase înainte aceste detalii.

5 Scrie cuvinte cu înțeles opus celor date.

negru intră s-a apropiat înainte puternic niciodată aceeași atent

6 Alcătuieste propoziții cu perechile de cuvinte:

navă cosmică soare strălucitor lună argintie cerul negru viteză amețitoare

7 Scrie după dictare.

Habarnam s-a hotărât să plece cu nava sa spre Lună. S-a gândit să-l ia cu el și pe Gogoasă. El s-a ocupat de toate detaliile călătoriei.

Prin hublou se zărea Soarele. Lumina sa era foarte puternică. Habarnam s-a mirat că îl vede la fel de mare ca de pe Pământ.

8 Citește textul de mai jos.

Toți cei patru giganți gazoși: Saturn, Jupiter, Uranus și Neptun au de jur-împrejur inele. Din pricină că inelele lui Saturn sunt făcute din apă înghețată, ele sunt luminoase și strălucitoare.

Uranus și Neptun au în centrul lor straturi groase de gheață. Însă nu este ca gheața de pe Pământ, pe care o vedeți în congelator sau într-un pahar cu limonadă.

a) Alege răspunsurile corecte.

- Textul de mai sus este: **literar** **nonliterar**
- Din el aflăm informații reale despre:

Neptun **Pământ** **Saturn** **Jupiter** **Lună** **Uranus**

- Cei patru giganți au de jur împrejur: **raze** **inele** **aer**

b) Selectează din text informații despre cele patru planete.

c) Transcrie din text cuvinte care conțin grupurile de litere învățate.

d) Completează cuvintele cu grupurile de litere potrivite.

țuș conlator citoare fra brit
pard une motoc rună

Soarele nostru este o stea. Pentru noi e o stea foarte importantă. Datorită ei, se coc fructele cu care ne hrănim. Ea ne încălzește plajele și face natura să renască primăvara. Însă nu este, în niciun caz, singura stea.

Mergeți afară noaptea și uitați-vă pe cer! Vedeți o mulțime de stele, corect? Nu chiar. Nu există decât vreo trei mii de stele vizibile permanent pe cerul nopții. Dacă ați număra una pe secundă, ați termina în aproximativ patruzeci și cinci de minute.

1 Alege cele trei situații în care este precizată importanța soarelui în viața noastră.

Face natura să renască.

Nu este singura stea.

Coace fructele.

Încălzește plajele.

E una dintre cele trei mii de stele.

2 Identifică și scrie trei informații reale din text.

3 Transcrie doar propozițiile care ar putea face parte dintr-un text nonliterar.

- Miruna spuse că luna e o felie de pepene galben.
- Luna este satelitul natural al Pământului.
- Planetele din Sistemul Solar se rotesc în jurul Soarelui.
- Soarele, ca o minge de foc, se ascunde după dealuri.
- Florile își deschideau petalele să aplaude concertul păsărilor.
- Concertul de pian va avea loc luni, 2 martie, de la ora 20.

4 Completează propozițiile cu denumirile imaginilor.

- Gâtul este lung.
- Vulturul ține prada în
- Petalele sunt albe.
- lui George s-a dezumflat.

5 Completează cu **sa** ori **s-a**.

Soarele ridicat pe cer.

Lumina trezește natura.

În fața a apărut o umbră.

Lumina strecurat printre frunze.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Alege corect în 3 situații.	Alege corect în 2 situații.	Alege o situație corectă.
2	Identifică corect 3 informații.	Identifică corect 2 informații.	Identifică corect o informație.
3	Identifică și transcrie corect 3 propoziții.	Identifică și transcrie corect 2 propoziții.	Identifică și transcrie corect o propoziție.
4	Completează și scrie corect 4 propoziții.	Completează și scrie corect 3 propoziții.	Completează și scrie corect 1-2 propoziții.
5	Completează corect în 4 situații.	Completează corect în 3 situații.	Completează corect în 1-2 situații.

Bun venit, primăvară! *De pe-o bună-dimineată* ne întâmpină găzele voioase, cireșul ne încântă cu florile sale parfumate, iar păsările din poiană dau un concert extraordinar.

Împreună vom descoperi:

- textul liric;
- scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de sunete **oa, ea, ia, ie, ua, uă**;
- scrierea imaginativă după imagini și întrebări;
- scrierea corectă a cuvintelor **sau/ s-au**;
- afișul.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la pagina 8.

De pe-o bună-dimineață*
Cu tulpină de cârcel*,
A sărit un gândăcel
Cu mustățile de ață.

Alți gândaci mărunți și roșii,
Care-și poartă fiecare
Ochelarii pe spinare,
Dorm la soare, somnoroșii!

Iar pe-un fir de păpădie
Ce se-nalță, drept, din iarbă,
Suie-un cărăbuș cu barbă,
În hăinuța aurie.

Suie, mândru și grăbit,
Să vestească-n lumea mare:
– Preacinstită adunare,
Primăvara a sosit!

Vocabular

bună-dimineață - plantă cu tulpină agățătoare
și flori de diverse culori

cârcel - fir răsucit cu ajutorul
căruia planta se agață

Descopăr textul

1

Răspunde la întrebări.

- Ce anotimp este prezentat în poezie?
- Ce insecte apar în text? Dar plante?
- De unde a sărit gândăcelul cu mustățile de ață?
- Cine urcă pe firul de păpădie?
- Ce vestește el?
- Unde dorm gândacii?

- 2 Citește primele patru rânduri. Cum este scris fiecare dintre ele?
- 3 Ce poți spune despre perechile de cuvinte
dimineață - ață și cârcel - gândăcel?

Rețin

Textul **De pe-o bună-dimineață** este o poezie, adică un **text liric**.

Fiecare dintre rândurile unei poezii se numește **vers**. Mai multe versuri alcătuiesc o **strofă**. De regulă, versurile rimează. (iarbă - barbă)

Aplic

- 4 Câte strofe și câte versuri are poezia?
- 5 Transcrie două versuri care rimează, apoi verifică dacă:
- ai scris fiecare vers cu alineat;
 - primul cuvânt din fiecare vers este scris cu literă mare.
- 6 Găsește în text cuvintele care rimează cu:
- roșii grăbit păpădie adunare
- 7 Completează tabelul cu informațiile despre personaje.

Personajul	Informații

- 8 Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:
- mărunți spinare se înalță
- a sosit (își) poartă suie
- gândac să vestească
- 9 Scrie cuvinte cu sens opus celor date:
- dimineață mărunți suie drept
- a sosit dorm mare mândru
- 10 Alcătuieste enunțuri în care cuvintele **poartă** și **adunare** să aibă alt înțeles decât cel din poezie.
- 11 Caută în text însușiri pentru:
- gândaci cărăbuș hăinuță
- lume adunare
- 12 Scrie câte două însușiri pentru:
- primăvară soare păpădie
- iarbă cer insecte
- 13 Memorează, la alegere, două strofe din poezie.

Aplic

1 Desparte în silabe cuvintele:

soare

ziua

vestească

dimineață

suiie

poartă

rouă

lumea

iarbă

2 Citește poezia **Primăvara**, de George Topîrceanu. Copiază strofa de mai jos pe liniatură dictando.

Primăvara

de George Topîrceanu

După-atâta frig și ceață

Iar s-arată soarele.

De-acum nu ne mai îngheață

Nasul și picioarele!

Primăvara
de George Topîrceanu

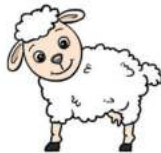
După-atâta frig și ceață

Rețin

Pe liniatura dictando titlul se scrie la mijlocul rândului, iar autorul, în partea dreaptă. Între autor și text se lasă un rând liber. Primul rând al textului se scrie cu alineat. Într-o poezie, fiecare vers se scrie cu literă mare și alineat.

3 Scrie denumirile imaginilor, apoi alcătuiește propoziții cu fiecare dintre ele.

9

4 Transcrie din fiecare pereche doar cuvintele care conțin grupuri de sunete.

miel păpădie

aurie ieri

evaluare perdeaua

floare koala

real deal

ziar piatră

plouă luăm

iaurt pălăria

5 Completează cuvintele cu grupurile de sunete potrivite.

lă

d să

r tă

do

statu

rnă

ca t

cul re

po nă

vo

s ră

cor nă

6 Completează după model.

roți - roată

flori -

ploi -

scrisori -

noști -

roțile - roata

florile -

ploile -

scrisorile -

noștile -

Aplic

1 Găsește câte o însușire pentru:

dimineață

albină

soare

flori

găleți

cărăbuș

polen

Exemplu: **dimineață însorită**

2 Observă imaginile de mai jos, apoi răspunde la întrebări. Folosește în răspunsurile tale expresiile pe care le-ai scris la **exercițiul 1**.

3 Scrie un text ajutându-te de imaginile și întrebările de mai sus. Dă-i un titlu potrivit.

Autoevaluare

- Am respectat cerința. Da Nu
- Am scris un titlu potrivit. Da Nu
- Am așezat corect textul în pagină. Da Nu
- Am prezentat evenimentele în ordinea în care s-au petrecut. Da Nu
- Am scris corect și frumos. Da Nu
- Am formulat propoziții clare. Da Nu

Iepurică aflase de la ghiocel că primăvara venise în zorii zilei. Peste tot dăduse colțul ierbii. Prin crânguri^{*} zburau păsări ce se scăldau în razele galbene ale soarelui.

Alergă într-un suflet să vadă dacă micuțul lui cireș înflorise. Trecu printre cireșii cei mari, dar nu avu timp să îi vadă. În mărmuri^{*} pe loc: cireșul cel mic înflorise! Era tot numai floare, nu avea nicio frunză. Ramurile erau pline de buchețele rotunde, albe.

Iepurașul își întinse boticul să culeagă parfumul din adierea vântului.

– Ce miros frumos! spuse el.

Pomișorul își mlădie^{*} tulpina și își aplecă crengile până aproape de Iepurică. Îi mângâie și îi șopti ușor:

– Mă bucur că ai venit să mă vezi! Tu ești prietenul meu.

Vocabular

crâng - pădure tânără
înmărmuri - rămase nemișcat
(își) mlădie - (își) legănă ușor

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- Ce anotimp este descris în text?
- De la cine a aflat Iepurică despre sosirea primăverii?
- Ce culoare aveau florile cireșului?
- De ce și-a întins boticul spre cireș?
- Ce i-a șoptit cireșul iepurașului?

2 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele de la vocabular.

3 Scrie pe caiet informația din text sugerată de fiecare imagine.

4 Explică sensul expresiilor:

dăduse colțul ierbii

se scăldau în razele soarelui

alergă într-un suflet

era tot numai floare

să culeagă parfumul

adierea vântului

Argumentez

5 De ce...

- iepurașul nu a avut timp să privească cireșii cei mari?
- a înmărmurit el?
- și-a aplecat cireșul crengile până aproape de Iepurică?

Îmi exprim părerea

- 6 De ce crezi că ghiocelul a fost cel care l-a anunțat pe iepuraș că primăvara sosise?
- 7 De ce crezi că cireșul îl considera pe Iepurică prietenul lui?

Aplic

8 Caută în text însușiri pentru:

raze

cireș

cireși

buchețele

miros

- Alcătuiește propoziții în care să folosești aceste expresii.

9 Scrie și tu expresii frumoase, completând după modelul: **cireș micuț**

ghiocel păsări iarbă

frunze flori fluturi

mielușei prieten

10 Desparte în silabe cuvintele:

crânguri iepurașul ghiocel mlădie

culeagă adierea mângâie întinse

11 Transcrie din text cuvintele care conțin grupurile de sunete învățate.

12 Pornind de la imaginea de jos, alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvintele:

jucăuși vesel galbene multicolori

gingașe și parfumate încântată

13 Scrie după dictare ultimele două alineate.

Descopăr

1 Citește textul de mai jos și observă scrierea cuvintelor evidențiate.

Pomii din livadă **s-au** îmbrăcat de sărbătoare.
Crengile lor sunt pline de flori albe **sau** roz.

Rândunelele și berzele **s-au** întors acasă. Adună
crenguțe **ori** firicele de iarbă pentru cuiburile lor.

2 Cu ce cuvânt poți înlocui cuvântul **sau** din al
doilea enunț? Dar pe **ori** din ultimul enunț?

albe **sau** roz

albe ... roz

crenguțe **ori** firicele

crenguțe ... firicele

Rețin

Scriem **sau** atunci când se poate înlocui cu **ori**. În celelalte situații se scrie **s-au**.
Exemple:

- martie **sau** aprilie, noapte **sau** zi, brândușe **sau** toporași;
- **s-au** întors, **s-au** adunat, **s-au** urcat, **s-au** împodobit, **s-au** trezit.

Aplic

3 Scrie într-un tabel asemănător celui alăturat
câte cinci exemple pentru fiecare situație.

..... **sau**

s-au

senin **sau** înnorat

s-au îmbrăcat

4 Transformă după model: se bucură - s-au bucurat

se ridică

se ascund

se înalță

se pornesc

se pregătesc

se opresc

- Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele pe care le-ai obținut.

5 Completează propozițiile cu **sau** ori **s-au**.

Copiii _____ adunat în poiană să sărbătorească venirea primăverii. De multă
vreme nu _____ mai jucat în locul acela minunat. _____ bucurat când au descoperit
câteva pâlcuri de floricele albastre. Nu știau dacă sunt toporași _____ viorele. Se
gândeau dacă e mai bine să le culeagă _____ să le lase acolo.

6 Continuă enunțurile după model.

Rândunelele **sau** berzele **anunță primăvara**.

Rândunelele **s-au** întors la cuiburi.

• Viorelele **sau**

• Viorelele **s-au**

• Buburuzele **sau**

• Buburuzele **s-au**

7

Alcătuieste câte trei
enunțuri cu **sau** și **s-au**.

Chiar acum din crâng venii
Și c-o veste bună!
Iarăși e concert, copii;
Merg și eu, și tu să vii,
Mergem împreună.

Vrei programă*, lămurit*?
Stai puțin să caut.
Cucul, un solist vestit,
De printr-alte țări venit,
Va cânta din flaut.

Cântăreața dulce-n grai,
Cea numită *perla*
Cântăreților din mai,
Dulce va doini din nai
Multe doine, mierla.

Voci de gaițe cari* fac
Să coboare ploaia,
Și-ntr-o scoarță de copac
O să bată tica-tac
Tactul* gheunoaia*.

Vom cânta și noi ce-om ști,
Cântece din carte.
Și, de va putea veni
Vântul, și el va doini,
Că e dus departe.

Vocabular

programă - (aici) programul concertului
lămurit - (aici) detaliat, amănunțit
cari - (aici) care
tact - (aici) ritm
gheunoaie (ghionoaie) - ciocănitoare

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- Ce veste primesc copiii?
- Cine aduce această veste?
- Unde va avea loc concertul?
- De unde poți afla ce artiști vor participa la concert?
- Cine sunt artiștii care vor cânta?
- Ce pasăre este numită *perla cântăreților din mai*?

2 Recunoaște *artistul* despre care este vorba în fiecare situație.

- Va cânta doine la nai.
- Bate tactul în scoarța copacului.
- Vocea lor aduce ploaia.
- Va cânta din flaut.
- Va doini și el.

Argumentez

3 De ce...

- poezia se numește *Concertul primăverii*?
- cucul este un solist *de prin alte țări venit*?

Îmi exprim părerea

- 4 De ce vestea pe care o aduce poetul este o veste bună?
- 5 De ce ne cheamă pe toți la concert?

Aplic

6 Alege cuvintele din partea dreaptă care completează propozițiile de mai jos și transcrie textul.

Acest text este o . Autorul ei, George Coșbuc, este . Această poezie are cinci . Fiecare dintre ele are câte cinci .

poet

poezie

versuri

strofe

7 Citește versurile din care afli:

- unde e plecat vântul;
- cine cântă la nai;
- ce face ciocănitorea;
- ce vor cânta copiii.

8 Transcrie strofa care îți place cel mai mult.

9 Scrie cuvinte care să rimeze cu:

copii

veste

vestit

carte

perlă

copac

nai

bună

10 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele:

într-o

într-un

dintr-o

dintr-un

11 Alcătuieste propoziții în care cuvintele **veste** și **mai** să aibă înțelesuri diferite.

Descopăr

1 Privește afișul de mai jos și spune ce informații îți oferă.

Aplíc

- 2 Despre ce eveniment este vorba?
- 3 Unde și când va avea loc evenimentul?
- 4 Ce artiști participă la concert?

Provocare

- 5 Fă câteva poze afișelor pe care le observi în drumul tău de acasă până la școală. Prezintă-le colegilor afișul care te-a impresionat.

Rețin

Afișul este un text nonliterar prin care se anunță un eveniment. El conține un scurt mesaj, însoțit de ilustrații și este expus în spații publice.

Pe afiș sunt precizate: **evenimentul, data, locul și ora desfășurării acestuia.**

Lucrăm în echipă

6 Realizați un afiș pentru unul din evenimentele:

carnavalul primăverii

un concurs de dans

un târg de Paște

o acțiune caritabilă

1 Citește cu atenție textul.

Salcâmi în floare

după Ion Agârbiceanu

De-a lungul gardului vechi se înșirau salcâmi bătrâni. Aveau trunchiurile groase, îmbrăcate în coajă aspră, crăpată. Erau mai înalți decât toți pomii din grădină.

Primăvara, Petrișor și Anicuța se temeau că s-au uscat salcâmi peste iarnă. Pomii din grădina lor înfloreau, înverzeau, numai salcâmi înălțau brațe negre spre cer.

Copiii își întrebau mama sau bunica:

– Chiar s-au uscat salcâmi iarna asta?

– Ați uitat că în fiecare primăvară salcâmi înfrunzesc mai târziu? Rădăcinile lor merg mai adânc în pământ decât ale altor copaci. Până să pătrundă căldura soarelui la ele, trece multă vreme.

În fiecare dimineață, când ieșeau în curte, copiii se apropiau de salcâmi. Când vedeau primii muguri și întâile frunzulițe verzi chiuiau de bucurie.

2 Alege varianta corectă de răspuns.

- Anotimpul în care se petrece acțiunea este...

iarna.

primăvara.

toamna.

vara.

- Copiii se temeau că s-au uscat...

sălciile.

stejarii.

salcâmi.

pomii din livadă.

- Salcâmi înfrunzesc...

primii.

deodată cu ceilalți copaci.

peste iarnă.

mai târziu.

- Ei înverzesc mai târziu pentru că...

sunt înalți.

au rădăcini adânci.

sunt bătrâni.

au scoarță groasă.

3 Scrie trei enunțuri cu informații despre salcâmi, pe care le-ai aflat din text.

4 Caută în text însușiri pentru:

salcâmi

trunchiuri

coajă

brațe

frunzulițe

gard

5 Explică înțelesul propoziției:

Salcâmi înălțau brațe negre spre cer.

6 Completează cuvintele cu grupul de vocale potrivit (*ia, ua, oa, ea, ie*).

gr se | ved | întâ | c ja | rnă | șea | no

7 Desparte în silabe cuvintele:

lungul

bătrâni

chiuiau

salcâmi

pomi

bucurie

crengi

rădăcini

8 Transcrie din text enunțurile în care găsești cuvintele *sau* și *s-au*.

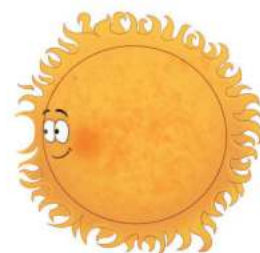
9 Alege varianta corectă.

• Salcâmi umplut de flori.

• Salcâmi mestecenii au scoarța albă?

• Primele raze ale soarelui ale lunii se strecoară pe fereastră.

• Primele raze ale soarelui strecurat printre florile albe.

10 Citește poezia de mai jos, apoi rezolvă cerințele.

Când salcâmul înflorește

de Gheorghe Vicol

Când salcâmul înflorește,
La mijloc de primăvară,
Greierușul se trezește
Și ne cântă la vioară.

Când salcâmul înflorește
O mireasmă-n primăvară
Zi de zi se risipește
Parfumând pădurea rară.

- Precizează numărul de strofe și numărul de versuri.
- Citește versul care se repetă.
- Transcrie din poezie cuvintele care rimează cu *primăvară*, apoi pe cele care rimează cu *înflorește*.
- Găsește cuvinte care rimează cu:

11 Pornind de la imaginea de mai jos, alcătuiește enunțuri în care să folosești expresiile:

salcâmi înfloriți

pisoi vesel

razele călduțe

iarbă proaspătă

păsări gălăgioase

Primăvara

de Vasile Alecsandri

A trecut iarna geroasă,
Câmpul iată-l înverzit,
Rândunica cea voioasă
La noi iarăși a sosit.

Cântă cucu-n dumbrăvioară*,
Pe copacul înflorit.
Salutare, primăvară,
Timp frumos, bine-ai venit!

Vocabular

dumbrăvioară - pădure cu copaci tineri

1

Răspunde la întrebări.

- Ce fel de text este **Primăvara**, de Vasile Alecsandri?
- Câte strofe are?
- Câte versuri are fiecare strofă?

2

Transcrie:

- primul vers al poeziei;
- versul care exprimă o urare;
- două cuvinte care rimează.

3

Completează propozițiile cu informații din text.

Iarna geroasă Câmpul este
..... a sosit iarăși la noi. În dumbrăvioară
Copacul a

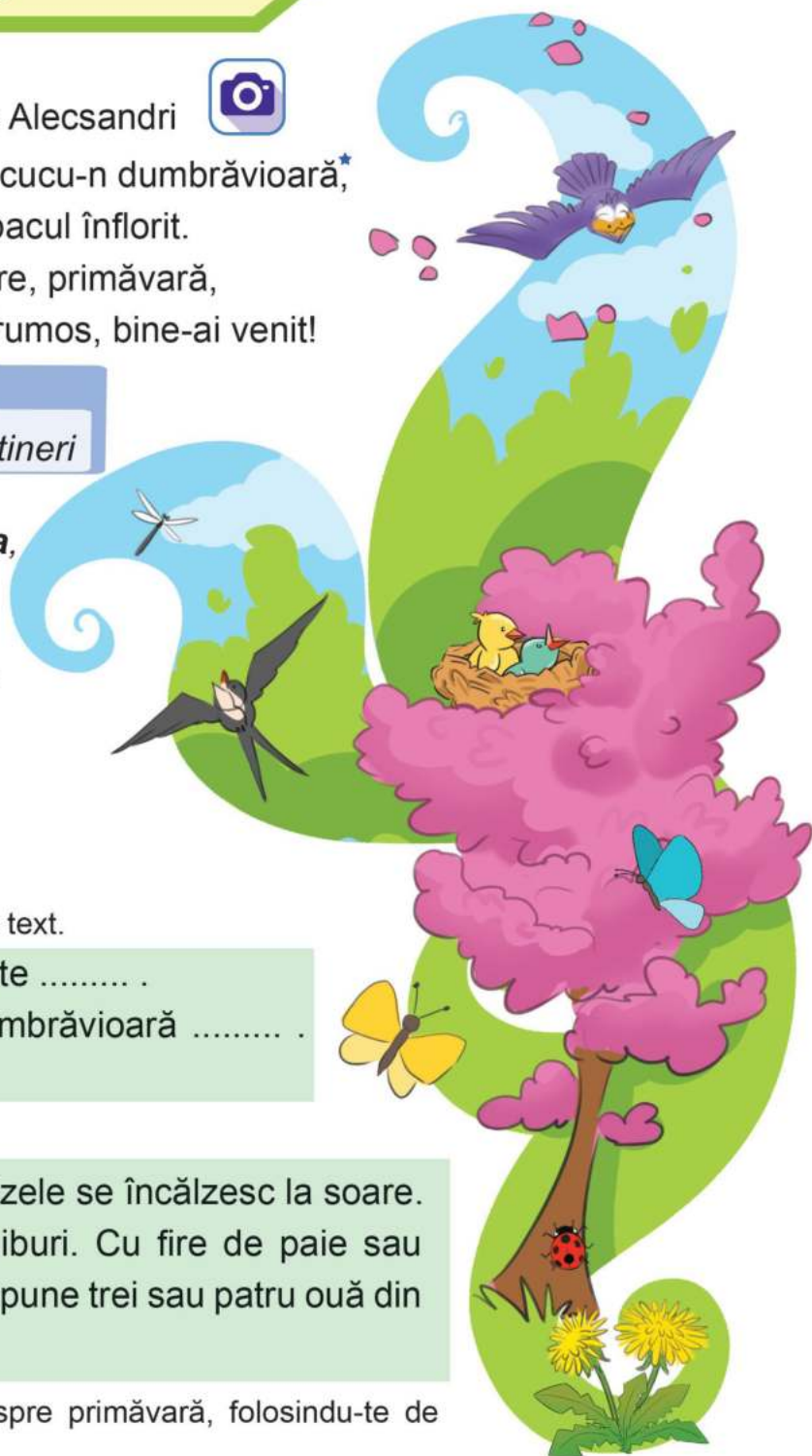
4

Scrie după dictare.

E luna aprilie. Iarba a înverzit. Gâzele se încălzesc la soare.
Berzele s-au întors la vechile cuiburi. Cu fire de paie sau
nuielușe își pregătesc culcușul. Vor depune trei sau patru ouă din
care ies puișori golași.

5

Alcătuiește un text din 4-5 enunțuri despre primăvară, folosindu-te de imaginea alăturată.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Răspunde corect la 3 întrebări.	Răspunde corect la 2 întrebări.	Răspunde corect la o întrebare.
2	Transcrie corect în 3 situații.	Transcrie corect în 2 situații.	Transcrie corect o situație.
3	Completează corect în 5 situații.	Completează corect în 3-4 situații.	Completează corect în 1-2 situații.
4	Scrie corect, cu maxim 2 greșeli.	Scrie corect, cu maxim 4 greșeli.	Scrie corect, cu maxim 6 greșeli.
5	Scrie corect 4-5 propoziții, respectând cerința.	Scrie corect 3 propoziții, respectând cerința.	Scrie corect 1-2 propoziții, respectând cerința.

E timpul să străbătem minunata Țară a Copilăriei. O vom cunoaște pe Pippi Șosețica și îi vom însoți pe ștregarii copii din crâng, apoi ne vom pregăti cu bucurie pentru sărbătoarea Paștelui.

Împreună vom desluși:

- scrierea imaginativă pe baza unor benzi desenate;
- felicitarea;
- repovestirea unor întâmplări citite.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la *pagina 8*.

Pippi Șosețica îi invitase la aniversare pe Tommy și Annika.

Veni cu ideea să se joace *Nu atinge podeaua!* Era un joc foarte simplu. Tot ce trebuia să faci era să te plimbi încolo și înapoi, prin bucătărie, fără să pui piciorul pe podea.

Pippi începu numaidecât să sară de colo, colo. Tommy și Annika se descurcau de minune. De pe masca chiuvetei, dacă întindeau picioarele, ajungeau la cuptor, de pe cuptor pe lada cu lemne. De acolo *țuști!* pe băncuța cuierului și de la cuier *țop, țop* pe două scaune până la bufetul din colț.

După ce se jucară așa, rochița Annikăi era mult, mult mai puțin elegantă, iar Tommy arăta ca un coșar.* Hotărâra să se joace altceva.

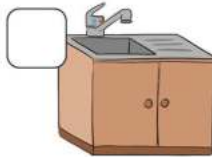

Descopăr textul

1 Completează enunțurile cu informații din text.

- Tommy și Annika erau invitați la Șosețicăi.
- Numele jocului era Regula era să nu pui
- a început jocul.
- Când jocul s-a terminat, rochia Annikăi era, iar Tommy
- Au hotărât să schimbe

2 Stabilește ordinea obiectelor pe care au sărit copiii.

3 Descrie jocul pe care l-au jucat cei trei copii, completând propozițiile.

Mai întâi, copiii au urcat . De acolo, au ajuns , apoi .
După aceea, săreau pe , pe , ajungând, în final, pe .

Argumentez

4 De ce...

- Tommy și Annika se aflau la Pippi Șosețica?
- au hotărât să se joace altceva?
- rochia Annikăi era mult mai puțin elegantă, iar Tommy arăta ca un hornar?

Îmi exprim părerea

- 5 • De ce crezi că Pippi a ales jocul *Nu atinge podeaua*?
- Crezi că acest joc era potrivit pentru copii? Justifică răspunsul.

Aplic

6 Desparte în silabe cuvintele:

cuier simplu bucătărie chiuvetei

picioarele ajungeau elegantă

plimbi podeaua idea

7 Alcătuieste enunțuri în care cuvântul **pui** să aibă sensuri diferite.

8 Găsește în text perechile de cuvinte cu sens opus.

9

Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

numaidecât podea bufet

simplu coșar au hotărât

10

Scrie cuvântul care denumește mai multe lucruri de același fel.

joc - jocuri

picioar podea masă mască ladă

aniversare cuptor cuier chiuvetă

11

Completează propozițiile cu forma corectă a cuvântului din paranteză.

- Ideea (*Șosețica*) le-a plăcut prietenilor ei.
- Rochița (*fetiță*) nu mai era atât de elegantă.
- De pe masca (*chiuvetă*), copiii săreau pe cuptor.
- În apropierea (*lădiță*) cu lemne se afla cuierul.
- De pe marginea (*băncuță*) a ajuns pe scaun.

12

Transformă după model.

joc simplu - jocuri simple

chiuvetă mică -

ladă colorată -

rochie elegantă - palton elegant

fetiță simpatică - băiat

sobă - cuptor încins

Lucrăm în echipă

1 Lucrați în echipe și scrieți regulile jocului sugerat de imaginile de mai jos. Dați un nume jocului, apoi jucați-l la ora de *Educație fizică*.

Aplic

2 De ce crezi că echipa mov a câștigat jocul?

3 Alege comportamentele potrivite unei echipe câștigătoare.

- își aleg un conducător de joc
- respectă regulile
- nu se ceartă
- fiecare dorește să conducă jocul
- acceptă greșelile colegilor de echipă
- își încurajează colegii
- îi ceartă pe coechipierii care au greșit
- consideră că echipa adversă e mai slabă
- fiecare consideră că e mai bun decât ceilalți
- nu renunță, chiar dacă sunt în dezavantaj

Descopăr

1 Citește felicitarea de mai jos, apoi răspunde la întrebări.

- Cine a scris felicitarea?
- Cui îi este adresată?
- Cu ce ocazie a fost trimisă?
- Ce urări sunt transmise prin această felicitare?
- Ce semne de punctuație s-au folosit la sfârșitul urărilor?
- Care este formula de încheiere? Ce semn de punctuație este scris la sfârșitul ei?
- Cu ce alte ocazii se mai trimit felicitări?

Rețin

Felicitarea este un text scurt prin care transmitem urări cu ocazia unor sărbători sau evenimente importante din viața unor persoane. Ea trebuie să conțină formula de adresare, mesajul transmis și formula de încheiere.

Aplic

2 Realizează corespondența între fiecare eveniment și felicitarea potrivită.

Paște

Crăciun

8 Martie

1 Iunie

absolvirea școlii

1

2

3

4

5

3 Scrie un text potrivit pentru una dintre felicitările de mai sus.

Doi copii, frate și soră, au pornit într-o zi spre școală. Drumul lor trecea pe lângă un crâng cu umbră deasă.

– Știi ce? spuse băiatul. Avem destul timp să ajungem la școală. Acolo e cald și plictiseală, pe când în crâng e tare plăcut. Ascultă cum cântă păsărelele! Și ce multe veverițe sar din creangă în creangă! N-ar fi mai bine să mergem acolo, surioară?

Fetei îi plăcu îndemnul* fratelui ei. Aruncară amândoi abecedarele în iarbă și se luară de mână. Se afundară* în desiș*, printre tufele verzi, pe sub mestecenii pletoși.

Într-adevăr, în crâng era larmă și veselie. Păsărelele zburau ciripind neconținut*. Veverițele săreau de pe o creangă pe alta, iar găzele mișunau* prin iarbă.

Vocabular

îndemn - chemare la o acțiune
se afundară - se adânciră
desiș - pădure tânără, foarte deasă
neconținut - fără oprire
mișunau - umblau de colo-colo

Descopăr textul

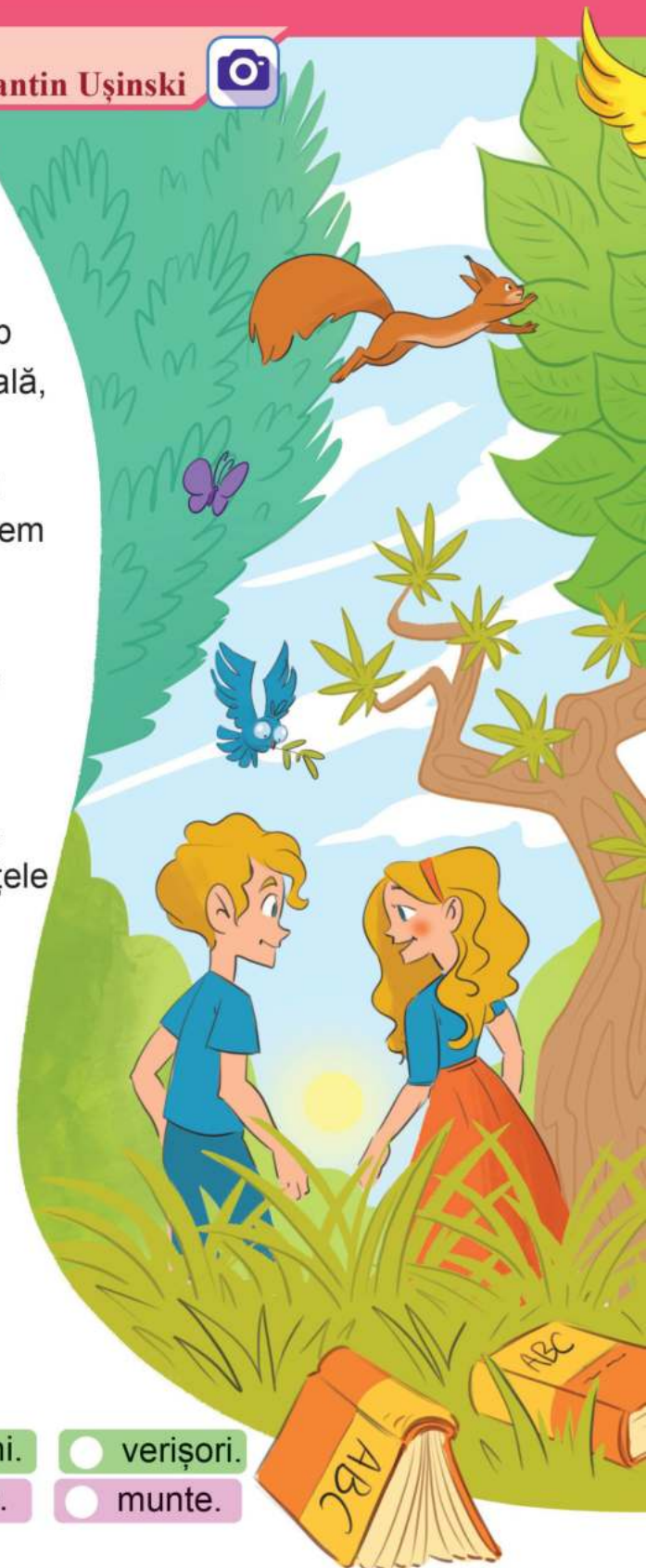
1 Alege varianta corectă de răspuns.

- Cei doi copii erau ... frați. prieteni. verișori.
- Ei au pornit spre ... crâng. școală. munte.
- Băiatul a propus ...

să plece spre școală. să își arunce abecedarele. să se oprească în pădure.

- În crâng nu era ...

larmă și veselie. cald și plictiseală. răcoare și umbră deasă.

2 Completează enunțurile cu informații din text.

Drumul spre școală trecea _____. _____ a propus să se oprească. El spunea că au _____. Considera că la școală e _____. Fetița _____ cu fratele ei. Au aruncat _____ și s-au afundat _____. În crâng era _____. Acolo au întâlnit _____, _____ și _____.

3 Povestește oral întâmplarea.

Argumentez

4 În ce clasă erau cei doi copii? Justifică răspunsul.

Îmi exprim părerea

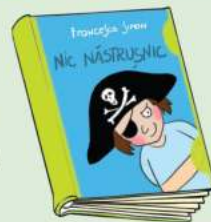
5 De ce crezi că cei doi frați erau în aceeași clasă?

6 Crezi că au procedat corect copiii? Găsește cel puțin trei argumente prin care să motivezi răspunsul.

Invitație la lectură

Fă cunoștință cu **Nic Năstrușnic**, un băiat tare năzdrăvan, din seria de cărți scrisă de Francesca Simon.

Aplic

7 Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele cu sens asemănător și scrie enunțurile în caiet.

Copiii au pornit spre școală. Drumul lor trecea pe lângă un crâng. Acolo era multă larmă și veselie.

S-au luat de mână și s-au afundat în desiș. Au stat să asculte cântecul păsărelelor. Printre crengile copacilor săreau veverițele.

8 Alcătuieste propoziții în care să folosești expresiile:

umbră deasă

mesteceni pletoși

tufe verzi

9 Formează cuvinte noi, pornind de la cele date, după modelul: umbră - umbroasă

gălăgie

plictiseală

veselie

căldură

vișină

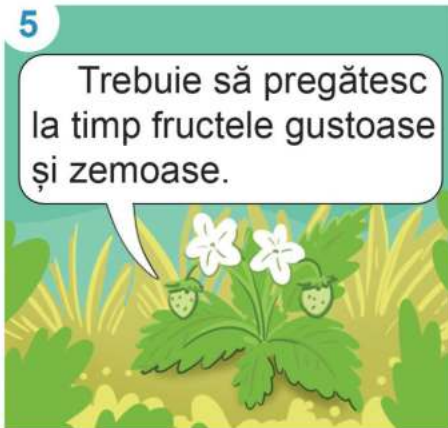
praf

lumină

10 Completează propozițiile cu forma corectă a cuvântului din paranteză.

- Drumul _____ (*frați*) trecea pe lângă o pădure.
- Fetița a ascultat îndemnul _____ (*frate*) său.
- Ei ascultau cântecul _____ (*păsărele*) și urmăreau salturile _____ (*veverițe*).
- Răcoarea _____ (*crâng*) i-a făcut să uite de școală.
- Adierea _____ (*vânt*) legăna crengile pletoase.

11 Urmărește benzile desenate și află continuarea poveștii.

12 Ajutându-te de imagini și replici, povestește întâmplările în continuare.

13 Ce crezi că face apa râului? Alege dintre acțiunile de mai jos pe cele potrivite.

Dă apă oamenilor și animalelor.

Spală rufe.

Udă iarba.

Construiește case.

Învârtește roțile morilor.

Coace fructele.

Poartă bărcile.

Stinge focurile.

118 14 Ce alte foloase ale apei cunoști?

Toți copiii azi se îmbracă
Cu ce au ei mai frumos
Și părinții lor le cântă
Învierea lui Christos.

Și la masă ciocnesc astăzi,
Toți copiii cei cumiți,
Oua roșii și pestrițe,
Cu iubiții lor părinți.

.....

Și copiii buni la suflet,
Azi cu bucurie dau
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Vocabular

pestrițe - cu multe culori

Descopăr textul

- Răspunde la întrebări.
 - Despre ce sărbătoare vorbește poeta?
 - Ce sărbătorim de Paști?
 - Cum se pregătesc copiii pentru această sărbătoare?
 - Ce obiceiuri de Paști sunt amintite în poezie?
 - La cine se gândesc copiii cu suflet bun?
- Ce obiceiuri legate de această sărbătoare mai cunoști?

Lucrăm în echipă

- Organizați o acțiune caritabilă și faceți o bucurie copiilor nevoiași.
 - donați jucării, cărți, hăinuțe;
 - puneți în fiecare pachet o felicitare realizată de voi.

Portofoliu 10

Realizează și scrie o felicitare de Paști pentru cineva drag.

1 Citește cu atenție textul.

Povestea puișorului moțat

Puișorul moțat stătea pe malul râului privind jocul bobocilor de rață.

Deodată observă o bărcuță din hârtie. Ce-ar fi să o încerce? Nu cumva chiar pentru el fusese pusă acolo? Doar era puișorul moțat! Se apropie, o împinse și se urcă în ea.

O broscuță îi strigă:

– Hei, este doar o bărcuță de hârtie! Se va uda și se va rupe! Nu este bine ce faci!

– Ce animal urât! zise puișorul. Crede că eu, puișorul moțat, am să ascult vorbele ei?

Și plecă mai departe. Trecu pe lângă un peștișor jucăuș care îi strigă:

– Oprește-te! Bărcuța se va uda și se va rupe!

– Ce-ți pasă ție? Dacă se va rupe, îmi voi întinde aripile și voi zbura.

2 Alege varianta corectă de răspuns.

- Puișorul se afla pe malul ... lacului. râului. bălții.
- Privea jocul ... broscuței. peștișorului. bobocilor de rață.
- El se credea deosebit deoarece ...
știa să înoate. știa să zboare. avea moț.
- Bărcuța se putea scufunda pentru că ...
era de hârtie. puiul era prea greu. era prea mică.
- Puiul credea că se va salva ... înotând. vâslind. zburând.

3 Răspunde la întrebări.

- Ce a crezut puișorul când a văzut bărcuța?
- Ce hotărâre a luat?
- Cine a încercat să îl oprească? De ce?
- Ce argumente i-au adus broscuța și peștișorul?
- Ce i-a răspuns puișorul broscuței?

4 Povestește oral primele două alineate.

5 Continuă pe caiet jurnalul dublu.

Trăsăturile puișorului	Cuvintele sau acțiunile lui
naiv	Credea că poate pluti cu o barcă de hârtie.
îngâmfat	
obraznic	
neascultător	

6 Ce părere ai despre comportamentul puișorului moțat?

7 Desparte în silabe cuvintele:

puișor hârtie stătea apropie întinde împinse peștișor broască

8 Caută în text cuvintele cu sens asemănător pentru:

marginea cuvintele țipă se suie văzu spuse

9 Scrie cuvinte cu sens opus celor date:

malul se apropie strigă se va uda departe plecă voi întinde

10 Alcătuieste propoziții în care cuvintele **boboc** și **broască** să aibă alt înțeles decât cel din text.

11 Descoperă finalul întâmplării, ajutându-te de imagini.

Și despre pălării se pot scrie povești

după Octav Pancu-Iași

Într-o zi de primăvară, Bogdan, fratele mai mic al lui Alexandru, se juca în curte. Făcea cozonac din nisip pentru tata. Pentru el nu se obosea. Lui nu-i plac decât cozonacii adevărați.

Văzându-l pe Bogdan cum se joacă, îi veni și vântului poftă să se joace. Se învârti, se răsuci, suflă o dată și mai suflă o dată. Când nimeni nu-l văzu, înhăță pălăriuța de pe capul băiatului și zbură cu ea.

O ridică în înaltul cerului. O duse și o lăsă să cadă într-un stejar din pădure.

1 Completează spațiile libere cu informații din text.

Întâmplarea se petrece într-o zi de _____. _____ se juca în curte. Făcea cozonaci din _____ pentru _____. _____ luă _____ băiatului și zbură cu ea. O duse într-o _____ și o lăsă să cadă într-un _____.

2 Scrie un text de 5-7 enunțuri pornind de la imaginile de mai jos.

3 Scrie o felicitare unui prieten care a câștigat un concurs.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Completează corect în 7-8 situații.	Completează corect în 4-6 situații.	Completează corect în 1-3 situații.
2	Scrie corect 5-7 enunțuri.	Scrie corect 3-4 enunțuri.	Scrie corect 1-2 enunțuri.
3	Respectă cerința și structura unei felicitări.	Respectă cerința și parțial structura unei felicitări.	Respectă cerința sau structura unei felicitări.

Pregătește-te pentru o călătorie neobișnuită. Vom urca pe covorul fermecat și vom intra în lumea poveștilor alături de Aladin, spiridușul fermecat și Degețica.

Împreună vom învăța:

- repovestirea unor întâmplări citite;
- biletul de mulțumire, de informare, de solicitare;
- formularea de întrebări pe baza textului;
- scrierea imaginativă pe baza unui șir de întrebări.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la *pagina 8*.

Trăia odată un băiat sărac pe nume Aladin. Într-o zi, pe când se juca în piața din centrul orașului, întâlnește un om bogat.

– Băiete, spuse acesta, ai vrea să câștigi câțiva bănuți? Tot ce ai de făcut e să mă ajuti să căutăm o lampă veche, ascunsă într-o grotă. Vei găsi acolo o mulțime de bijuterii. Poți să le iei pe toate, mie îmi trebuie doar lampa.

Aladin coborî în peșteră. Printre munți de comori, zărește lampa. O luă și începu să o lustruiească. Din ea ieși un duh care spuse că îi îndeplinește orice dorință.

Băiatul răspunse că dorește să iasă de acolo. Chiar atunci, covorul pe care stătea se ridică și zbură cu el deasupra orașului.

Vocabular

grotă - peșteră

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- Cine era Aladin?
- Cu cine s-a întâlnit el?
- Ce i-a propus omul bogat?
- Unde se afla lampa?
- Cine a ieșit din ea?

2

Citește enunțul din care afli:

- unde se juca Aladin;
- ce se găsea în grotă;
- ce a făcut Aladin cu lampa;
- care era dorința băiatului;
- cum a reușit să iasă din peșteră.

- 3** Transcrie în caiet întâmplările în ordinea în care s-au petrecut.
- Bărbatul îi cere să îi aducă lampa din grotă.
 - Aladin se întâlnește cu omul cel bogat.
 - Băiatul iese din peșteră pe covorul zburător.
 - În timp ce Aladin lustruiește lampa, din ea iese un duh.
- 4** Dintre propozițiile de mai sus, alege-o pe cea corespunzătoare alineatului marcat în text. Povestește oral întâmplările citite.

Argumentez

- 5** De ce...
- Aladin a acceptat propunerea bogatului?
 - a ieșit duhul din lampă?
 - covorul a zburat cu băiatul deasupra orașului?

Îmi exprim părerea

- 6** De ce crezi că bărbatul își dorea doar lampa?
- 7** Crezi că Aladin a procedat corect acceptând propunerea străinului? Justifică răspunsul.
- 8** Dacă ai fi găsit tu lampa fermecată, ce dorință ai fi vrut să îți îndeplinească duhul lămpii?
- 9** Povestește oral o întâmplare când ți-a fost îndeplinită o dorință.

Aplic

- 10** Caută în text cuvintele care conțin literele *i/â* și desparte-le în silabe.
- 11** Descoperă în text cuvintele care au înțeles asemănător cu:
- cândva flăcău sărman mijlocul niște
monede peșteră podoabe bogății se înalță
- 12** Scrie cuvinte cu sens opus pentru:
- sărac să câștigi deasupra coborî
răspunde veche toate ieși începu
- 13** Rezolvă exercițiul după model.

Invitație la lectură

Citește întreaga poveste a lui Aladin. Ilustrează prin benzi desenate cele mai importante secvențe din poveste.

- băiat - băieți lampă - piață - covor - oraș -
dorințe - dorință bijuterii - comori - munți - bănuți -

Într-o zi o bătrânică se plimba prin pădure, când auzi un zgomot ușor: *poc, poc!*

– Mă întreb ce poate fi, zise ea.

Furișată după un copac, văzu un spiriduș îmbrăcat în haine verzi. Acesta lovea cu un ciocănel, făcând pantofi pentru zâne mititele. Bătrânica îl apucă pe spiriduș de gulerul hainei.

– Te-am prins, domnule spiriduș!

– Așa e, spuse calm acesta. Dar îți mulțumesc dacă îmi dai drumul să mă pot întoarce acasă.

– Ooo, nu! strigă bătrânica. Nu înainte să îmi spui unde îți este oala cu aur. Toată lumea știe că atunci când prinzi un spiriduș, el trebuie să îți arate unde ține oala îngropată.

Spiridușul îi arătă locul și o trimise după o lopată.

Descopăr textul

1 Alege varianta corectă de răspuns.

- Personajele poveștii sunt ...

spiridușul și zânele. bătrânica și spiridușul. bătrânica și oala cu aur.

- Întâmplarea se petrece ... în poiană. în curte. în pădure.

- Spiridușul făcea ... pantofi pentru zâne. haine verzi. oale de aur.

- Bătrânica i-a cerut ... o lopată. pantofi. oala cu aur.

- Spiridușul ... s-a speriat. a rămas calm. s-a supărat.

2 Scrie câte o propoziție pentru fiecare imagine.

3 Povestește oral textul.

4 Formulează întrebări potrivite răspunsurilor, după model.

Bătrânica stătea **furișată** după un copac.

Cine stătea furișată după copac?

Cum stătea bătrânica?

Unde stătea bătrânica?

- Ea a văzut un spiriduș îmbrăcat în haine verzi.
- Spiridușul i-a răspuns cu calm.
- Femeia nu i-a dat drumul pentru că voia să afle unde ține oala cu aur.
- Spiridușul a trimis-o după lopată.

Portofoliu

11

Realizează un spiriduș folosind un tub de carton, lipici, carioci și hârtie colorată.

Argumentez

5 De ce...

- s-a furișat bătrâna după copac?
- l-a prins pe spiriduș?
- a trimis-o spiridușul după lopată?

Îmi exprim părerea

6 Alege dintre trăsăturile de mai jos pe cele care i se potrivesc bătrânei.

înțeleaptă

lacomă

blândă

înțelegătoare

neprietenoasă

7 Cum crezi că se termină povestea?

11 Scrie după dictare.

Spiridușul zise:

- Vrei oala mea cu aur? Vino după mine să îți arăt unde e îngropată!
- Spiridușule, sper că nu vrei să mă păcălești! strigă bătrâna.

Aplic

8 Scrie trăsăturile opuse celor enumerate la exercițiul 6.

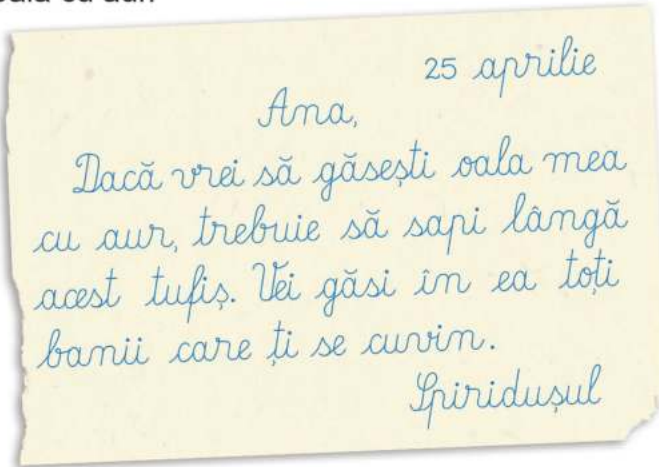
9 Citiți textul pe roluri.

10 Transcrie dialogul dintre bătrână și spiriduș, respectând regulile de așezare în pagină.

Descopăr

- 1 Observă biletul pe care l-a găsit bătrâna lângă tufișul unde îi arătase spiridușul că e îngropată oala cu aur.

- 2 Răspunde la întrebări.
- În ce dată a fost scris biletul?
 - Cui îi este adresat?
 - Cine a scris biletul?
 - Ce informații sunt transmise prin acesta?

Rețin

Biletul este o formă de comunicare scrisă. Prin intermediul lui se transmit scurte mesaje.

Biletul cuprinde:

formula de adresare

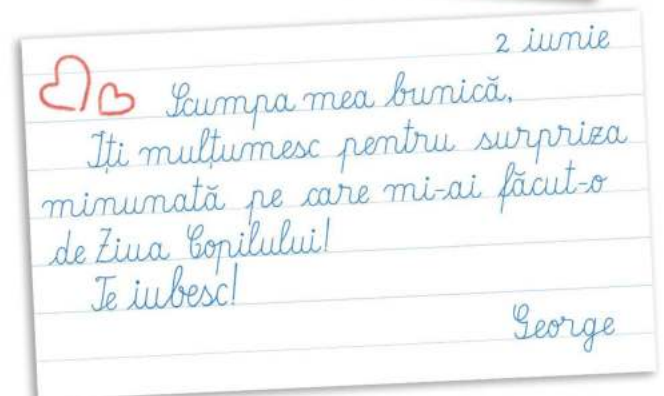
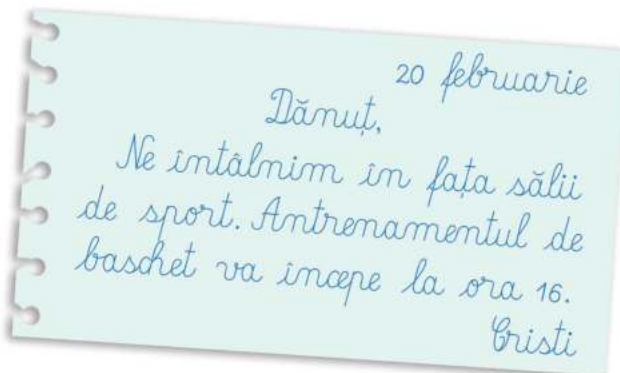

Tot mai des, mesajele scurte sunt trimise în format electronic, prin SMS (mesageria telefonului mobil), poșta electronică, WhatsApp, Messenger.

Aplic

- 3 Transcrie biletul scris de spiriduș.
- 4 Citește cele trei bilete și precizează ce fel de bilet este fiecare (de mulțumire, de informare sau de solicitare).

- 128 5 Scrie un bilet de mulțumire adresat unui coleg.

Degețica era o fetiță drăgălașă, cât un deget de mică. Într-o noapte, o broască mare și urâtă a intrat pe fereastră. A furat coaja de alună în care dormea fetița și a dus-o în mijlocul râului.

Acolo erau o mulțime de nuferi cu frunze late și verzi. Broasca a pus pătucul pe frunza cea mai mare, departe de mal.

Fetița s-a trezit dimineața. Când a văzut unde era, a început să plângă amar. Peștișorii care înotau prin apă s-au strâns lângă lujerul* verde al frunzei. L-au ros cu dinții. Frunza s-a desprins și a început să plutească la vale cu Degețica pe ea, departe, departe, unde broasca nu putea s-o mai ajungă.

Descopăr textul

1 Precizează:

titlul

autorul

personajele

numărul alineatelor

2 Completează enunțurile cu informații din text.

Degețica era o fetiță _____ și _____. Ea a fost furată de _____ mare și _____, care a dus-o _____. Când s-a trezit, fetița _____. _____ s-au adunat în jurul ei. Ca să o salveze, ei _____. Frunza a pornit _____, unde broasca _____.

Vocabular

lujer - tulpină subțire

3 Formulează întrebări pe baza textului.

Argumentez

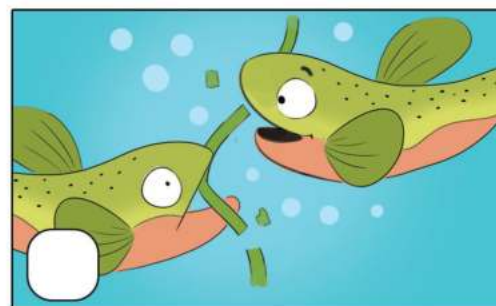
- 4 De ce...
- fetița se numea Degețica?
 - a început ea să plângă?
 - au ros peștii lujerul frunzei de nufăr?

Îmi exprim părerea

- 5 De ce frunza de nufăr a început să plutească la vale doar după ce peștii i-au ros lujerul?
- 6 De ce crezi că peștii au salvat-o pe Degețica?

Aplic

7 Pune imaginile în ordinea în care s-au petrecut întâmplările, apoi scrie propozițiile potrivite acestora.

1. Broasca a furat coaja în care se afla Degețica.

8 Imaginează-ți o posibilă continuare a poveștii răspunzând la întrebările de mai jos.

- Unde s-a oprit frunza de nufăr?
- Cum a reușit Degețica să ajungă la mal?
- Cu cine s-a întâlnit acolo?
- Cum a ajuns fetița înapoi acasă?

9 Alcătuieste propoziții în care să folosești expresiile:

fetiță drăgălașă

broască mare și urâtă

frunze late și verzi

lujerul verde

10 Transformă după model.

se desprinde - s-a desprins

se strânge -

se trezește -

se întoarce -

se desprind - s-au desprins

se strâng -

se trezesc -

se întorc -

11 Completează cuvintele cu grupul de sunete potrivit.

n pte

br scă

fer stră

c jă

dorm

dimin ță

12 Ce nume i s-ar fi potrivit fetei dacă era cât ... ?

13 Compară, după model.

micuță cât un deget

albastru ca cerul

mare cât

fricos ca

verde ca

lung cât

frumoasă ca

14 Realizează o descriere a Degețicăi ajutându-te de imagine și indicații. Observă expresia feței, apoi alege cuvintele care se potrivesc emoțiilor sale, când s-a văzut singură în mijlocul râului.

- Ce fel de fetiță era Degețica?
- Cum este părul ei?
- Dar ochii?
- Cu ce este îmbrăcată?
- Ce poartă pe cap?
- Cum sunt pantofiorii ei?

Deschide *Cufărul de cuvinte* și alege-le pe cele care te ajută să rezolvi exercițiul.

pentru înfățișare

pentru emoții

• micuță, drăgălașă, înaltă

• speriată

• blond, castaniu, cârlionțat

• supărată

• căprui, verzi, rotunzi

• liniștită

• albastră, roșie, lungă

• veselă

• mari, negri, lăcuiți

• nerăbdătoare

- 1 Citește cu atenție textul.

Prâslea cel voinic și merele de aur

după Petre Ispirescu

A fost odată un împărat puternic și mare. El avea o grădină frumoasă și foarte îngrijită, cum nu se mai văzuse până atunci.

În mijlocul grădinii creștea un măr care făcea mere de aur. Dar de când îl avea, împăratul nu putuse să mănânce din pom mere coapte. După ce le vedea înflorind, crescând și pârguindu-se*, venea cineva noaptea și le fura, tocmai când erau gata să se coacă.

Împăratul a pus ostași să pândească*, dar niciunul nu a prins hoțul.

Au încercat și flăcăii săi cei mari, dar în zadar. Atunci, împăratul hotărî să taie mărul. Fiul cel mic, Prâslea, îl rugă:

– Tată, mai lasă mărul anul acesta, să-mi încerc și eu norocul!

Vocabular

se pârguiau - începeau să se coacă
să pândească - să păzească

- 2 Recitește prima propoziție din text. Unde ai mai întâlnit formula *A fost odată?*

- 3 Dă exemple de povești care încep cu această formulă.

- 4 Precizează:

- titlul și autorul poveștii;
- personajele întâmplării.

- 5 Răspunde la întrebări.

- Despre ce pom este vorba în poveste?
- Prin ce era acesta deosebit?
- Din ce cauză merele lui nu s-au copt niciodată?
- Cum a încercat împăratul să prindă hoțul?
- Crezi că a reușit Prâslea să afle cine fura merele? Argumentează răspunsul.

6 Transcrie în ordine întâmplările, așa cum s-au petrecut ele.

- Cineva fura merele de aur.
- Prâslea a cerut să stea și el la pândă.
- În grădina împăratului era un măr cu poame de aur.
- Împăratul a pus oșteni să păzească mărul.

7 Alege din acțiunile de mai jos pe cele care se referă la împărat.

- a hotărât să taie mărul
- a stat la pândă
- a pus oștenii să stea la pândă
- a mâncat din merele de aur
- avea o grădină cum nu se mai văzuse
- a vrut să își încerce norocul
- a tăiat mărul
- n-a gustat din merele aurite

8 Ce a vrut să spună Prâslea prin cuvintele *să-mi încerc și eu norocul*?

9 Scrie cuvinte:

• cu **sens asemănător** pentru:

ostași fiu să pândească

noroc se pânguiau odată

• cu **sens opus** pentru:

puternic noroc niciunul

noapte îngrijită atunci

10 Alcătuieste propoziții în care să folosești cuvintele: **sa, s-a, sau, s-au**.

11 Povestește oral textul.

12 Formulează întrebări pentru răspunsurile de mai jos.

- Pomul cu mere de aur creștea în mijlocul grădinii.
- Au încercat și flăcăii cei mari să pândească hoțul.
- Împăratul hotărî să taie mărul.

13 Completează textul cu semnele de punctuație potrivite.

Prâslea veni în fața împăratului și îi zise

Tată te rog să mă lași și pe mine să pândesc hoțul

Fugi de aici băiete Cum crezi că ai putea tu să faci ce nu au reușit toți oștenii mei

Prâslea nu renunță până nu îl înduplecă pe tatăl său

1 Răspunde la întrebări, ajutându-te de imagini.

• Cum încearcă vulpea să îl păcălească pe țăran?

• Ce face când ajunge în car?

• Cine vine să îi ceară pește?
• Ce îl sfătuiește vulpea?

• Ce așteaptă ursul?

2 Scrie după dictare.

Ursul s-a așezat pe marginea lacului. A vârât coada în apă. În curând s-a lăsat seara.

Nu știa dacă e grea pentru că s-a prins pește sau a înghețat.

3 Completează textul cu semnele de punctuație potrivite.

Vulpea îl zări pe urs și zise _____
_____ Bună ziua _____ cumetre _____ Dar ce ai pățit _____ Ți-au
mâncat peștii coada _____

4 Completează comparațiile cu însușirile din casete.

_____ ca o vulpe _____ ca gheața _____ ca peștele în apă _____ ca un urs

rece șireată puternic firav alunecos

5 Scrie un bilet prin care vulpea îl informează pe urs cum poate să prindă pește.

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1	Răspunde corect la 5 întrebări.	Răspunde corect la 3-4 întrebări.	Răspunde corect la 1-2 întrebări.
2	Scrie după dictare cu maxim 2 greșeli.	Scrie după dictare cu maxim 3-4 greșeli.	Scrie după dictare cu maxim 5-6 greșeli.
3	Completează corect în 6 situații.	Completează corect în 4-5 situații.	Completează corect în 2-3 situații.
4	Alege corect în 4 situații.	Alege corect în 3 situații.	Alege corect în 1-2 situații.
5	Respectă cerința și structura unui bilet.	Respectă cerința și parțial structura unui bilet.	Respectă cerința sau structura unui bilet.

Intră cu grijă în laboratorul invențiilor! Îl vei cunoaște pe Tino Inventino și vei descoperi uimitoarea invenție făcută de prichindeii Șurubel și Piuliță. Vei realiza proiectul *Revista clasei*.

Împreună vom repeta:

- folosirea semnelor de punctuație;
- scrierea corectă a cuvintelor ce conțin grupuri de sunete;
- despărțirea în silabe la capăt de rând;
- descrierea unui obiect.

Pe parcursul acestei unități de învățare, activitatea și comportamentul elevilor vor fi evaluate pe baza fișei de observare de la pagina 8.

E seară. Tino Inventino tocmai a intrat în laborator.

Ceasul de perete arată ora nouă fix, iar încăperea e cufundată în beznă. Uneori, de pe masa de invenții din mijlocul camerei o licărire scurtă luminează încăperea câteva secunde.

- E ora 21, spune Tino, aruncând o privire grăbită spre ceas.

Are la dispoziție exact o oră, adică șaiszeci de minute în care să își testeze noua invenție: mașina timpului. Trebuie să se întoarcă în timp un an, în ziua în care a rătăcit pe undeva eprubeta lui norocoasă.

A căutat-o peste tot, timp de douăsprezece luni, dar eprubeta parcă a intrat în pământ. De atunci, toate experimentele s-au încăpățânat să dea greș. Tino a ajuns la capătul răbdării.

Descopăr textul

1 Completează enunțurile cu informații din text.

- Acțiunea se petrece în lui Tino Inventino.
- În mijlocul laboratorului se afla .
- Tino trebuia să testeze .
- Avea la dispoziție doar .
- Își pierduse eprubeta norocoasă cu în urmă.

2 Completează asocierile:

ora nouă seara - ora ;

un an - luni;

o oră - 60 .

Argumentez

3 De ce...

- Tino trebuia să se întoarcă în timp?
- avea nevoie de eprubeta norocoasă?

Îmi exprim părerea

4 De ce crezi că...

- personajul textului se numește Tino Inventino?
- și-a pierdut eprubeta?
- avea la dispoziție doar șaiszeci de minute pentru a-și testa mașinăria?

Aplic

5 Găsește toate variantele de despărțire în silabe la sfârșit de rând a cuvintelor:

invenție

încăperea

mașinărie

eprubetă

norocoasă

experimente

6 Găsește în text cuvinte cu sens asemănător pentru:

adâncită

întuneric

născocire

lucire

a pierdut

să probeze

exact

să revină

7 Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

ziua

beznă

scurtă

se aprinde

nouă

norocoasă

răbdare

8 Transformă propozițiile după model.

- **Eprubeta norocoasă** s-a pierdut. → **Eprubetele norocoase** s-au pierdut.
- Tino a făcut un experiment reușit. → Tino a făcut experimente
- Halatul alb e pe cuier. → Halatele
- Fata curioasă a intrat în laborator. → Fetele

9 Găsește cuvinte potrivite și completează spațiile punctate, după model.

carte nouă - stilou nou

.... interesantă - ... interesant

... frumoase - ... frumoși

... stricată - ... stricat

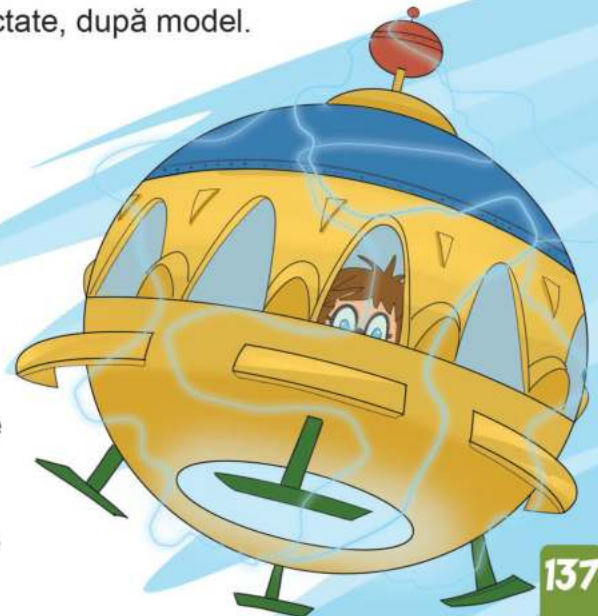
... veselă - ... vesel

... harnice - ... harnici

.... luminoase - ... luminoși

10 Alcătuieste enunțuri cu patru dintre perechile de cuvinte de la exercițiul anterior.

11 Observă mașina timpului inventată de Tino Inventino. Realizează o descriere a acesteia, în 4-5 enunțuri.

Mecanicul Șurubel și ajutorul lui, Piuliță, erau meșteri foarte buni.

Odată, s-au închis în atelierul lor și au început să meșterească ceva.

O lună întregă au meșterit și n-au arătat nimic nimănui. Când s-a încheiat luna, se dovedește că făcuseră un automobil. Era un automobil acționat cu apă gazoasă și sirop. În mijlocul mașinii se afla o bancă pentru șofer. În fața acesteia era așezat rezervorul cu apă gazoasă. Deasupra banchetei era fixat un borcan cu sirop. Siropul se scurgea prin altă țevă în rezervor și servea la unsul întregului mecanism.

Pe un perete al rezervorului era legată o mică țevă elastică din cauciuc, cu robinet, pentru a se putea bea apă în timpul mersului.

Descopăr textul

1 Citește enunțurile din care afli:

- unde au construit Șurubel și Piuliță automobilul lor;
- ce fel de meșteri erau cei doi;
- unde se afla rezervorul cu apă gazoasă;
- cum era uns întregul mecanism al mașinii.

2 Alege varianta corectă de răspuns.

- Șurubel era ... ajutorul lui Piuliță. mecanic. șofer.
- Pentru a construi automobilul, au lucrat ... o săptămână. un an. o lună.
- Mașina funcționa cu ... apă gazoasă și sirop. benzină. motorină.
- Borcanul cu sirop era fixat ... în rezervor. deasupra volanului. deasupra banchetei.

Îmi exprim părerea

- 4 De ce crezi că...
- Șurubel și Piuliță n-au arătat nimănui la ce lucrau?
 - mecanismul trebuia uns?
- 5 Care ar putea fi avantajele unui automobil care funcționează cu apă gazoasă?

Aplic

- 6 Completează cuvintele cu unul dintre grupurile de sunete **oa, ea, ia, ie, ua** sau **uă**.

meșter scă gaz să înche b f rte acest
 ț vă p se do zi no cu

- 7 Alcătuieste enunțuri în care cuvintele **elastic, mașină** și **ajutor** să aibă alt sens decât cel din text.

- 8 Transcrie fragmentul de mai jos pe caiet, completându-l cu semnele de punctuație potrivite.

În buzunarele vestelor aveau multe obiecte de fier chei piulițe
 clești pile și șuruburi
 Habarnam văzu automobilul și îl rugă pe Șurubel
 Lasă-mă și pe mine să conduc prietene

- 9 Observă scrierea cuvintelor cu **i/ă**, apoi completează fiecare coloană cu încă trei exemple.

închis	frână	întâmplare	coborî
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

- 10 Descoperă în text cuvintele care conțin grupuri de litere și scrie-le pe caiet.

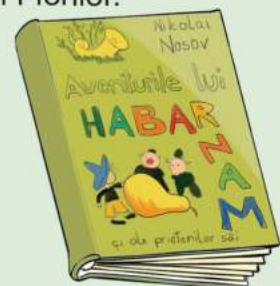
- 11 Alege varianta corectă.

- Șurubel și Piuliță a construit un automobil.
 au construit
- Ei au hotărât să îl arate și celorlalți prichindei.
 a hotărât
- Habarnam porniră cu mașina la plimbare.
 porni

Invitație la lectură

Citește volumul **Aventurile lui Habarnam și ale prietenilor săi**, de Nikolai Nosov. Te vei amuza de peripețiile prin care trec prichindeii din Orașul Florilor.

Tema proiectului: Lumea invențiilor

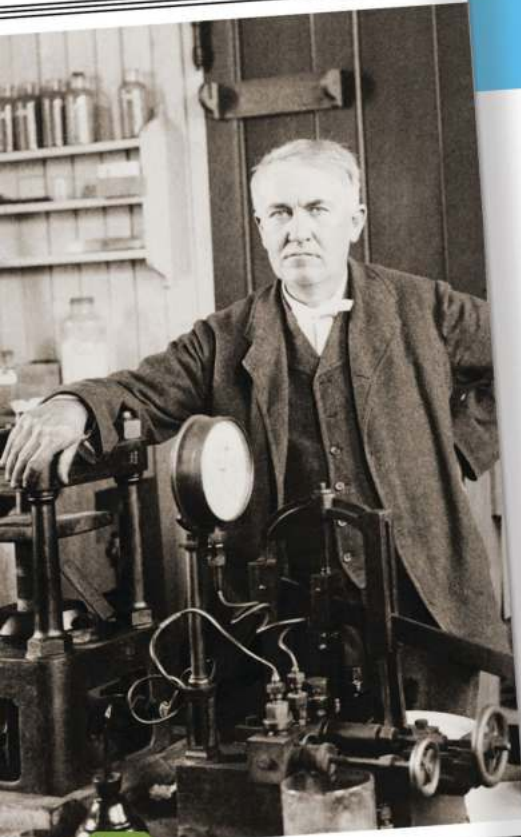
Ce veți realiza? Câte o pagină din revistă

Ce veți obține? O revistă a clasei

Cum veți proceda fiecare?

- Veți alege o invenție care v-a surprins.
- Veți căuta informații despre această invenție (autorul invenției, anul în care a apărut, o scurtă descriere a acesteia, importanța ei).
- Veți realiza scurte articole despre invențiile alese.
- Veți completa articolul cu imagini și desene sugestive.
- Veți descrie și veți ilustra prin desen o invenție proprie.
- Veți aduna toate articolele într-o revistă a clasei.

Revista clasei

nr. 1

Cine a inventat becul?

Becul este una dintre cele mai importante invenții din toate timpurile.

El a fost inventat în anul 1879 de americanul Thomas Alva Edison. Acesta a realizat un bec cu filament care a luminat continuu timp de 40 de ore.

De atunci, oamenii și-au iluminat locuințele cu ajutorul becului electric.

Invenția mea Coșulețul mobil

Dintr-un coșuleț din nuiele împletite și roți de mașinuțe vechi construim coșulețul mobil.

Îl putem folosi atunci când avem musafiri pentru a trimite mai ușor de la unul la altul pâinea, fructele, alunele sau alte bunătăți de pe masă.

Tilly privi în jur. Era timpul să-și găsească tatăl. Deschise ușa și văzu o cameră enormă, luminată și plină cu oameni de știință în halate albe. Fetița se întreba dacă acesta era laboratorul despre care vorbea tatăl ei.

Era o mulțime de mese de lucru și planșete de desen. Toți oamenii de știință erau ocupați și discutau între ei. Arătau spre planuri și discutau în contradictoriu unul cu altul, trăgând de diferite părți ale echipamentului.

Era mare zgomot, mult mai mare decât la școală.

Descopăr textul

1 Răspunde la întrebări.

- Cum se numește fetița din text?
- Pe cine căuta ea?
- Ce a văzut când a deschis ușa?
- Cine se afla în încăperea?

2 Transcrie enunțurile din care afli:

- ce făceau oamenii de știință în laborator;
- care era atmosfera în laborator.

Aplic

3 Imaginează-ți că o însoțești pe Tilly în laborator. Descoperă atmosfera de aici și completează pe caiet un tabel asemănător.

Ce văd?	Ce aud?	Ce simt?	Ce gândesc?
o cameră enormă	discuțiile oamenilor de știință	uimire	E prima dată când văd așa ceva.
...

4 Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele: **alb, albă, albi, albe**.

5 Completează textul cu semnele de punctuație potrivite.

Tilly se strecură printre mese scaune monitoare și tot felul de mașinării Se apropie de unul dintre savanți și spuse
 Bună ziua domnule L-ați văzut cumva pe tatăl meu

Autoevaluare

Rezolvă exercițiile de mai jos, apoi verifică răspunsurile, recitind textele din unitatea *În lumea invențiilor*. Acordă-ți calificativul potrivit.

1 Alege varianta corectă de răspuns.

- A inventat mașina cu apă gazoasă. Tino Șurubel tatăl lui Tilly
- Este inventatorul becului. Inventino Edison Habarnam
- A inventat mașina timpului. Tino Piuliță Șurubel
- Tilly își căuta eprubeta. tatăl. laboratorul.

Calificativul meu: - FB - B - S

2 Notează cu **A** propozițiile adevărate și cu **F** pe cele false.

- Tino și-a căutat eprubeta norocoasă timp de un an.
- Mecanismul mașinii lui Șurubel era uns cu ulei.
- Camera descoperită de Tilly era un laborator.
- Primul bec cu filament a luminat continuu timp de 4 ore.

Calificativul meu: - FB - B - S

3 Scrie toate variantele de despărțire la capăt de rând a cuvântului *inventator*.

Calificativul meu: - FB - B - S

4 Alege din fiecare șir cuvântul cu sens asemănător celui dat.

bezna

benzină

lumină

întuneric

s-a încheiat

s-a încuiat

s-a terminat

s-a încurcat

inventiv

invenție

creativ

invidios

Calificativul meu: - FB - B - S

5 Dintre cuvintele: *fixat*, *ocupat*, *confundat* și *ocupați*, alege-le pe cele potrivite pentru a completa fiecare propoziție.

- Laboratorul lui Tino era ... în întuneric.
- Deasupra banchetei era ... un borcan cu sirop.
- Toți oamenii de știință din laborator erau ...

Calificativul meu: - FB - B - S

1

Somnoroase păsărele
de Mihai Eminescu

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele -
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul* negru tace;
Dorm și florile-n grădină -
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce -
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie*
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie* -
Noapte bună!

Vocabular

codru - pădure

feerie - priveliște nespus de frumoasă, încântătoare

armonie - potrivire perfectă

Descopăr textul

- Precizează:
 - titlul și autorul poeziei;
 - numărul strofelor;
 - numărul de versuri dintr-o strofă.
- Transcrie primele două strofe. Ilustrează versurile într-un tablou.
- Scrive două perechi de cuvinte care rimează.

- Completează spațiile punctate cu informațiile din text.

Păsările somnoroase se adună
_____. Florile din grădină _____, codrul
_____, iar izvoarele _____. Lebăda își
caută culcușul între _____. Pe cerul
nopții se ridică _____.

- Transcrie urările din poezie. Găsește și alte urări care pot fi spuse înainte de culcare.
- Memorează, la alegere, două strofe din poezie.

Într-o seară de vară, Pippi, Tommy și Annika stăteau pe treptele verandei, acasă la Pippi. Mâncau zmeură culeasă chiar în dimineața aceea. Era o seară minunată, cu ciripit de păsărele, miresme îmbietoare de flori și... cu zmeură. Era liniște și pace peste tot. Copiii mâncau fără să spună prea multe. Se gândeau cât de frumoasă este vara și că școala se va termina curând.

– Pippi, locuiești deja de un an în sătucul nostru, zise Annika și o strânse dragăstos de braț.

– Crezi că rămâi aici? Întrebă Tommy. Până crești și te faci pirat, ca tatăl tău, așa cum îți dorești, vreau să spun.

Pippi căzu pe gânduri visând la corabia tatălui său pe care îl aștepta să se întoarcă.

Descopăr textul

- 1** Citește enunțurile din care afli:
- ce mâncau copiii în acea seară;
 - de când locuia Pippi în sătucul acela;
 - ce voia Pippi să se facă;
 - pe cine aștepta Pippi.

- 2** Recunoaște personajele după acțiunile lor.

- O strânse dragăstos pe Pippi de braț.
- Urma să se întoarcă.
- Se bucurau că se apropie vacanța.
- Căzu pe gânduri.
- Voia să știe dacă Pippi va rămâne în sătucul lor.

3 Realizează harta povestirii completând chenarele cu informațiile cerute.

Locul

Timpul

Titlul

Autorul

Personajele

Descrierea atmosferei

Desen

Argumentez

4 De ce Pippi voia să devină pirat?

Îmi exprim părerea

5 De ce crezi că Annika și Tommy voiau ca Pippi să mai rămână în satul lor?

6 De ce copiii mâncau zmeura în tăcere?

Aplic

7 Așază în ordine alfabetică cuvintele:

îmbietoare zmeură sătuc vară liniște

pace verandă flori păsărele școală

8 Desparte în silabe cuvintele:

seară stăteau frumoasă dimineață

îmbietoare școală zmeură culeasă

- Precizează vocalele și consoanele fiecărui cuvânt.

9 Scrie câte trei cuvinte care conțin grupurile: **oa, ia, ea, ua, ie.**

10 Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

trepte verandă ciripit miresme

pace se va termina culeasă corabie

11 Găsește cuvinte cu înțeles opus pentru:

seară vară liniște multe frumoasă

rămâi se va termina să se întoarcă

12 Alcătuieste propoziții în care să folosești expresiile:

miresme îmbietoare seară minunată

ciripit de păsărele zmeură parfumată

13 Completează propozițiile cu **într-o, într-un, dintr-o, dintr-un.**

- Întâmplarea se petrece seară de vară.
- Atmosfera părea desprinsă poveste.
- Copiii locuiau sătuc.
- Ei mâncau zmeură farfurie.
- Annika sări picior de bucurie.
- pom se auzea trilul păsărelelor.

14 Explică folosirea virgulei în fiecare situație:

Pippi, Tommy și Annika stăteau pe treptele verandei.

– Pippi, locuiești deja de un an în sătucul nostru.

15 Dă și tu exemple de folosire a virgulei ca în situațiile de mai sus.

Sosi dimineața de duminică. Pretutindeni vedeai chipuri voioase. Peste tot domnea vara.

Tom apăru ducând găleata cu var și o bidinea*. Văzând gardul, îi dispăru brusc buna dispoziție. Oftă, înmuie bidineaua și începu treaba. Nu-i plăcea ce avea de făcut. Ce planuri își făcuse pentru ziua aceea!

Se gândi cum să ademenească pe cineva să lucreze în locul lui. Chiar atunci îl văzu pe Ben. Venea țopăind, făcea ca vaporul și mușca dintr-un măr.

– Ce e, prietene? Te-a pus mătușa Polly la treabă? Eu merg la scădat. Ce-ai mai vrea și tu! Ori îți place să dai cu bidineaua?

– Cum să nu îmi placă? Ce, în fiecare zi ai șansa să vopsești un gard ca acesta?

Vocabular

bidinea - pensulă mare, folosită pentru zugrăvit

Descopăr textul

1 Alege varianta corectă de răspuns.

- Textul de mai sus este ... nonliterar. literar.
- Autorul este ... Tom Sawyer. Mark Twain. Ben Rogers.
- Întâmplarea nu se petrece ... vara. duminica. seara.
- Pe Tom l-a pus să vopsească gardul ... Ben. mătușa Polly. bunica Polly.
- Ben plecase ... la plimbare. la scădat. la Tom.

2 Identifică două motive pentru care lui Tom i-a dispărut buna dispoziție.

3 Citește enunțul din care reiese că Ben era bine dispus în ziua aceea.

Îmi exprim părerea

4 De ce în ziua aceea vedeai doar chipuri voioase?

5 Citește răspunsul pe care Tom i-l dă lui Ben. De ce crezi că a fost nesincer?

6 Crezi că Tom a reușit să-l ademenească pe Ben să lucreze în locul lui? Justifică răspunsul.

Aplic

7 Scrie evenimentele în ordinea în care s-au petrecut.

- Se gândește cum să scape de lucru.
- Băiatului îi dispare buna dispoziție.
- Apare Ben.
- Tom primește sarcina de a vopsi gardul.
- Tom începe să văruiască.
- Ben îi face în ciudă.

8 Povestește oral fragmentul.

9 Formulează câte trei enunțuri despre fiecare personaj.

10 Completează cuvintele cu grupul de litere potrivit.

■ puri | plă ■ a | plă ■ ntă | ■ ndă | măr ■ a

■ ață | ure ■ a | ■ artă | un ■ e | ■ am

11 Dă câte cinci exemple de cuvinte care să conțină literele **mp**, respectiv **mb**.

12 Transcrie din text câte trei cuvinte cu **â** și **î**. Dă exemple de cuvinte care conțin ambele litere.

13 Înlocuiește cuvântul marcat în enunțul:

Ori îți place să dai cu bidineaua?

cu altul care are același înțeles.

14 Alege varianta corectă a cuvintelor marcate.

• Tom **sau** Ben va vopsi gardul?
s-au

• Unde **sa** oprit Ben?
s-a

• Pe Tom l-a pus la treabă mătușa **sa**.
s-a

• Cei doi **sau** întâlnit la scădat.
s-au

Evaluarea portofoliului

Criteriul	Nr. lucrării										
	1 pag. 11	2 pag. 20	3 pag. 35	4 pag. 42	5 pag. 45	6 pag. 63	7 pag. 66	8 pag. 76	9 pag. 88	10 pag. 119	11 pag. 127
Respectarea cerinței	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Creativitate/ originalitate	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aspectul lucrării	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mai cunoaștem noi jocurile care îi încântau pe copiii de altădată?

Ce veți face?

Veți face o investigație în clasă.

De ce veți face?

E un lucru bine știut că părinții copiilor de azi sunt îngrijorați că apariția jocurilor pe calculator a determinat scăderea interesului celor mici pentru jocurile de altădată.

Mai cunosc copiii jocurile care îi încântau pe părinții și pe bunicii lor? Câți dintre ei le mai joacă?

Prin intermediul acestei investigații veți putea afla care sunt jocurile care au trecut proba timpului și sunt preferate/ jucate cu plăcere și de copiii de azi.

Cum veți investiga?

- Veți lucra pe grupe.
- Veți stabili cine notează și grupează răspunsurile.
- Vă veți folosi de informațiile pe care le aveți de la părinți și bunici, legate de jocurile preferate de copii de-a lungul vremii, dar și din alte surse de informare: materiale puse la dispoziție de învățătoarea voastră/ învățătorul vostru, surse de informare online.
- Veți nota pe fișa voastră de investigație:
 - ▶ numele celor mai cunoscute 3-4 jocuri;
 - ▶ materialele necesare pentru fiecare;
 - ▶ regulile acestora (4-5 enunțuri).
- Veți nota câteva aspecte interesante/ curiozități legate de jocurile selectate.
 - Veți face o prezentare, în fața colegilor, a jocurilor notate pe fișa voastră.
 - Veți face un sondaj în rândul colegilor din celelalte grupe, pentru a stabili câți dintre ei cunosc jocurile pe care le-ați notat pe fișă.
 - Veți însemna răspunsurile lor și veți centraliza datele.

Cum veți ști dacă ați reușit?

Veți putea da un răspuns la întrebarea de la care a pornit investigația voastră:

Mai cunoaștem noi jocurile care îi încântau pe copiii de altădată?

Veți folosi investigația ca punct de pornire pentru un **proiect** intitulat **Să salvăm jocurile copilăriei!**

În cadrul proiectului, fiecare dintre elevii clasei va pregăti un joc pentru ora de *Dezvoltare personală*, explicând colegilor regulile și asumându-și rolul de conducător de joc.

Consultă oferta noastră pe edituraedu.ro

Manual
Matematică și explorarea mediului
pentru clasa a II-a

Auxiliare școlare